

Л. Чарская

СИБИРКА

В
ДА
СЛОВНА

Роман за деца и юноши

ЛИДИЯ А. ЧАРСКАЯ
СИБИРКА
МАЛКАТА УКРОТИТЕЛКА НА
ЛЪВОВЕ

Превод: Симеон Бъров

chitanka.info

Мили деца,

Книжката, която държите в ръцете си, е имала странна съдба. Преди повече от осемдесет години, тя е излязла изпод перото на руската писателка Лидия А. Чарская, която много е обичала децата и е написала за тях редица детски книжки.

Самата тя се е казвала Лидия Алексеевна Чурилова, а Лидия А. Чарская е бил нейният псевдоним. Псевдоним е името, с което писателите обикновено са известни на своите читатели.

Лидия Чарская се е родила през 1875 година, една година преди нашето българско Априлско въстание и три години преди да се освободим от турско робство. Учила е в Петропавловския женски институт в Санкт Петербург до 1893 г.

От 1898 до 1924 година е била артистка в прочутия Александрийски театър в Санкт Петербург, по онова време столица на Русия.

По-късно обаче, след болшевишката революция през 1917 година, нейната съдба вече не била никак лека. На нея ѝ забранили да пише и печата детски книжки, а по-късно ѝ забранили и да играе на сцената. Така, забравена от всички и в големи лишения, тя живяла до 1937 година.

След болшевишката революция, в България се преселили много руснаци и те между другото, донесли за децата си и книжките на Лидия Чарская. Така на български език, главно между 1920 и 1935 година, са били преведени и издадени някои от нейните книжки. Ала по-късно, особено след 1944 година, и у нас тя била забранена и постепенно почти забравена.

Между книжките, които тя е написала, можем да споменем следните:

Записки на колежанката — 1902 г. (На български през 1924 г.)

Княгиня Джаваха — 1903 г. (На български през 1922 г.)

Люда Власовская — 1904 г.

Смел Живот — 1905 г.

Газават — 1906 г.

Сибирочка — 1909 г. (На български „Сибирка“, 1920, 1925, 1934 и 1947 г.)

Лесовичка — 1912 г. (На български през 1938 г.)

и много други.

Сега, след толкова години, като втора книжка от библиотека „Из любимите детски книги на дядо и баба“, ви предлагаме отново един забравен и дълги години забраняван роман за деца и юноши на Лидия Чарская.

Повярвайте ни, мили деца! Когато вашите баби и дядовци са били също така мили момиченца и момченца като вас, те с удоволствие са чели тази книжка.

Издателство „Веда Словена“

ПРОЛОГ

ПРЕДИ ДЕВЕТ ГОДИНИ

— Вълци! Вълци! Спасявайте се!

Този отчаян вик се изтръгна от гърдите на кочияша, който седеше на капрата на голяма, покрита шейна, теглена от два бели и силни коня. Той опъваше поводите и се опитваше да ги накара да тичат по-бързо.

Беше нощ, виеше силен вятър и страшна виелица беснееше из гората, като трупаше планини от снежни преспи. Луната едва мъждееше през гъстата снежна пелена.

От шейната надникна млад мъж, облечен в топла шуба, със самурен калпак на главата.

— Вълци ли? — изплашено попита той. — Къде са? Може би са далеч? — и ужасен се скри отново в шейната. Няколко десетки огнени точки се носеха с бясна бързина след тях.

Младият човек веднага се досети, че тези точки, които блещукаха като фенерчета, са вълчи очи. А те бяха много, много. Побледнял и разтреперан, той се обърна към седящата до него възрастна жена, облечена в лисича шуба и увита с меки и топли шалове.

— Опасността е много голяма — промълви той с треперещи устни. — Нападат ни вълци... Нямам при себе си оръжие, за да се браним от тях... Надежда за спасение почти няма... Да спасим поне детето. Да го спасим на всяка цена!... Не бива да загине с нас миличкото! Подайте ми го! Ще го завия добре и ще се помъча някак си да го скрия от страшните хищници. Не можем да се надяваме на конете... Те няма да успеят да се измъкнат от вълците. Във всеки случай ще продължим пътя сами... Може би ще успеем да се доберем до някое селище, но не искам да излагам детето на опасност. Ще се опитам да го спася с по-сигурно средство...

Тук гласът на младия човек секна. Той грабна от ръцете на ридаещата дойка завитото в кожи мъничко момиченце и бързо изскочи

от шейната със скъпоценния товар. Край пътя се издигаше високо дърво. Приблужи се до него, съблече шубата си и загърна в нея дълбоко спящото пеленаче. След това разпаса широкия си колан, с който пристягаше топлатата си еленова куртка и като благослови детето и нежно го целуна, го привърза с колана високо за дървото.

— Ако ми е съдено да се спася — каза той със задавен глас, — ще се върна още призори за тебе, мое скъпо детенце. Ако ли пък стана плячка на хищните вълци, то добрите хора, които сигурно утре ще минат по тоя път, ще те приберат и подслонят. Във всеки случай вълците няма да те стигнат. Сбогом, миличкото ми! В ръцете на Бога те предавам!

След миг той отново бе в шейната. Жената ридаше и се молеше на глас. Кочияшът сурово мълчеше. Конете все още се държаха и пръхтяха в предчувствие на смъртната опасност.

Всички, и коне и хора, ясно разбираха, че спасение от вълците няма. А те, със светнали очи, все повече и повече се приближаваха, като отдалеч тракаха със зъби, предчувствайки сякаш победата си над обречените на гибел хора.

Конете се втурнаха напред, но виелицата и снежните преспи им пречеха. Зловещо прозвуча над гората пронизителен вълчи вой. Зверовете обкръжиха шейната, която едва се провираше през снежните преспи и в миг цялата глутница се нахвърли върху конете.

* * *

Беше вече започнало да се развиделява, когато над гората се разнесе пушечен изстрел. След него прозвуча втори, последва трети. Това бяха десетина ловци, които чули воя на вълците и отчаяните викове на загиващите, бързаха да им помогнат. Ала вълците, усетили приближаването на въоръжените хора, се разбягаха из гората.

Ловците бързаха към мястото на нападението, но пристигайки се натъкнаха на ужасна картина. От конете нямаше следа. Бяха останали само костите им, изглозгани напълно. Със следи от жестоки ухапвания, кочияшът и дойката лежаха мъртви на снега. Малко по-далеч, настрани от тях, със слаби признаци на живот, лежеше млад мъж в куртка от еленова кожа с килнат на челото му самурен калпак. Той дишаше

тежко. Вълците не бяха го отминали и него. От ръцете и краката му течеше кръв. Той беше в безсъзнание. Ловците го вдигнаха и отнесоха в близкото селище, на две версти от широкия горски път.

Там го свестиха, привързаха раните му и му дадоха да пие вино, за да укрепят силите си. Когато дойде на себе си, първите му думи бяха:

— Дъщеря ми... моето момиченце... Тя остана в гората... Бях я привързал на едно дърво край пътя, за да не я достигнат вълците... За бога, в името на най-святото, което имате, намерете я и я донесете тук... Аз съм богат и щедро ще ви възнаградя...

Ловците се втурнаха на драго сърце да претърсят всички горски пътища и пътеки, но никъде не намериха детето. То бе изчезнало. Вместо него, в селището донесоха трупове на дойката и кочияша. Като чу ужасната вест, бащата на изчезналото момиченце отново загуби съзнание.

— Трябва да узнаем кой е той и да съобщим на близките му, че е опасно болен и лежи при нас — решиха ловците.

Но болният не бе в състояние да отговаря на каквито и да било въпроси. Той блънуваше, мятеше се в леглото ту на една, ту на друга страна, говореше за изчезналото си момиченце. Но кой беше той, откъде идва, къде са неговите близки, не бе възможно да се узнае. Тогава ловците решиха да претърсят дрехите му. И наистина в джоба на пътната му куртка откриха значителна сума пари, различни документи и няколко писма. От тези книжа ловците узнаха, че болният е богат и знатен човек. Разбраха също, че неотдавна е загубил жена си и пътува с мъничката си дъщеря и нейната дойка от Петербург за Сибир, където бил поканен на гости у близък приятел. За щастие, в куртката се намери и адреса на този негов приятел и добрите ловци незабавно му писаха за сполетялото го нещастие, къде се намира и какво е състоянието му.

И наистина, само след няколко дни приятелят на ранения пътник пристигна в селото. Благодарение на нежните му приятелски грижи болният за кратко време закрепна. Младостта и силата взеха връх и той се възстанови дотолкова, че можеше да отпътува и да се раздели с гостоприемството на добрите ловци. След като отново старателно претърси всички околни селища с надежда дано намери любимото си момиченце и не успя да го открие, той си замина с разбито сърце,

смятайки своето дете за загинало. Преди да отпътува, той щедро възнагради своите спасители ловци.

* * *

Ала малкото момиченце не беше загинало. В същото онова утро, когато ловците спасиха бащата, то се събуди и като не видя любимото лице на дойката си, горчиво се разплака. Плачът му бе чул от един старец — птицелов, дошъл в гората да заложи своите примки за птици и капани за дивеч. Старецът живееше само от парите, които получаваше от продажбата на уловения в гората дивеч. Той се изненада, когато чу детски плач и още повече се удиви, когато съзря прекрасното русичко деветмесечно детенце, загърнато в скъпа шуба и закачено с колан за дървото.

— Ой ти, ангелче ненагледно! — каза белобрадият старец. — Види се сам Господ Бог те е изпратил при мене! — И като отвърза внимателно детето, нежно го целуна.

Като съзря добродушното и ласкаво лице на непознатия човек, момиченцето престана да плаче. Старецът започна нежно да го гали и то отново се унесе и заспа.

Старият птицелов живееше самотно. Единствената му дъщеря, с която бе живял в Сибир дълго след смъртта на жена си, се бе омъжила преди няколко години и заминала с мъжа си в Санкт Петербург. Старецът Степан Михайлович Кашинов — известен всред сибиряците като Михалич — тъгуваше много за нея.

— Виж ти, какво чудо! — радваше се добрият старец и понесе момиченцето към дома си. — Бог ми праща втора дъщеричка! Пък каква е мъничка!

В селището старецът живееше в колиба, собственост на богат сибирски търговец. Тук именно той донесе мъничкото същество. Дори не си и помисли, че то може да има родители, които ще го дирят. Старецът знаеше само едно, че детето е подхвърлено и поверено в ръцете на Бога и добрите люде. И тъй като живееше в противоположната страна на селището, той не бе чул за среднощното нападение на вълците.

Като се завърна у дома си, Михалич разпови детето с надежда да намери някаква записка или знак, които да обяснят тайнствената поява на това невинно същество в тайгата. Не се намери никаква бележка. Топлият кожух и скъпите дрешки на детето бяха доказателство за богатство и разкош. На шийката си то имаше кръстче със златна верижка. По надписа му: „Спаси Господи рабиню твою Александру“, той узна името на момиченцето. Но го кръсти по свой си начин.

— Нека Сибирка да бъде името ти — каза той и целуна детето, — защото те намерих в най-затънтените гъсталаци на Сибир. Ще те обичам, дар божи мой прекрасен! Ще те отгледам като моя родна внучка! Ще те науча да четеш, на Бога да се молиш! И няма да те дам на никого, на никого!...

И като се боеше да не му отнемат момиченцето, още същия ден Михалич напусна селището. В близкия град той продаде скъпия кожух, в който бе загърнато детето и с получените пари се отправи към най-отдалечената сибирска губерния. Там се настани в селище, където никой не го познаваше.

ЧАСТ ПЪРВА
В ДЕБРИТЕ НА СИБИР

I. ДЯДО И ВНУЧКА

— Студено ми е, дядо, студено!

Малкото деветгодишно момиченце се притисна с треперещото си слабичко телце към високия и съсухрен старец, който дялкаше някаква пръчица.

То бе облечено във вехта рокличка и палтенце или по-скоро не палтенце, а старо кожухче, което едва стигаше до коленете му. Изпод забрадката се спускаха едри, руси къдрици, които красяха бледото му слабичко личице, с големи, ясносини очички.

— Студено ми е, дядо, студено! — повтори момиченцето и още по-силно се притисна към него.

Старецът беше висок и слаб човек. Кожата на лицето му бе набръчкана и жълта като восък, а погледът на старческите му очи, изморен и мътен. Вехт и изгъркан кожух загръщаше съсухреното му тяло. В малката тясна колиба, където живееха старецът и момиченцето беше студено, тъмно и неприветливо. Единственото прозорче, затрупано отвън със сняг, едва пропускаше малко светлина. При това студът бе нашарил стъклото с най-разнообразни пера и цветя, които допълнително пречеха на оскъдната светлина да прониква в бедната колиба. Освен потъмнялата маса, студената печка, кой знае от кога не палена и стиска слама, захвърлена в ъгъла и небрежно покрита с някакви дрипи, в колибата нямаше нищо друго.

Дядо и внучка седяха сгушени един в друг и трепереха от студ. От време на време дядото кашляше, притискаше гърдите си с ръка и така тежко дишаше, че на момиченцето му се струваше, че той ей сега ще се задуши.

Навън вятърът бушуваше, а виелицата разпиляваше парцали сняг по улиците на малкото селище.

— Ууууу! — пронизително свиреше вятърът.

— Ууууу! — отвръщаше зловещо снежната фъртуна.

Малката колиба се тресеше от силния вой. Трепереше и русокосото момиченце, а високият съсухрен старец като че ли още по-

силно кашляше.

— Дядо, да бяхме запалили печката! — нерешително каза момиченцето.

— Нямаме вече дръвца, Сибирке... Преди няколко дни изгорихме последните. Свършиха се. Нищо вече нямаме. Ни хляб, ни съчки...

Като каза това, старецът така силно се закашля, че момиченцето се уплаши. Той притисна още по-силно внучката си и я зави с края на шубата си. Известно време двамата мълчаха. Дядото дялкаше пръчици, а момиченцето зъзнеше, гушейки се в шубата.

Студът ставаше все по-силен. В колибата беше вече невъзможно да се стои. Дядото отдавна бе разбрал това и се бе решил да действа без оглед на виелицата и студа.

— Чуй, Сибирке, ще отида в гората. Ще събера дръвца, пък и примките ще прегледам, дали не се е хванало някое зайче. Ех, че угощение ще си направим тогава! — каза той като се помъчи да се усмихне. — Трябва много да си огладняла, дъще моя. Нали ти се иска да си похапнеш?

— Да, дядо — срамежливо прошепна момиченцето.

— Тъй, тъй! Много добре! — разбърза се старецът. — Ще отида в гората... Ще прегледам примките... Ще намеря някое зайче или птичка... И съчки ще сбера... Печката ще напалим... Дивечът ще опечем... Ех, че хубаво ще бъде, а, Сибирке?

И като се суетеше и кашляше, дядото с треперещи ръце свали от един пирон поокъсана шуба, навлече я, тури си стария овчи калпак, прекръсти и целуна момиченцето и отвори вратата на колибата, която самотно стърчеше в самия край на селището. Виелицата, студът и вятърът изведнъж нахлуха навътре. Сибирка цяла се разтрепери. Стана ѝ студено и страшно. Тя скочи от мястото си, завтече се към стареца и като го хвана за ръката, каза:

— Не ме оставяй сама, дядо! Така ми е страшно да остана сама! Вземи ме със себе си! — и още по-силно стисна ръката на дядо си.

— Ами ще замръзнеш в гората, глупавичката ми! — каза старецът. — Я виж какъв студ е навън!

— Нищо, дядо! Ще си обуя валенките и ще се завия в големия шал — помоли се Сибирка.

Старецът се поколеба. Беше много студено, но трогнат от тъжния поглед на сините очички, махна с ръка и каза:

— Добре, да вървим! Да бъде както искаш. Завий се добре с шала и обуй валенките.

Сибирка подскочи от радост. Набързо се приготви и като хвана дядо си за ръка, излязоха от колибата.

II. СНЕЖНАТА ВИЕЛИЦА. НЕОЧАКВАНА БЕДА

В колибата бе много по-тъмно, отколкото навън. Беше още доста рано в краткия зимен ден, когато старият Михалич заедно с внучката си навлязоха в горския гъсталак на около верста от селището.

Гората бе необикновено гъста и огромна и тук в Сибир я наричаха тайга. Дървета, сякаш великани се извисяваха и пазеха своите владения. Тук имаше и дъбове, и кленове и стогодишни кедри. Те бяха израсли така близо едни до други, че с широките си грамадни стволове образуваха непроходима стена. Непривикналият бе почти невъзможно да си пробие път и да премине. Но старият Михалич, живял много години в Сибир в подобна тайга, познаваше като петте си пръста всички проходи и излази от нея.

Той преживяваше и се изхранваше за сметка на тайгата. Залагаше примки и капани, като част от уловените в тях птици и зверчета продаваше в близкия град, а другите оставяше за себе си и за внучката си. Той сам правеше примки и капани, сам дялкахе пръчици за тях, сам плетеше през дългите зимни дни и ноци мрежи, когато виелици и мразове не му позволяваха да ходи в гората.

Работейки така, той не забравяше и мъничката си внучка. Научи я да чете и пише, научи я да смята, четеше ѝ от Светото Писание, научи я на няколко молитви. С една дума, той я научи на всичко онова, което сам знаеше. И така живота им течеше мирно и тихо, докато един ден по време на лов той се простуди и легна тежко болен. Боледува дълго и макар че не беше се поправил напълно и все още кашляше силно, започна отново да ходи на лов.

От това болестта с ужасна бързина и сила започна да разяжда железното здраве на стареца — птицелов. Той кашляше, задушаваше се, изпитваше остри болки в гърдите, особено когато трябваше да ловува в лошо време. А днес именно, времето беше такава. Но смяташе за невъзможно да остави в къщи любимата си внучка, в страшния студ без храна и гориво.

— Може би виелицата ще позатихне — помисли си Михалич, като навлизаше все по-дълбоко в тайгата.

Виелицата наистина постепенно позатихна, но затова пък студът се усилваше с всяка минута. Сибирка трепереше в дрешките си, които не топлеха особено вкочанясалото ѝ телце. Дядото започна да се разкайва, че бе взел внучката си със себе си. За да достигнат до заложените примки и капани, трябваше да вървят по пътека, отъпкана от пътниците. Сега обаче тя бе затрупана от виелицата със сняг. Започна да притъмнява. Краката затъваха в снега, а вятър и мраз проникваха през вехтите дрешки и немилостиво щипеха тялото. Но да се връщат назад без храна и дърва бе немислимо. В студената колиба нямаше ни какво да ядат, ни с какво да се стоплят.

Влачейки с мъка краката си, те се добраха до онова място, където обикновено старецът залагаше своите примки. Но уви, те бяха празни! Ни една горска птица не бе се заплела в примките. Лошото време вероятно ги бе изплашило. Същото бе и с капаните. Очевидно горските зверчета се бяха изпокрили от студа и виелицата в дупките си.

— Няма какво да се прави, Сибирке, поне да съберем дръвца — тъжно промълви старецът, след като прегледа всички заложени примки и капани. — Не ни върви днес! — с тъжна въздишка заключи той и се зае с тежката работа.

Сибирка се спусна да му помага. Малките ѝ ръчички пъргаво събираха сухи съчки и клонки, които се търкаляха по преспите. От бързите движения Сибирка се позатопли и поразвесели. А имаше си и мъничка тайна, която я радваше. Сутринта на закуска бе успяла да скрие доста голямо късче хляб, с което смяташе да изненада болния си дядо на вечеря.

— Дядо дори и не подозира, че имаме нещичко за ядене! — радваше се Сибирка и още по-усърдно събираше дръвца.

Изведнъж се разнесе тежко стенание. Сибирка трепна и се обърна към дядо си. Старецът вече не събираше съчки, а някак странно превит, седеше до ствола на стар дъб. Страшно пребледнял, той кашляше и се давеше, а от устата му се бе проточила тънка струйка кръв.

— Дядо, миличък дядо! — изплашено извика момиченцето и се спусна към стареца.

Старият птицелов се опита да каже нещо, но не успя. Протегна ръце към Сибирка и замря с тъжен, помътнял поглед. Момиченцето ги сграбчи и падна с плач в краката му.

— Дядо, миличък дядо! — повтаряше Сибирка без да знае какво да направи, какво да предприеме.

— Сибирке... дете мило... — се чу прехрипналия глас на стареца. — Лошо ми е... Умирам... миличката ми... Само сираче ще останеш... Бог ме зове при себе си, твоя болен дядо... Но той няма да те изостави... Помни само едно, Сибирке... щом умра, замини там... в Санкт Петербург, при дъщеря ми Анушка... Добри хора ще ти помогнат... Адреса помниш, нали? Знаеш го, много пъти съм ти го казвал... С божия помощ ще стигнеш там... Анушка не ще те остави... Често съм й писал за тебе...

Старецът помълча малко и като повдигна помътнелите си очи към небето, каза високо:

— Господи, помилуй сирачето! Не го оставяй, Господи!... Прощавай, Сибирке! Прощавай, дете мое желано! Аз умирам... Задушavam се... губя сили — все по-тихо шепнеше старецът и все по-ниско и по-ниско се свличаше върху преспата, бледен и с широко отворени, помътнели очи.

Сибирка бе вцепенена от страх и тъга. Тя покриваше с целувки леденеещите ръце на дядо си, придържаше главата му и се притискаше към него, сякаш се мъчеше да стопли умиращия със слабичкото си и тънко телце.

И в последните мигове на живота си, старецът усети това. Гаснещите му очи широко се разтвориха, отслабналите му старчески пръсти леко притиснаха малката ръчица на злочестото дете и като въздъхна дълбоко се повали върху снега.

Сибирка обви шията на мъртвия старец със слабите си ръчички и горчиво заплака.

III.

СИБИРКА ИСКА ДА СПАСИ ДЯДО СИ. ЧЕТИРИТЕ КОСМАТИ ЗВЯРА

Измина доста време. Нощта бе вече настъпила, когато Сибирка се съвзе. Бледото ѝ лице бе още повече посърнало и пребледняло. Големите ѝ сини очи бяха подути и зачервени от сълзите и изпълнени с неизразима мъка и страх.

Тялото на мъртвия старец бе започнало да се вкочанява. А и самата Сибирка, стояла повече от час неподвижна край безжизнения си дядо, бе съвсем измръзнала. Под мразовитата милувка на студа, който ставаше все по-силен, тя вече не чувстваше ни ръцете, ни краката си. Студът, като нож, безмилостно режеше и бодеше лицето и цялото ѝ тяло. Първата ѝ мисъл бе да изтича по познатата пътека до селото, да повика хора, които да отнесат дядо ѝ някъде на топло. Тя не можеше да допусне по никакъв начин, че той може би вече е умрял. Тя горещо го обичаше, макар и да знаеше, че не ѝ е истински дядо, а я намерил преди девет години в гората, привързана с колан за някакво дъбово дърво. Старецът неведнъж ѝ бе разказвал:

— Сибирке, ти си от знатен, от много знатен род. Намерих те загърната в богата, скъпа шуба, а белите ти ризки и дрешки бяха похубави и от графски. Не е чудно и да си дете на някой княз — шегуваше се понякога той.

Ала такива закачки не блазнаха Сибирка. Беше ѝ все едно дали е графско, или княжеско дете. Тя беше сираче. Познаваше и обичаше само дядо си и се боеше дори да си помисли за раздяла с него. А сега изведнъж на дядо ѝ му стана така зле, че изпадна в безсъзнание! Какво ли стана с него, скъпия, миличкия ѝ дядо? Искаше ѝ се да вярва, че дядо ѝ е изгубил съзнание, защото е много изтощен, но че все още може да се спаси.

— Само по-скоро да стигна до село и дядо ще бъде спасен! Непременно ще го спасят! — реши Сибирка и като загърна мъртвеца с големия си шал и го целуна по студената буза, изчезна в тъмнината на страшната и необятна тайга.

Ала непрогледната нощ жестоко се подигра с доброто и наивно момиче. Беше тъмно като в рог и на две крачки нищо не се виждаше. Сибирка вече не тичаше, а се мъкнеше напосоки. Вкочанените ѝ краченца едва се влачеха.

— Скоро, скоро ще стигна до края на гората, а оттам, ей го селото! Само да протегнеш ръка... — окуражаваше се тя и неволно със страх вперваше поглед в непроницаемата тъмнина, която я заобикаляше.

Клетата, дори не разбра, че в тъмнината бе объркала пътеката и вместо да поеме към края на гората, отиваше навътре и все по-навътре в гъстата и затънтена тайга.

Сибирка вървеше все по-трудно и по-трудно. Тя едва се промъкваше из дълбокия сняг и често нагазваше до колене в преспите. Но все още се надяваше, все още вярваше, че пътеката, която води към края на гората, се намира някъде тук наблизо, и че трябва да напрегне сили, за да стигне до нея и излезе от гъсталака.

Внезапно, съвсем наблизо, само на няколко крачки от момиченцето, нещо зашумоля.

— Мечка! — като светкавица премина през главата ѝ.

Тя отскочи настрана, препъна се в корените на съседното дърво и полетя в студената снежна преспа. Сибирка лежеше едва дишайки, без да е в състояние да помръдне ни ръка, ни крак. Съвсем наблизо, почти до нея, нещо голямо и космато се движеше и отронените по снега клонки пращяха под тежките му стъпки.

Луната изплува иззад облаците и при бледата ѝ светлина, Сибирка видя не едно, а няколко чудовища, които крадешком я приближаваха от четири страни. Вик на ужас се изтръгна от гърдите ѝ и замря в далечината. Тя закри лице с ръцете си, за да не вижда надвисващата над нея опасност. Смаяни от този вик, чудовищата мигновено спряха, като че ли очакваха да се случи още нещо.

— Дете? Тук в гората? — чу Сибирка човешки глас до себе си.

Тя откри бързо лицето си и видя надвесен над главата ѝ грамаден човек с кожена дреха. Тя и високият му кожен калпак го оприличаваха на едър горски звяр, та нямаше нищо чудно, че изплашената до смърт Сибирка го взе за мечка. Към него се приближиха другите три фигури, също така космати, поради дебелиите им дрехи с обърната навън козина. Те бяха по-ниски на ръст, но се сториха на Сибирка не по-

малко страшни. И четиримата се наведоха над момиченцето, което в тоя миг от страх почти загуби съзнание.

— Какво е това? Как така сам-самичко момиче да попадне в тайгата? — каза най-възрастният от тях, чието лице поразяваше със свирепото си и жестоко изражение. Посивелите му коси стърчаха изпод косматия му калпак. Разчорлената му бяла брада и множеството бръчки правеха още по-жестоко неприветливото му лице.

Другите трима изглеждаха много по-млади. Единият бе момче на около четиринадесет години. Лицето му бе бледо, с тънки красиви черти и големи умни очи, които поразяваха с честния си и открит вид.

Останалите двама гледаха грубо и жестоко, като по-възрастния. Наистина лицата им бяха по-прилични, нямаха толкова бръчки и брадите им не бяха сплъстени, но очите им, които блестяха изпод калпаците, нахлупени до веждите, отблъскваха със зловещия си поглед.

Най-възрастният, от рамото на когото висеше пушка, се доближи до Сибирка, наведе се, вдигна я от снега и като я разтърси с все сила, я изправи на крака.

— Коя си ти, момиче, и как си попаднала тука? — попита той с предрезгавял глас.

Онемяла от страх и преживяното вълнение, Сибирка не можеше да продума. Все пак тя напрегна всичките си сили и отвърна едва чуто:

— Дядо остана там на снега... моят дядо... птицеловецът Михалич, от съседното село... Моля ви се, вземете го при себе си... стоплете го... Той е много болен... За бога, помогнете му... Той така кашляше... а после... падна... направо в снега... Ах, господи! Той ще умре... ако... ако вие не му помогнете! — и Сибирка горчиво заплака, като си спомни в какво положение остана на снега нейния дядо.

— Стига си циврила! — сурово я прекъсна сърдитият старец. — Не мога да търпя, когато някой хленчи. Говори по-разбрано, къде си оставила стареца?

Изплашена от строгия глас, Сибирка започна объркано да обяснява. Тя каза, че оставила дядо си в тайгата, че трябва да се отиде право нататък, после наляво, а след това надясно.

— Как да разбереш какво бърбори това момиче! — избухна невъздържано старецът. — Добре де, ние сами ще намерим дядо ти... А ти Андрей — обърна се той към най-младия от скитниците, — вземи

момичето и го заведи в нашето горско леговище. И внимавай! Отваряй си очите на четири, да не би случайно да избяга. Тя ще ни трябва. Виждаш колко си пораснал, не те бива вече за просия. На такъв голям дурак никой вече не дава милостиня, а тя е подходяща тъкмо за такава работа.

Старецът намръщено погледна черноокото момче, което смело издържа погледа му. То хвана Сибирка за ръката и тихо ѝ каза:

— Върви с мен!

Гласът му прозвуча така дружелюбно и очите му гледаха така ласкаво, че Сибирка нямаше от какво да се страхува. Тя доверчиво му протегна ръка и повлече замръзналите си крачка след него. А старецът и двамата му спътници се запътиха към оная страна, където ги насочи Сибирка и където според нея трябваше да се намира болният ѝ дядо.

IV.

МАЛКИЯТ БЛАГОДЕТЕЛ. В ГОРСКОТО ЛЕГОВИЩЕ

— Сигурно си изморена и не можеш повече да вървиш? — дочу Сибирка над ухото си познатия вече дружелюбен глас. — Имаме още дълго да вървим, а едва движиш краката си. Дай да те понося. Така по-бързо ще стигнем.

Момиченцето дори не успя да отговори, когато черноокото момче я вдигна и понесе на ръце.

— Видиш ли сега колко е хубаво? Нали ти е добре? — попита то чистосърдечно, като я погледна ласкаво с добрите си и честни очи.

— Много ми е хубаво — съгласи се Сибирка. — Пък ако намерят по-скоро дядо и го свестят, тогава наистина много, много ще се радвам.

Момчето нищо не отговори, само по-силно я притисна до гърдите си и закрачи по-бързо из мрачната тайга. След половин час бърз ход, то спря запъхтяно от умора и весело каза, като свали Сибирка на земята:

— Ето ни вече у дома!

— Как у дома? — учудено попита момиченцето. — Та ние сме в най-големия гъсталак.

— Да, в най-гъстия пущинак на тайгата. Тук е нашето горско леговище, нашата къща.

Изплашена, Сибирка се озърна наоколо. При слабата светлина на луната тя успя да види столетните дъбове и кедри, които от всички страни заобикаляха малка полянка. Тук-таме над снега стърчаха черни пънове, покрити отгоре със снежни шапки, които свидетелстваха, че тук някога е имало гъста непроходима гора. Почти наравно със земята едва се забелязваше малка колиба, цялата затрупана със сняг. Здравата ѝ дъбова врата се намираще почти под земята. Няколко стъпала от набързо, види се неотдавна, сковани дъски се спускаха до нея.

Андрей, както се казваше спътника на Сибирка, бръкна в джоба си, извади голям ключ, кибрит и фенер. Като запали фенера, той завъртя ключа и вратата с остро и жално скрибуцане се отвори. Тогава той улови за ръка момиченцето и го поведе надолу по стъпалата.

Сибирка се отзова в малка, но затоплена стая със скамейки край стените, с грубо сглобена маса пред тях и голяма руска печка в ъгъла. Измъченото и измръзнало дете изведнъж почувства топлината и удобството. След продължителното и мъчително бродене в немилостивия студ, тази топла стаичка ѝ се стори като разкошен дворец. Покосена от слабост и умора, тя едва се домъкна до една от скамейките и съвсем отмаляла, се строполи върху нея.

— Горкичката, не бързай да заспиваш — каза Андрей. — Почакай да ти дам да хапнеш хляб и месо.

Хляб и месо! Откакто видя празните примки на дядо си, Сибирка не смееше дори да мечтае за това. А пък беше тъй гладна, тъй гладна горката!

— Ето, хапни си за здраве... Само, за бога, по-бързо яж, защото току-виж нашите се върнали и може да ти го вземат! — загрижено добави Андрей, като подаде на момиченцето голям къс хляб и печено месо от дивеч.

Очите на Сибирка светнаха при вида на вкусното ястие. Тя пое хляба от ръцете на момчето и лакомо започна да яде. Ала изведнъж като че ли се сети нещо, разчупи хляба на две части, подаде по-голямата на Андрей и каза:

— Дай това на дядо, като го доведат, той също е гладен, горкият.

Когато момиченцето изяде всичко до трошичка, то отново с цялото си тяло почувства убийствената умора. Сънят сковаваше натежалите ѝ клепки. Тя отпусна русата си главица на масата и веднага се унесе в сладка забрава.

Черноокият Андрей са приближи тихичко до спящото момиче. Предпазливо я взе на ръце и отнесе в съседната по-малка стаичка.

— Горкото момиченце! — промълви той като положи Сибирка на пода върху постланата вехта шуба и подпъхна под главата ѝ мръсна възглавница. — Горкото дете! Само да знаеше къде е попаднало, в чие страшно гнездо го е захвърлила съдбата, не би спало така безгрижно и сладко. Горкото детенце!

V.

СЛАДЪК СЪН И ГОРЧИВО ПРОБУЖДАНЕ

Сибирка спеше сладко и сънуваше. Сънуваше, че навън е златно лято, че блести и ухае топъл юнски ден, а в тайгата е така прохладно и приятно! Сянката на вековните дървета така хубаво закриля от палещите слънчеви лъчи! По клоните скачат малки катерички, мъхнати червеникави обитатели на горите. Дядо отдавна бе обещал да улови и подари на своята Сибирка едно такова хубаво червеникаво зверче. А колко много цветя има наоколо! Какви ли не щещ: и момини сълзи, и теменужки, и боровинки, и какво ли не още!...

Притихналата гора като че ли се усмихва. Дядо също се усмихва. Колко е щастлив дядо, че днес е наловил толкова дивеч! Ето колко яребици и кеклици са се наловили в примките! Колко са глупавички! Подмамани от зърната, които дядо е насипал около примките, те са се хванали.

Колко жалко, че дядо си няма пушка! Няма и пари да си купи. Що за ловец е той без пушка? Ала и без пушка лови достатъчно птички и дивеч...

Ето че слънцето вече надзърта в тъмната тайга и позлатява върховете на дъбове и кедри... Ето палавата катеричка пак скача от клонче на клонче... Спуска се. Ех, да можеше и тя да се хване!

И Сибирка се втурва през глава подир мъхнатото зверче. Но що за чудо? Катеричката не се бои от момиченцето, не бяга от него... Сама я чака и щом Сибирка се приближава, скача на рамото ѝ. Неочаквано впива остри зъбки в тялото на изплашеното момиче.

— Ой, лоша катеричке! — негодува Сибирка. — Защо ме хапеш така по рамото. Пусни ме, боли! Много ме боли!

Но катеричката не иска и да чуе. Зъбите ѝ се забиват все по-дълбоко в рамото на Сибирка.

— Боли, боли! — вика вече на глас детето. — Пусни ме, лоша и гнусна катеричке, пусни! Пусни ме!

Силно развълнувана, Сибирка се събуди от неспокойния си сън. Рамото я болеше нетърпимо, ала не от ухапването на малките зъбки на

катеричката. Силни, яки като железни нокти пръсти се бяха впили в него. Страшният сърдит старец, когото Сибирка вече знаеше от снощната среща, стоеше над нея и болезнено я дърпаше за рамото.

— Ще станеш ли най-сетне, мързеливке? Колко време те будя и още не мога да те събудя! Я виж как се е разположила като някоя господарка! Ставай веднага! — грубо и остро прозвуча над нея предрезгавелия му глас.

Сибирка скочи на крака като попарена, без да може да разбере веднага къде се намира и какво се е случило с нея. Но постепенно съзнанието ѝ се възвърна и тя си припомни всичко: и за дядо си, замръзнал на снега, и за страшните космати хора, и за всичко онова, което се бе случило с нея предната вечер в гъстата тайга. Изведнъж ѝ стана тъжно и страшно.

— Къде е дядо ми? — извика високо тя и горчиво се разплака. — Къде го оставихте?

— Млък! — изрева над главата ѝ свирепият глас. — Ако не млъкнеш веднага, ще те... ама ха!

При тия думи очите на свирепия старец така злобно засвяткаха под намръщените му вежди, че Сибирка цялата се разтрепери. Страшният старец, като видя, че момиченцето замря от ужас, понижи гласа си и каза:

— Слушай, всички отиваме на работа, а ти да наготвиш нещо за ядене. Ето там в гърнето има брашно и сол. Хляб ще намериш в чекмеджето на масата. Дивеч засега няма. Месо ще ядем утре, а сега ще ни свариш каша. Гледай да я свариш добре, иначе ще те накажа още от първия ден... А за дядо си забрави... Дядо ти умря... Ние го погребяхме в гората. Колкото и да ревеш, няма да се върнеш при дядо си... Оставаш тук в нашата колиба. Ще готвиш за мене и синовете ми, ще ни переш, ще миеш подовете, ще разтребваш стаите, пък и ще ни поработваш... И внимавай, да не чувам ни вик, ни плач! Впрочем, как ти е името?

— Сибирка — прошепна момиченцето, като хълцаше, поразено от известието за смъртта на дядо ѝ.

— Ха, що за име! — изсмя се с грубия си глас старецът.

— Така ме наричаше дядо — отвърна детето.

— Добре де. Нямах ли друго, християнско име? — отново попита старецът.

— Името ми е Шура, само че дядо никога не ме назоваваше тъй — още по-тихо добави през сълзи момиченцето.

— Е добре, Шура! Отсега нататък така ще те наричаме. И запомни, Шурка, щом слънцето се издигне, кашата и супата да са готови. И да няма повече сълзи, защото с камшик ще ги изтрия!... Ей, синове, марш на работа, няма какво да се излежавате, днес не е празник! — извика старецът към синовете си, като отвори вратата на съседната стая.

— Идваме, татко! — се отзоваха пресипнали гласове оттам.

Двамата момци, които сега Сибирка можеше да разгледа добре при светлината на мъждеещата газена лампа, се появиха на прага.

— Хубавичко момиченце — забеляза по-големият от тях, як и набит, но грозен двадесет и седем годишен момък.

— Такава много милостиня ще събира — подхвана другият, също така грозен като брат си червенокос момък, две години по-млад от него. — Нашият народ е милостив към такива хубави деца.

— Да, ще я пратим по просия — добави старецът, — но нека посвикне малко с нас. Допълнителна печалба не е излишна... Няма да я храним току-така, тая готованка.

След това и тримата, като разговаряха помежду си и се подсмиваха, излязоха от колибата, залостиха вратата и завъртяха два пъти ключа в бравата.

Сибирка остана съвсем сама в чуждата и мрачна колиба. Но нито страх, нито ужас смуцаваха душата ѝ. Бедното ѝ сърце замираще от тъга. Едва сега напълно разбра и се убеди, че дядо ѝ е умрял и е заровен в тайгата, и че никога, никога повече няма да види своя добър старец.

Сълзи рукнаха от очите ѝ. Тя глухо зариде и се строполи на скамейката.

VI.

ГЛАС ИЗПОД ЗЕМЯТА. ТАЙНАТА СЕ РАЗКРИВА

Сибирка дълго плака. Постепенно сълзите ѝ секнаха. Тъгата, избликнала навън, беше много голяма, за да се изплаче със сълзи. Тя си спомни, че дядо ѝ често ѝ бе заръчвал да не плаче за него след смъртта му, защото ще му бъде мъчно да гледа тъгата ѝ от небето, оттам, където Бог е прибрал душата му.

— По-добре е да се помоля за добричкия ми дядо... Ще се помоля на дядо Господ да ми помогне по-скоро да ме вземе при него — реши Сибирка и като видя малка иконка в ъгъла на колибата, бързо коленичи пред нея.

— Господи! Божичко! Добри и мили Боже! — шепнеше тя. — Вземи ме при себе си... Вземи ме като дядо! Не ме оставяй тук сама при злия старец и неговите синове! Всеблаг Божичко, от душа ти се моля, направи така, че по-скоро да дойда при моя мил дядо при Тебе на небето!... Моля ти се, Божичко, миличък, добричък!

Сибирка се молеше горещо. Горчиви сълзи капеха от очите ѝ и попиваха в глинения под на колибата.

След молитвата тя се почувства по-добре и по-бодра. Не се съмняваше, че Бог ще чуе молбата и ще я вземе час по-скоро на небето...

Тя се изправи ободрена и се залови с работа. Трудът не я плашеше. Тя бе навикнала да домакинства у дядо си. Преди всичко трябваше да напали печката. Дърва и съчки имаше в ъгъла на тъмното преддверие. Тя бе ги съзряла още предната вечер. Сибирка смело се упъти нататък. Но когато отвори вратата, замря на прага от страх и изненада.

Точно под краката ѝ, някъде изпод пода се чу тихо и продължително стенание. Охкането се повтори... още веднъж... трети път... След това още и още...

Бледа като платно, Сибирка остана прикована на мястото си, страхувайки се да помръдне.

Охкането отново се чу, този път още по-ясно. Сега Сибирка вече не се съмняваше, че има някой под пода на преддверието. Гласът се чуваше оттам. Той беше тих, жален, едва различаващ се, който като че ли молеше за пощада. Развълнувана и бледна, цялата разтреперена, Сибирка се втурна назад в стаята, грабна фенера и се върна отново. Вдигна го високо над главата си и освети преддверието. Точно под краката си видя четириъгълен дъсчен похлупак, вкопан в глинения под. Наведе се и забеляза желязна халка, закрепена за него. Тя я хвана със слабата си ръчица и с все сила я опъна нагоре. Неочаквано, четириъгълната дъска се повдигна като похлупак на сандък и под нея зейна тъмен отвор.

Сега стенанията се чува по-отчетливо и преди още Сибирка да съобрази какво да предприеме, отдолу се показва едно бледо лице с големи хлътнали очи, които я гледаха със страдалчески поглед. Тя веднага позна и лицето и очите.

Пред нея беше същият оня Андрей, който така грижливо се отнесе към нея предната нощ и когото тя потърси, но не намери днес сутринта в горската колиба.

— Ти ли си, Андрюша? Какво е станало с тебе? Защо стенеш така? — уплашена и с вълнение го запитва тя.

— Ах, пребиха ме... защото... не се съгласявах да извършат едно гнусно дело — със задавен глас промълви момчето. — Ах, момиче, само да знаеш как ме биха, как ме мъчиха! Само да можеше да узнаеш!... Искана от мен да им помагам в едно злодеяние, а аз не исках, спорех... разубеждавах ги и ето... те ме набиха и ме хвърлиха тука... в студения зимник... Тук е тъмно, като в гроб... пълно е с пльхове, които пълзят по тялото ми и нямам сили да ги прогоня... Цялото тяло ме боли... Ах, да можех да се спася от тази горска дупка! Да избягам или да умра! — и Андрей отново застана.

— Излез, излез оттам! — подкани го Сибирка, — аз ще ти светна... Ах, горкичкият!...

— Но ако изляза ще ме пребият до смърт. Няма да изтърпя повече тези мъки. Цялото ми тяло е в рани... Устата ми пресъхна... нямам повече сили — промълви със същия измъчен глас нещастното момче.

— Няма да се върнат скоро — бързо каза Сибирка. — Почакай, ще ти донеса вода... тя ще те подкрепи и после ще се измъкнеш от

тази ужасна дупка...

И като каза това, тя бързо влезе в стаята, загреба с гърне вода от кацата и я занесе на момчето, което жадно го грабна и изпи до дъно.

Водата наистина поободри Андрюша. Той се понапъгна, изправи се и бледото му лице достигна до пода на преддверието. После се хвана с ръце за края на отвора, повдигна се с усилие и след миг вече седеше на пода до Сибирка.

— Знаеш ли — без всякакви заобикалки и обяснения започна той, — знаеш ли къде си попаднала?

— Не зная — отвърна Сибирка и повдигна към момчето широко разтворените си очи.

— И аз също така не знаех. До снощи нищо не знаех. Те никога не бяха ми казвали кои са, откъде са дошли и защо се крият в тайгата. Срегнаха ме случайно преди две години на края на гората и ми предложиха да се заселя при тях. Баща ми току-що бе умрял и бях останал кръгло сираче. Той беше лодкар и превозваше през голямата река от единия до другия бряг... Аз пък ходех на училище. Когато той умря, трябваше да оставя училището и да търся работа. И те ми предложиха работа — да прося за тях по църкви и близките села и да им готвя и чистя колибата. Такава работа можеше да се понася. Ала тази нощ разбрах какви са били всъщност. Те ми заповядаха да им помогна в извършването на такова ужасно дело, само при мисълта за което човек може да полудее — с треперещ глас завърши Андрей.

— Какво ти заповядаха и какви са те? — почти с ужас попита Сибирка, с широко разтворените си и без това големи очи.

— Те ми заповядаха — продължи момчето с предишния, едва чут шепот и слабото му лице съвсем пребледня. — Те ми заповядаха да отида утре през нощта с тях на работа...

— Каква работа? — също така тихо попита Сибирка.

Андрей потрепери с цялото си тяло и като все повече пребледняваше, продължи едва чуто:

— Видиш ли, железопътната линия е много далеч оттук. За да се стигне до гарата от имението на търговеца Гондуров, трябва да се премине през гъстата и затънтена тайга. И ето, по някакъв начин „те“ са научили, че тази нощ Гондуров се завръща сам в имението със значителна сума пари и решили да го очистят.

— Как да го очистят? — Сибирка не го разбра.

— Решили са да убият търговеца...

— Да го убият?

— Точно така. Тези хора не са нищо друго освен горски скитници, избягали каторжници. През живота си са ограбили и убили не едного. Били заловени, съдени и заточени в Сибир на каторжна работа в рудниците, откъдето избягали и се заселили в тайгата. Търсят ги навсякъде, но не могат да ги намерят. Това са баща с двамата си синове. Наричат се: старият Иван Палец, по-големият му син — Зуб, а по-малкият — Косточка. Ето при какви разбойници ни е захвърлила съдбата — с разтреперан глас завърши разказа си Андрей.

— Ами ти защо не избяга от тях? — разтреперана и развълнувана от разказа му запита Сибирка.

— Едва тази нощ разбрах какви хора са те — продължи Андрей. — Мислех, че са обикновени ловци на птици и дивеч и живееш при тях, защото нямаше къде да отида. Но когато от снощи решиха да работиш за тях вместо мен, както съм им работил досега в колибата и в домакинството, вече не искаха повече да се крият от мен. Тогава решиха да ме въвлекат в страшния им занаят да крада и убивам хора. Отзаран ми заповядаха да се промъкна в горското имение на търговеца Гондуров и да опитам да узная сам ли ще се върне у дома си от града, много ли пари ще носи със себе си и по кой горски път ще мине през тайгата. А за да не избягам и ги издам, трябваше да ме придружава Косточка, който нямаше да се отделя ни крачка от мен. След това щяхме да се върнем в горското леговище, а довечера... довечера...

Тук гласа на Андрей пресекна и той не довърши мисълта си. Ужас и страшна мъка се изписа по лицето му. Сибирка трепереше като лист от страх.

— Нещастният търговец трябва да се спаси — каза тя, като хвана за ръка новия си приятел.

— Да, трябва да се спаси! И вече намислих как ще го направим! — потвърди той и като помълча, добави: — Това ще сториш ти!

— Аз ли? — извика учудено Сибирка.

— Да, да, ти! Още сега и то веднага! Ще се промъкнеш до селото, ще намериш къщата на полицейския началник, ще му разкажеш всичко, а той ще изпрати хора в тайгата преди да бъде нападат Гондуров. Аз сам бих отишъл до селото, но те всеки миг могат да се върнат и това ще възбуди подозрението им. Ако отидеш ти,

ще бъде по-добре. Ще счупим прозорчето на колибата и ще излезеш през него. Само че преди това отново ще вляза в дупката, за да не си помислят, че съм те пратил. Ще трябва сама да доведеш полицейския началник и хората му, защото нашата горска колиба е така добре скрита в тайгата, че мъчно може да се открие от други. Ще ти дам торбичка със сухи шишарки и от време на време ще бодваш в снега по една, та по тях да можеш да намериш пътя на връщане. Разбира се, ако не се надигне пак някоя виелица и ако луната свети така, както снощи. Но съм уверен, че ще стане точно тъй, защото се отнася за спасяването на един човек и Бог ще ни помогне — уверено каза Андрей.

— Да, Бог ще ни помогне — добави Сибирка. — Не знам защо, но ми се струва, че всичко ще свърши добре.

— Трябва да тръгваш, да тичаш, да стигнеш навреме. Гледай да не закъснееш... Може и да убият търговеца преди да се върнеш с помощта — промълви момчето.

— О! — можа само да каже Сибирка. — Още сега тръгвам. Добрият Господ Бог и молитвата на дядо ще ми помагат...

Андрей одобрително кимна с глава.

— Ето торбичката с шишарките — каза той, подавайки на момичето завързаното вързопче. — Помни: на всеки десетина крачки ще бодваш по една в снега. А сега, раз, два, три! Ей сега ще видя сметката на прозореца!

И като се засили, скочи на скамейката и с юмрук разби малкото прозорче, за да може Сибирка да се промъкне навън. С жално дрънчене стъклото се разпиля на късчета. От ранената му ръка бликна кръв, но той не ѝ обърна внимание.

— Сега ще се спусна обратно в зимника и няма да изляза оттам до завръщането им — каза той. — Нека си мислят, че нямам вина за бягството ти. Иначе току-виж, променили плановете си, ако разберат, че аз съм ги издал чрез тебе. И... да те пази Бог! Сбогом! — Като каза това, той смело скочи в зеещата на пода дупка.

— Спусни отгоре похлупака! — се чу след миг гласа му оттам.

Сибирка побърза да изпълни заръката му. С доста усилия тя спусна четириъгълната дъска и като му викна през похлупака „Сбогом!“ покачи се на скамейката и се провря през прозорчето. Това ѝ се удаде много лесно, защото беше слабичка и дребна. Освен това от

външната страна прозорчето бе изравнено със земята, така че Сибирка се озова на свобода по-лесно, отколкото предполагаше.

Като се прекръсти няколко пъти, с голяма бързина тя се затича по тясната пътека, като не забравяше съвета на Андрей да пуска на всеки десетина крачки по една шишарка в пухкавия сняг все от едната страна на пътеката. Развиделяваше се. Денят се пробуждаше над тайгата. Малки горски зверчета се показваха от дупките си и с любопитни очички изпращаха малкото момиче.

А Сибирка все по-бързо тичаше напред, треперейки от страх при мисълта, че може да закъснее. Тя започна да чувства все по-силно вълнение и умора. Малките ѝ крачки се подкосяваха, гърдите ѝ тежко дишаха, сърчицето ѝ биеше неравномерно, тя вече падаше от умора.

— Какво ли ще стане, ако не стигна навреме? — като мълния премина през главата ѝ. — Те ще убият нещастния търговец!

Без да обръща внимание на силните болки в краката си, тя с рядко мъжество вървеше все напред и напред. Най-сетне през дърветата проблесна дневна светлина. Слава богу, това е краят на гората. Оттук до селото е един хвърлей място!

— Още малко, още малко, Сибирке! Напрегни силите си и си до целта! — само се ободряваше момичето, и без да обръща внимание, че клоните на дърветата късат рокличката и шубката ѝ и болезнено я драскат по лицето, с всички сили тичаше към края на гората.

VII.

СИБИРКА ИЗПЪЛНЯВА ТРУДНА ПОРЪЧКА. НИ НАПРЕД, НИ НАЗАД

Полицейският пристав Степан Артемиевич Алмазин се канеше да си подремне след обед, когато му доложиха, че едно момиченце иска да говори с него по много важна работа.

— Какво е това момиченце? — недоволно промърмори Алмазин, но все пак заповяда да го въведат в стаята.

— А, ти ли си, Сибирке? — ласкаво я посрещна той, като позна внучката на стария птицеловец. — Как е дядо ти? Да не би да е болен? Защо си дошла сама при мене?

Полицейският началник, който обичаше Сибирка заради нейната приветливост и миловидност, приятелски я погали по русите къдрици. Той често я бе виждал с дядо ѝ и винаги се отнасяше добре с Михалич и внучката му. Сега се учуди, когато я видя сама. Всички бяха свикнали да виждат стария птицеловец с внучката му все заедно.

Споменаването на дядо ѝ засегна дълбоко изпълненото със скръб сърце на Сибирка и тя горчиво заплака.

— Защо плачеш, момиченце? — попита я Степан Артемиевич. — Говори!... Какво е станало с дядо ти?

Но Сибирка плачеше и не можеше да отговори. Малкото ѝ сърчице се късаше от мъка. Тук в селото тя почувства цялата тежест на своята скръб. Нямахше го вече нейния дядо и никога, никога тя, Сибирка, няма повече да го види. Но изведнъж мисълта за търговеца, когото бе дошла да спасява на всяка цена, като мълния премина през главата ѝ. И затова, още задавена от сълзи, заразправя развълнувано за всичко онова, което се бе случило в страшната тайга с нея и дядо ѝ. Разказа му как са напуснали колибата и са тръгнали за дивеч и дърва, как дядо ѝ паднал, как я хванали горските скитници и как научила за страшния план, който мислели да осъществят.

Приставът слушаше внимателно и лицето му ставаше все по-загрижено. А когато Сибирка завърши и замлъкна, отново тихичко заплака. Степан Артемиевич пак я погали по главата и каза:

— Ти си много добро момиче, Сибирке. Ти спаси живота не само на търговеца Гондуров, но и на мнозина други. Тези избягали каторжници могат да причинят още много беди и да убият още много хора. Ние отдавна ги дирим. Не сме и подозирали, че са се заселили в тайгата толкова близо до нас... А ти, Сибирке, ще получиш награда, и от началството, и от самия търговец Гондуров, на когото спасяваш живота. Сега си почини добре, а после ще ни водиш в тайгата. Подкрепи силите си. Жена ми ще те нахрани. Идваш тъкмо навреме, защото търговецът Гондуров е спрял при мен, за да си починат конете му, преди да потеглят отново на път. — И като каза това, приставът отново погали русокосата главичка на Сибирка, възхитен от храбростта ѝ.

Но момиченцето отказа да яде. Тя знаеше, че трябва да се бърза. Макар че сега смъртна опасност не застрашаваше вече търговеца Гондуров, но разбойниците можеха да се сетят какво е станало и жестоко да пребият, а дори и да убият Андрей, затова че е помогнал на набелязаната жертва да се изплъзне от ръцете им.

Затова нито ѝ се ядеше, нито ѝ се спеше, а само подканяше Алмазин да побърза с хората в тайгата. Приставът сам съзнаваше, че трябва да се бърза, за да се хванат разбойниците. Той заведе детето в гостната стая, където се намираще самият Гондуров, научил вече за надвисналата над него опасност.

— Ти си храбро и самоотвержено момиче — каза той ласкаво, като прегърна появилата се пред него Сибирка. — Ти избави семейството ми от голямо нещастие и затова ще се погрижа за тебе. Ще ти дам пари, с които да преживяваш спокойно живота си. Ти си сираче, нали?

— Да, сираче сам — промълви Сибирка и като си спомни, че сега е останала съвсем сама на този свят, сълзите отново бликнаха в очите ѝ.

— Не тъжи, момиченце — каза Гондуров. — Аз ще те взема в дома си и ще се грижа за тебе като за родна дъщеря.

— И за Андрюша също! Вземете при себе си и Андрюша! Ами нали той ми каза да ви спася. Без него вие вероятно бихте загинали! — каза Сибирка и заразказва на търговеца кой е Андрюша и какво е направил.

— Добре, ще вземем и Андриюша — съгласи се той. — И за него ще се погрижа. А сега да вървим да ловим разбойници — добави той като стана от мястото си с доволна усмивка и без следа от тревога.

Действително, трябваше да се бърза. За около час приставът събра помощници и ги раздели на две групи. Едната, съставена от добре въоръжени хора, изпрати с шейната тройка на търговеца, като им заповяда да карат внимателно по коларския път през тайгата. Сам той, начело на други десет души с Гондуров и Сибирка тръгнаха пеш към горското леговище навътре в тайгата.

Момиченцето вървеше напред като показваше пътя на малкия отряд. Луната бе вече изгряла над хоризонта и макар и слабо, все пак осветяваше пътя. Шишарките, пускани от Сибирка тук-таме по снега, показваха накъде трябва да се върви. Пътят, по който пътуваше тройката с въоръжените хора беше наблизко. До пешеходците достигаше дрънченето на звънциите и пръхтенето на конете.

Отрядът навлизаше все по-навътре в тайгата. Най-сетне нейде далеч проблесна светлинка.

— Това е горското леговище — прошепна Сибирка и сърцето ѝ силно затуптя.

Малкият отряд спря. Приставът заповяда на хората си, като се прикриват зад дърветата, бавно да се доближат до самото леговище на разбойниците. Тъкмо тогава луната се скри зад облаците и в тайгата стана тъмно като в рог.

Сибирка бе с търговеца Гондуров. Отначало наоколо беше съвсем тихо. Сърцето на момиченцето ту силно туптеше, ту замираще в гърдите ѝ... Сега тя се боеше да не би заедно с разбойниците да хванат по погрешка и Андриюша и да му причинят някаква вреда. Тя вече беше си наумила да се промъкне до колибата и да потърси там момчето. Затова незабелязано се отдели от Гондуров, при когото стоеше през цялото време, когато ненадейно някой я хвана за рамото.

— Аз съм... аз съм, Андрей — чу тя развълнуван шепот до ухото си. — Направи ли всичко, както ти казах?

— Всичко!

— Приставът и хората от селото тука ли са?

— Тука.

Едва Сибирка успя да каже това, когато оглушителен пушечен изстрел наруши мъртвата тишина в тайгата. След него прозвуча

втори... трети... Някой изтича в храсталака, а друг с хъркане рухна на земята. В същия миг в тишината прозвуча гръмливият глас на пристава:

— Момчета, дръжте разбойниците! Хванете ги!

Светлина от фенери, скрити под шубите до този момент, изведнъж освети тайгата.

Сега Сибирка ясно видя как десетина души заобиколиха Иван Палец и синовете му. Те се бранеха с ножове и брадви от добре въоръжените хора. Завърза се упорита битка. Най-сетне старият скитник и по-малкият му син съвсем отпаднаха. Продължаваше да се защитава и да се бори само Зуб. После той изведнъж се обърна и с пъргавината на котка се хвърли към гъсталака и се скри в тайгата.

— Дръжте го! Дръжте го! — извика със страшен глас приставът.

Но скитникът беше вече далеч. Като размахваше големия си нож и сипейки проклетия и закани, той тичаше право срещу Сибирка и Андрюша, свили се зад ствола на големия дъб.

— Той ни видя! Какво да правим? — прошепна обезумяло момиченцето и се притисна по-близо до новия си приятел, като че ли търсеше от него защита.

Скитникът бе забелязал скритите зад дървото деца и тичаше право към тях, като им препречи пътя към отряда. За миг се спря. По страшното му лице запълзя зловна усмивка. Той разбра кой ги е издал и довел тук въоръжения отряд.

— Аха, значи ти! — бясно изрева той и се хвърли към Андрей.

Но момчето като че ли очакваше това. Той хвана бързо Сибирка за ръката и с няколко скока се отзова с нея зад група огромни кедрови дървета, където не проникваше светлината на фенерите. Тук той бързо коленичи.

— Качвай се на гърба ми! — каза той.

Без да се бави, Сибирка изпълни заповедта му. Той се изправи на крака и хукна с момиченцето на гръб из гъстата тайга.

Но Зуб не се отказа да ги гони. В тъмнината се чуваше тежкото му дишане и хрущенето на сухите съчки под краката му. Той тичаше почти по стъпките на децата... Само нощният мрак ги разделяше сега един от други. Сърцето на Андрей се свиваше при мисълта, че ако се спъне и падне, острия нож на Зуб за миг ще се заби в него и в невинната Сибирка. Затова той тичаше силно, при все че клонките на

дърветата болезнено го шибаха по лицето. Ала силите му се изчерпваха. Страшният Зуб все още не изпускаше малките бегълци. Сибирка чувстваше това, свита на кълбо върху гърба на приятеля си. В главата ѝ зрееше една мисъл: „Нека се спаси само Андрюша... Нека ме хвърли в снега... Все едно, така няма да се спасим... Много му е тежко на миличкия да тича с такъв товар на гърба си...“. И като допря устни до ухото на момчето, прошепна:

— Хвърляй ме, Андрюша, хвърляй ме! Бягай сам... Той може и да не ме забележи... Спасявай се сам, мили! Остави ме... Само ти преча...

— Мълчи! — се изтръгна от гърдите на Андрей. — Заедно ще се спасим или заедно ще загинем!

И като напрегна сетни сили, той се хвърли като обезумял напред. В същия миг с глух стон се повали върху снежната преспа.

Нещо хладно се допря до лицето на Сибирка и почти едновременно тя чу тежко дишане съвсем близо до себе си.

Луната бе забулена от облаци, беше тъмно и нищо не се виждаше. Сибирка протегна ръка и едва не извика от страх. Пръстите ѝ се докоснаха до неподвижното лице на Андрей, по което струеше нещо лепкаво и топло.

Тя протегна и другата си ръка и силно се удари в нещо твърдо като камък. Сега чак момиченцето разбра всичко. В отчаяния си бяг, Андрей се бе натъкнал на дърво, израснало сред пътеката, ударил главата си в него и паднал в преспата, облян в кръв, докато в същото време преследващият ги Зуб е отминал нататък.

Ужас скова сърцето на Сибирка. Дали Андрюша не е умрял? Какво ще стане ако и той като дядо ѝ не се вдигне повече от преспата и тя остане сам-самичка в страшната тайга, в която скитат мечки и вълци, и в която пребивава още по-страшният им враг, побеснелият скитник, готов да се разправи с тях с огромния си нож! Но безпределният ѝ страх бледнееше пред тъгата ѝ за Андрюша, когото въпреки кратковременното познанство бе успяла горещо да обикне.

В нещастията хората се сближават. Така е било отдавна, от много отдавна. Тя го хвана за ръката. Момчето лежеше в безсъзнание. Ръката му остана неподвижна в малката ѝ ръчица. Сигурно си бе наранил много зле главата в стеблото на дървото.

Тогава Сибирка си припомни как дядо ѝ я лекуваше зимно време, когато се нараняваше или удряше. Той вземаше сняг и разтриваше удареното място. Момиченцето направи същото с приятеля си. Тя грабна шепа сняг и я сложи върху ранената глава на Андрей. Постепенно кръвта престана да тече от челото на момчето и то взе да проявява признаци на живот. Устните му издадоха стон, а след него втори, трети...

— Къде съм? Какво стана с мене? — попита той със слаб глас и постепенно дойде на себе си.

— Андрюша, миличък! Ти си жив! Жив! Слава богу! — радостно прошепна Сибирка, като целуваше и прегръщаше все още проснатото без сили момче на снега.

— Жив съм, да, само че много ме боли главата... — каза той, като се помъчи да придаде бодрост на гласа си. — Мога да вървя нататък. Къде е Зуб? Да не би да е изостанал назад, уморен от гонитбата?

— Не, той префуча край нас и сега трябва да е напред. Трябва да побързаме към колибата, където останаха другите, иначе той може да се върне и да ни намери — развълнувано поясни момиченцето. — Но ти не можеш да вървиш — страхливо добави тя, като се взираше в тъмнината в бледнеещото лице на другаря си.

— О, ще се опитам! — чу се отговор в тъмнината и Андрей направи усилие да се вдигне. — Дай си ръката. Да вървим и да се държим, иначе може да се загубим... Виждаш ли каква тъмница е тука, — каза той като повдигаше с труд краката си.

Сибирка мълчаливо му подаде ръка и с опипване намери пръстите му. Като се притиснаха един до друг те тръгнаха назад към оная посока, към която им се струваше, че бяха останали пристава и неговите хора.

VIII.

В ПЕЩЕРАТА ПОД СНЕГА. ИЗНЕНАДА СЛЕД ИЗНЕНАДА

— Ох, не мога повече да вървя — отчаяно каза Андрей. — Много ме боли главата. А тук не може да останем. Да викаме за помощ пък не бива. Зуб ще ни чуе и ще дотърчи насам, за да се разправи с нас, преди хората на пристава да дойдат. Ето какво намислих — добави той с по-бодър глас. — Ще изровим в снега една дупка като пещера, ще се вмъкнем в нея и ще си починем добре през нощта, а утре на дневна светлина ще видим къде се намираме и как можем да стигнем до селото — завърши съвсем бодро момчето.

И преди още Сибирка да одобри намерението му, Андрей се залови за работа. Дупката трябваше да се копае с ръце, защото нямаше лопата. Доколкото можеше, Сибирка също се зае да помага. Скоро в снега се образува малка пещера и децата можаха да се приютят в нея. Те се прегърнаха и от умора и преживяните вълнения скоро заспаха дълбок, сладък сън в импровизираната си спалня.

Нощта измина и настъпи утрото. Тайгата се събуди и оживя. Немирна катеричка лудо заскача по клоните на огромните дъбове. Косматото зверче подаде остра муцунка от хралупата на едно дърво. Надалеч прозвуча тъжният писък на граблива птица.

От този вик пръв се събуди Андрей. Той се измъкна от снежната пещера и с учудване се огледа наоколо. В лицето му се отрази уплаха и тревога. Той познаваше добре околностите на горската колиба. Познаваше тайгата поне на десетина версти наоколо. Но тук, където бяха сега, никога не беше идвал. Местността изглеждаше съвсем непозната и дива. Дърветата растяха така гъсто, че в гората беше полутъмно. Някъде клоните се сплитаха така, че образуваха непроходима стена и само отдолу между стволите се образуваха проходи, през които можеше да се мине и то като се наведе човек почти до земята. Неволен смут обзе душата на момчето. Какво можеше да направят без подслон и храна тук в този непроходим горски гъсталак той и Сибирка!

Андрей се върна до издълбаната от двамата пещера и надзърна в нея. Подложила ръчичка под главата си, Сибирка спеше сладко и безгрижно. Русите ѝ къдрици, които се подаваха изпод забрадката, красяха бялото ѝ, нежно като фарфор лице.

— Горкото малко момиченце! — промълви Андрей. — Какво ли те чака? Гладна смърт в дивата тайга! Бедно дете, как ми е жал за тебе!

Той се наведе над спящото момиче и нежно го целуна. Сибирка се събуди и в недоумение отвори големите си сини очи. Отначало нищо не разбираше. После се озърна наоколо и се изплаши, като видя непознатата местност.

— Заблудили сме се, нали? — страхливо запитва тя.

Андрей понечи да отговори, ала шум от тежки стъпки го накара да онемее от страх. Стъпките се приближаваха и ставаха все по-отчетливи.

— Това е Зуб! — прошепна с тъга и страх Сибирка.

— Да! — беззвучно промълви момчето и притисна момичето до себе си. Той я заслони с тялото си, готов да я защитава до последна възможност с невъоръжените си, но силни ръце.

И двамата, с широко разтворени очи гледаха към гъсталака. Шумът от стъпките се приближаваше. Към него се добави пращане на сухи клонки и някакво страшно сумтене.

— Това е Зуб!... Сега вече няма да ни пощади и ще ни убие веднага! — пошепна момичето и нейното преbledняло лице изразяваше неописуем ужас.

Андрей не каза нито дума. Той дишаше тежко. Гърдите му бурно се надигаха. Черните му очи блестяха. Той знаеше, че този път не ще избегнат отмъщението на разярения Зуб, но искаше само едно, на всяка цена да спаси малкото момиче, свило се доверчиво под неговата слаба защита.

„Зуб ще ме удари с ножа си“, мислеше трескаво той. „Аз трябва да падна по гръб върху пещерата. Ще прикрия с тялото си Сибирка и той няма да я види. Така тя ще бъде спасена.“

Стъпките все повече приближаваха. Някой с настървение си пробиваше път, бясно чупейки вейки и клони по пътя си. Ето те зловещо запукаха, разтвориха се и огромна мечка изскочи от гъсталака на две крачки от онемелите от ужас деца.

— О! — извика Сибирка и закри лицето си с ръце.

Мечката извърна глава, видя децата и неочаквано се изправи на задните си крака. Оглушителен рев се изтръгна от могъщото ѝ тяло. Едва сега децата видяха зеещата рана в главата на мечката и проточилата се дияр от кръв по снега.

Очите на звяра бяха налети с кръв, а устата му — широко разтворена. Страшното чудовище бе разярено от получената рана и бе готово да се нахвърли върху неочаквания и безпомощен враг. В този миг Андрей разбра, че няма спасение от свирепия горски звяръ. Ако смъртта под ножа на горския скитник би била ужасна, то двойно поужасна бе тя в ноктите на страшната сибирска мечка.

Андрей погледна към Сибирка. Тя бе по-бледа от снега и притисната до него трепереше като птичка. Ако и момчето имаше някакво оръжие, ни за миг не би се замислило да се хвърли върху четириногия враг. Но уви! Андрей нямаше никакво оръжие, а следователно нямаше и спасение. Той прегърна момичето и притисна главичката ѝ към гърдите си, за да не вижда ужасния звяръ.

Със страшен рев и кървясали очи ранената мечка тръгна напред. Сега децата почувстваха над главите си тежкото ѝ дишане и хъркане. Огромните ѝ лапи с остри нокти, които се подаваха от вълнестия ѝ кожух, бяха насочени към тях.

Нещо изсвири във въздуха и с всички сила се заби в главата на чудовището. Див, оглушителен рев наруши мъртвата тишина на тайгата. Обляна в кръв, мечката се прегъна и тежко падна на земята, като обагри снега.

Сега вместо страшното чудовище, пред смаяните деца изникна някаква странна, необикновена фигура, каквато нито Андрей, нито малката му спътница бяха виждали в краткия си живот. За голямо тяхно учудване, до входа на снежната пещера се приближи едно ниско същество с кръгло лице, от главата до петите навлечено в животински кожи, с кожена куртка, пристегнатата на гърдите и с тесни и дълги панталони. Краката му бяха обути в ботуши от жълта кожа. Коженият му калпак бе нахлупен до веждите, под които блестяха малки, раздалечени добродушни очички. Сплесканият му нос, дебелиите му устни и румените му страни не изразяваха нито недоумение, нито любопитство.

Странното същество наблюдаваше децата, а те — него. После очичките на звероподобното човече се свиха и на лицето му се изписа широка усмивка. Като цъкна с език, чудното човече заговори на развален руски език:

— Твоя, здравей! — като същевременно закима с кожения си калпак напред-назад и наляво и надясно.

— Здравейте! — отвърна, едва дошъл на себе си от учудване Андрей и побърза да запита: — Вие ли убихте мечката?

— Моя уби — пак закима и замига с очички малкото човече. — Нимза уби. Велик шайтан помага Нимза. Горски стопанин дошъл на чум у Нимза. Откраднал овен, риба взел, тайга отишъл. Нимза — след него. В тайга настигнал, стрела пускал. Стрела не стигнал. Друга пускал... пак не стигнал. Със секира глава сякъл. На две глава сякъл... Умира горски стопанин!

— Наистина е убит — съгласи се Андрей.

— Хубаво убит! Няма стане! Моя носи кожа град на руски. Моя пуши месо, твоя нагости! Иде на чум, Нимза. Твоя гост бъде у Нимза.

И странното същество приятелски потупа Андрей по рамото.

— Благодаря, че ме каниш на гости. Аз и това малко момиче сме уморени и гладни... Нахрани ни в твоя чум... Наблизо ли живееш? — попита той странното човече.

— Чум близко, много-много близко. Моя близко живее. Моя — остяк. Нимза — остяк. Лято риба лови, зима звяр бие. Моя тайга отдавна живее. Сама живее. Кожи носи, продава на руски град... Нимза — остяк, руски обича, макар моли велик шайтан, горски дух. Нимза пръв приятел руски. Ето, Нимза горски стопанин убил... твоя даде вкусно храниш!

— Благодаря ти. Заведи ни у дома си, в твоя чум, миличък! Момичето е уморено и гладно, а и аз също — каза Андрей.

— Твоя, сестра? — побутна безцеремонно остякът с пръст към Сибирка.

— Не, сираче е. Чужда ми е. Помогни ми. Аз пък ще ти помогна да се справиш с мечката.

— О, благодаря, моя съгласен! Ето, вземи нож. Само кожа не развалил. Виж как моя работи!

Като каза това, остякът извади от кожения си ботуш остър нож. Оттам стърчаха дървени стрели с медни остри върхове като малки ками. Лъкът бе праметнат през раменете му. Той нямаше пушка. Само малка закривена брадвичка бе затъкната в пояса му. Мечката лежеше неподвижна и с друга такава брадвичка, забита дълбоко в главата ѝ.

Нимза се приближи до мечката и измъкна брадвичката от главата ѝ. Черна кръв шурна от раната. Нимза коленичи, наведе се над мечката глава и жадно започна да пие топлата кръв.

Сибирка гледаше към Нимза с ужас и отвращение. Тя не бе срещала ловци остяци и не познаваше техните обичаи и вкусове.

След това Нимза разряза кожата на мечката с ножа си по корема и каза на Андрей да отреже краката. Когато момчето привърши, ловецът с лекота одра кожата от още димящото тяло на мечката, отрязва с острата секира и като разреже тялото ѝ на четири къса, сложи пръсти в уста и изсвири пронизително.

Отново запукаха съчки и храсти. Не мина и минута и изгъсталака изскочи грамадно рунтаво куче, досущ като мечка, впрегнато в ниска, малка шейничка, дълга около пет стъпки.

Остяките обикновено имат малки, слаби кучета от рода на така наречените сибирски лайки. Ала кучето на Нимза бе особено, от породата на големите силни ловни кучета, които рядко се срещат в далечния Север. Като видя децата, свирепото куче настръхна, разярено се озъби и ги изгледа с налети с кръв очи. Но Нимза му каза нещо по

остяцки и страшното куче тутакси утихна. Сега то само се облизваше и поглеждаше крадешком към късовете месо върху снега.

— Лун вижда хубаво месо... Лун иска яде — каза Нимза като се усмихна и потупа кучето по разчорлената му козина. То близна ръката му и замаха усилено с опашка.

— Моя сега тури лов... Нека Лун вози на път... Твоя помагай — каза на пресекулки Нимза, обръщайки се към Андрей и като пое най-големия къс мечо месо, сложи го в шейната. Андрей последва примера му. Когато и последния къс месо бе турен в шейната, Нимза развърза пояса си и пристегна с него товара към шейната... След това изцъка с език, подсвирна силно и Лун потегли шейната навътре в гъстата тайга.

— Ех, Лун добро! Добро куче има Нимза! — остякът пак цъкна с език. — Ей сега моя отиде у чум, твоя също, нея също! — и пак безцеремонно посочи с пръст към Андрей и Сибирка.

Момчето му кимна ласкаво с глава. Той би бил доволен да намери какво и да е място за почивка и спокойствие за себе си и за своята спътница. И като хвана Сибирка за ръка, бодро тръгна с нея към жилището на гостоприемния ловец.

IX.

УГОЩЕНИЕ ПРИ НИМЗА. НОВИ НЕПРИЯТНОСТИ. НИМЗА ПРЕДАТЕЛ И НИМЗА ПРИЯТЕЛ

— Моя чум близка! — от време на време се обаждаше остякът, който вървеше пред децата. — Сега дойде там.

И наистина, скоро зад дърветата се появи светлина и пред погледа на децата се появи малка поляна, която се спускаше към горско езеро, сковано от лед и затрупано със сняг. На самия бряг на езерото се издигаше островърхата шатра на остяка. В долната си част тя бе широка, а нагоре се стесняваше и завършваше с изправен кол. Тя бе изплетена от пръти и покрита с животински кожи. От малко отверстие на върха струеше тънък дим. Остякът отдръпна спуснатата до земята кожа и през образувания отвор, децата влязоха в чума. По средата имаше огнище или шол, както се нарича на езика на остяците, в който тлееше жарава и догаряше слаб синкав пламък. Пръстеният под на чума бе покрит с кошми — кожи от диви кози и елени, които служеха като постелки и за сядане. Простички глинени и дървени съдове, заедно с ловни принадлежности, като крив нож, секира и копие, висяха по стените на чума. В ъгъла се търкаляше рибарска мрежа, а на малка полица бе поставено, изсечено от камък, странно изображение на глава с голяма уста и щръкнали уши.

Андрей веднага се досети, че това е домашното божество на стопанина, на което той се моли, подобно на много други остяци — езичници.

— Твоя седне, гост на Нимза бъде — каза любезно остяка и децата се разположиха на меките кошми. След това той изскочи навън, разпрегна Лун и се завърна в шатрата, като мъкнеше голямо парче месо, следван от кучето.

Сибирка неволно се поотдръпна при вида на огромното куче, което се приближи до нея.

— Момиче не страхува, не страхува — закима остякът и се усмихна. — Лун не закача момиче. Лун не яде момиче.

И наистина Лун подуши краката на още непознатите му гости и спокойно се изтегна до Сибирка. Като поглеждаше с добродушен поглед към стопанина си, кучето помахваше с опашка. В това време Нимза раздуха с помощта на суха трева и съчки огъня и когато той весело се разгоря и запраця, наниза на железен шиш късове месо и го сложи да се пече. Скоро приятен мирис на печено месо се разнесе из цялата шатра, и прегладнелите деца възторжено предвкушаха топлия и желан обед. Лун също така показваше нетърпение. Умното куче очевидно бе убедено, че стопанинът му не ще го забрави.

Най-сетне месото бе изпечено. Нимза го нарязва на по-дребни късове и го поръси със сол. Но преди да започне гощавката, той излезе навън и след малко се завърна с главата на мечката, която бавно и тържествено носеше с ръце. Той я постави на полицата непосредствено до идола и като коленичи пред тях, зашепна на остяцки език. Като завърши молитвата си, той се върна при огъня.

— Сега моя знае, че горски стопанин не сърди Нимза... Нимза казал горски стопанин глад, нужда накарал Нимза горски стопанин убие. Велик дух прости моя — с доволна усмивка обясни той на децата и им подаде по къс горещо мече месо. А на Лун подхвърли вътрешностите на мечката и кучето лакомо се нахвърли върху тях.

Андрей си спомни, че покойният му баща, който отлично познавал нравите на остяците, му бе разказвал, че мечката или „горския стопанин“, както те я назовават, се почита от тях като свещена и е разрешено да се убива само след извършване на определени обреди.

Впрочем Андрей не мисли дълго по този въпрос. Гладът, измъчил децата толкова време, ги накара изцяло да се заемат с яденето. Опушеното полуопечено месо им се стори необикновено вкусно, каквото нито Андрей, нито Сибирка бяха яли някога.

Лун напълно споделяше мнението им и с рядък апетит унищожаваше порцията си. Изведнъж той заряза храната си, наостри уши и като се повдигна от мястото си, глухо заръмжа. Козината му настръхна и очите му се наляха с кръв.

— Някой идва тук... Лун подушва — тихо поясни Нимза и се надигна от кошмата, върху която седеше с къс тлъсто месо в ръце.

Децата престанаха да се хранят и уплашено се спогледаха. Пръв скочи Андрей, последван от Сибирка.

— Ами ако е Зуб? Какво ще стане сега? Трябва да се бяга! — пошепна момчето и като сграбчи за ръка малката си спътница тръгна към изхода на остяцката шатра. Но в същия миг с отчаян вик децата отстъпиха назад.

На прага на чума на Нимза наистина се изправи Зуб.

— Аха, паднахте ли ми? Ето къде били моите гълъбчета! — прокълтя страшният глас на горския скитник. Кървясалите очи, разчорлените коси и бледото, разкривено лице на Зуб представляваха ужасна картина.

Впила ужасените си очи в страшното лице на техния враг, Сибирка стисна с треперещи пръсти ръката на Андрей и замръзна на мястото си.

При вида на неканения гост, Лун настръхна още повече, изгърби се и прилегна на земята глухо ръмжейки, готов да скочи върху него при първия знак на господаря си. Но Нимза цъкна с уста към кучето и сам тръгна към Зуб.

— Твоя какво трябва? — попита го той, като го оглеждаше с любопитство.

— Ето тия ми трябват! Да си видя сметката с тях! — извика грубо Зуб и се закани с юмрук към децата.

— Той моя гост, и тя също — не без достойнство произнесе остякът, като посочи с пръст най-напред към Андрей, а след това и към Сибирка. — Твоя също бъде гост. Твоя сяда на кошма и яде! — неочаквано заключи той добродушно, като потупа по рамото скитника. И като отдели от шиша с ножа си още един къс месо, подаде го на Зуб. Той лакомо грабна месото и като загриза, като че ли забрави за всичко.

В продължение на няколко минути в чума се чуваше само мляскането на усилено дъвчещите челюсти на новодошлия. Изглежда, че Зуб бе много гладен и за известно време бе забравил ненавистта си към децата и замисленото отмъщение.

Но това бе само привидно. Едва преглътнал последния зальк, той закрещя със силния си глас и с бясно светнали очи:

— Ей ти, остяцка муцуно! Да не си мислиш, че с парче месо ще успееш да ме зальжеш, та да зарежа тия деца? Не, братко, лъжеш се! Аз ще им видя сметката, както си знам... Дай да ги откарам оттук, иначе... — и той бързо бръкна в ботуша си и измъкна оттам огромния

си закривен нож, който децата вече добре познаваха и заплашително го размаха.

Нимза хладнокръвно погледна към страшното оръжие, после обърна разногледите си очи към децата и запита Зуб, като едва се усмихна:

— Не плаши руски брат на Нимза! Моя не се бои. От горски стопанин не се бои, твоя нож също не бои. По-добре кажи ясно, защо заканваш деца твоя нож?

— Те направиха така, че да хванат моя баща и моя брат. Едва не ги убиха, а ги затвориха в тъмница. И мен щяха да хванат и затворят, но се изскубнах и избягах. Ние, с баща ми и брат ми подслонихме тия бездомни сираци, хранихме ги, като свои роднини ги имахме, а те, злодеите се обърнаха срещу нас, честните хора. Малко им е да се убият! Ето защо! — глухо, дрезгаво и злобно се избълва от устата на скитника.

— Лъжеш, Зуб! — извика разпалено Андрей и цял разтреперан от негодувание, пристъпи смело напред. — Ти лъжеш!

Очите му горяха, а страните пламтяха. Той трепереше от гняв и негодувание.

— Ти лъжеш! — извика той още веднъж. — Не ние, а ти си злодей! Ти, баща ти и брат ти искахте да убиее човека, а ние...

Андрей не можа да се доизкаже. Като разярен тигър Зуб се хвърли върху него, събори го на земята и го притисна с цялото си тяло. Още миг и от нещастното момче не би останало и следа.

Разплакана, Сибирка се хвърли към скитника, за да го моли да пощади малкият ѝ спътник.

Зуб бе побеснял от злоба, но не смееше пред очите на Нимза да се разправи момчето, но в същото време не можеше да понесе смелата постъпка на Андрей.

— Стой, приятел, стой! Моя иска говори — неочаквано каза остякът, като удари скитника по рамото. — Твоя иска накаже момче, тогава слушай: Нимза помага твоя... Моя свърже момче, постави на шейна. Момче също направи. Лун в шейна впрегне. Твоя с тях седне в руски град кара. Там руски началник съди, виновен наказан бъде... Добре каза моя?... — запита той в заключение.

— Добре го каза — усмихна се неприятно Зуб, но веднага се вдигна от пода и освободи Андрей.

Момчето стана и намръщено наведе глава, той бе разбрал, че едрият и силен скитник лесно ще се разправи с него, четиринадесетгодишния. А на всичкото отгоре Нимза му предлага помощ. Предател се оказа Нимза!...

А остякът вече бе донесъл въже, с което завърза ръцете и краката на Андрей.

— Твоя не сърди, приятел — добродушно бърбреше остякът. — Твоя трябва да се върже, а то твоя избяга... Тя също върже — показва той към Сибирка. — В шейна трябва двама сложи... И Лун да впрегне... Тя — и той побутна с пръст към Зуб, — на руски град твоя кара... Там руски началник твоя съди...

И като хвана през кръста вързания за ръцете и краката Андрей, Нимза го изнесе от чума и го сложи в шейната, която се намираще под навес, направен от храсти и клони. Нещастното момче, безсилно и ядосано, лежеше в шейната без да може да помръдне ни ръцете, ни краката си.

„Всичко е свършено — с ужас си помисли той. — Злодеят Зуб успя да убеди Нимза, че ние сме виновни, че сме му сторили някакво зло, че ние сме виновните и трябва да ни съдят. И Нимза ни предаде на скитника. Разбира се Зуб изобщо няма да ни заведе до града, а ще ни отведе в гъстата тайга и там немилостиво ще ни заколи с огромния си нож. Нимза дори и не подозира това. Той не знае що за изверг е Зуб. Господи, какво да правя сега?“

Като вихър, тези мисли се носеха из главата му и късаха сърцето му. Нимза пък, бъррейки си нещо по остяцки, бързо се вмъкна в чума. Скоро Андрей го видя да се връща със Сибирка в ръце. Момиченцето също така бе вързано за ръцете и краката. На бледото ѝ личице бе изписан смъртен ужас.

— Нимза, слушай, Нимза! — зашепна Андрей, като влагаше в думите си гореща молба. — Той те излъга... Той е виновен, не ние... Той е избягал каторжник, престъпник и злодей... Освободи ни, в името на Бога, Нимза!

Но Нимза не го слушаше. Той мълчаливо настани момичето до него в шейната, след което подсвирна на Лун. Кучето незабавно излезе от чума и остякът мълчаливо започна да го впряга в шейната, без да поглежда към децата, сякаш го беше срам да срещне погледите им. Той бързо привърши работата си и побърза да се върне в чума.

Не след дълго отвътре прозвуча гласът му, който казваше на Зуб:
— Твоя може почива... Твоя спи спокойно... Деца не избягал.
Въже здрави. Твоя почине, може тогава пътува... Лун знае път... Лун
умен... Много умен куче...

— Добре де, ще полегна да подремна, уморих се! — чу се в
отговор грубият глас на Зуб, последван от шумна прозявка. Очевидно
вкусния обед и топлия чум бяха предразположили скитника към сън.
Скоро гласовете в чума утихнаха и оттам се разнесе хъркане.

Андрей се възползва от това и зашепна с бодър глас на ухото на
малката си спътница:

— Не се страхувай от нищо. Той няма да посмее да ни
напакости! — и в същото време си помисли с тъга: „Надали ще ни
заведе далеч... Навярно ще ни затрие още тука някъде наблизко. Как
нагло излъга той доверчивия Нимза! Е, какво пък, все някога ще се
мре... Жалко само за Шурка. Толкова е малка и още нищо не е видяла
от живота, горкото дете!“.

Андрей извърна с усилие главата си към момиченцето, като
искаше още веднъж да я ободри, но видя, че то лежи неподвижно.
Сибирка или не подозираше страшната опасност и бе заспала без оглед
на неудобното ѝ положение в шейната, или пък напротив, бе загубила
съзнание от преживяното вълнение.

Късият зимен ден клонеше към заниз. Бе не по-късно от 3–4
часа, но тъмнината взе да се сгъстява в тайгата. Задуха остър вятър.
Дърветата зашумяха. Впрегнатия в шейната Лун дремеше. Андрей
също затвори очи, като се мъчеше да забрави.

Ненадейно леко докосване до рамото му го върна в горчивата
действителност. Във вечерния здрач пред него стоеше Нимза. В ръцете
му блестеше нещо. Андрей се вгледа в лъскавия предмет и видя, че бе
същият онзи нож, с чиято помощ преди няколко часа остоякът така
ловко одра пред очите му мечката.

Страшна мисъл мина през главата му. „Ами ако Нимза е дошъл
да ни убие, за да угоди на Зуб?“ Хладна пот изби по челото му и
сърцето му едва не спря да тупти.

Остоякът се наведе над него и издигна ръката си. Андрей неволно
затвори очи и отправи гореща молитва към Бога. Нещо хладно се
допря до ръцете му и когато отново отвори очи, въжетата, с които той и
Сибирка бяха вързани, вече се намираха в ръцете на Нимза. Той се

наведе над ухото на момчето и като се усмихна с плоското си и кръгло като луна лице, бързо-бързо заговори:

— Нимза приятел на твоя, Нимза другар на твоя. Нимза знае, там — тук той посочи с ръка към чума, — злодей спи. Злодей искал убие твоя и момиче, но моя спаси. Моя реши, трябва върже твоя и момиче и тури в шейна. Трябва, че злодей видял как моя помага него и спокойно заспал. А сега дръж поводи. Твоя може пътува. Лун закара твоя. Лун знае път руско село. Там минава машина иде на Тоболск. От Тоболск за руска земя нататък може пътува. Е твоя, прощавай. Момчето прощавай също! Щастлив път! От село изпраща Лун назад, Лун сама знай път. Нимза каже злодей: „Деца бягат, откраднали Лун!“. Добро, нали? Прощавай, твоя!

Обхванат от настроение, добрият остяк поглади по главата Андрей, а после и Сибирка, която все още не можеше да разбере какво става. След това като провери поводите на Лун, прегърна рунтавата му глава и дълго му шепна нещо по остяцки право в ухото.

Лун като че ли разбра какво му нареди господаря му и веднага потегли не по-зле и от най-добрия кон и понесе привързаните за шейната деца.

Андрей се озърна назад. Той искаше да поблагодари на великодушния Нимза, искаше да му изрази всичко, което чувстваше в тази минута към своя спасител. Но когато се обърна назад, вече не се виждаха нито Нимза, нито неговия чум. Само глухата тайга шумеше около тях.

X. ПУРГА. НОВА ОПАСНОСТ

— Колко е добър, колко е великодушен! Дори не се побоя да ни даде цялото си богатство, и Лун и шейната — добави Андрей, след като разказа на Сибирка за благородната постъпка на Нимза. И тук той замлъкна смутено, като си припомни как беше заподозрял благородния остяк в сътрудничество със скитника Зуб, как се бе уплашил от неговия нож, когато той дойде при тях, за да пререже въжетата и ги освободи.

Лун не намаляваше хода си, въпреки че нощта настъпваше и в тайгата се възцари почти пълен мрак. Със свойствения усет на ловно куче, отлично избираше пътя, като заобикаляше дърветата, които се появяваха на всяка крачка като огромни черни призраци.

Но отново завилня вятър, затрещяха върховете на великаните — дъбове. Западаха изсъхнали и изгнили клони. Забесня ужасна виелица, която тук се нарича пурга, развъртя се из тайгата, като разпиляваше навсякъде едри снежни парцали.

— Какво нещастие! — каза Андрей. — Сега много по-трудно ще се доберем до селото. Пургата не се шегува и на бедния Лун ще му бъде много тежко да ни вози в такова време.

— Наистина — съгласи се Сибирка, — не усещаш ли колко студено взе да става в тайгата?

Действително студът се усили дотолкова, че дори за привикналите към студения климат деца ставаше непоносим. Вятърът се засилваше от минута на минута. Мрак сковаваше тайгата. Все по-бързо и по-жестоко се кършеше в луд танец развилнялата се сибирска пурга. Злобният ѝ вой и дивият ѝ смях със страшни и чудовищни гласове изпълваше тайгата. Децата се притискаха едно до друго, като трепереха от студ.

— По-скоро, по-скоро да стигнем до някоя колиба! Лун, миличък, избави ни от тази беда! — вече без да се бои, че ще изплаши малката си спътница, извика Андрей.

Нямаше вече какво да се крие. Сибирка не по-зле от него разбираше надвисналата опасност. Да замръзнат в тайгата и да бъдат живи погребани от снежната виелица! О, какво ново и страшно изпитание им изпраща съдбата!

— Да можем само да се доберем до селото! — каза тя като съедини вкочанените си ръчици за молитва и повдигна очи към тъмното небе. — Само за да се измъкнем от тази ужасна тайга и да стигнем до „машината“... Никога вече няма да се върнем тук!... О, Андрюша, ще отидем в Питер, при леля Анушка, както заръча дядо... Ще помолим добрите хора да ни дадат пари за път и ще отидем.

Сибирка едва говореше, така трудно се въртеше езикът ѝ.

— Не, не, няма да просим!... За път пари имаме — също така трудно отговори Андрей. — Когато умираше, покойният ми баща ми остави малко пари. Винаги ги нося със себе си. Защити са в куртката ми. Много се страхувах да не би Палец и синовете му да ми ги вземат. Тези пари ще ни стигнат за път... Само да стигнем до селото. Оттам до машината е близо. По-нататък през Тоболск към Питер при твоята леля! Да, да!

— Ами ти ще дойдеш ли с мене? — страхливо попита до ухото на Андрей треперещият пресипнал гласец на Сибирка. — Ще дойдеш ли при леля Анушка?

Андрей прегърна момиченцето.

— Никога няма да се разделя с тебе, Шура! Ще ми бъдеш моята малка сестричка. Нали и двамата сме сираци и самотни... Отсега винаги ще бъда твой защитник и приятел. Сам Бог ни събра двамата, — каза момчето и гальовно погледна към посинялото от студ лице на своята спътница.

В това време Лун все повече забавяше вървежа си. Пургата свирепе се нахвърляше върху нещастното животно, парцали сняг слепваха очите му, вятърът му пречеше да върви напред. Пяна течеше от устата на кучето, то едва местеше краката си. Стъпките му ставаха все по-бавни и по-бавни. Най-сетне то спря и като се помъчи да обърне глава към децата, силно и продължително зави. Андрей трепна, като че ли се събуди от дълбок сън.

— Знам какво трябва да направя — опита се да каже той, като тракаше със зъби от студ. — Ще разпегна Лун и ще го пусна сам. Само ще привържа към шията му пояса ми. Той ще се добере до селото

и ще доведе някого при нас. Ще дойдат хора и ще ни намерят, преди да сме замръзнали. Нали, Шура?

— Прави каквото знаеш. Ти си толкова умен и голям! — прошепна момиченцето сънливо, като опря на рамото на Андрей натежалата си главица.

Момчето с голямо усилие се смъкна от шейната, като с мъка повлече вкочанените си крака. С треперещи и вкочанени като лед пръсти започна да разпряга Лун. След това ласкаво прегърна с едната си ръка умното куче, а с другата откопча пояса си и го завърза като нашийник на врата на кучето. Умното животно като че ли разбра какво се иска от него. То ласкаво изскимтя, близна ръката на Андрей, в когото сега виждаше временният си господар и като излая силно, изчезна всред дърветата на тайгата.

Андрей едва се довлече при шейната. Тялото му, измъчено от студа, силно го болеше. Очите му се залепваха. Виеше му се свят и мислите му бяха объркани. Той погледна към Сибирка, която лежеше неподвижна в шейната. В тъмнината на настъпващата нощ, лицето ѝ едва се белееше. Той допря ръката си до него. То беше студено и неподвижно.

— Замръзнала е — се изтръгна вопъл от гърдите на момчето. — Замръзнала е! Трябва бързо да я разтрия със сняг! Трябва непременно да се стопли!

И така както си бърбореше се наведе над момиченцето, за да извърши онова, което бе намислил. Но нещо зазвъня в ушите му, изведнъж го обзе страшна сънливост и скова цялото му същество. Обезсилен от студа и виелицата, Андрей се повали на снега до малката си спътница.

А пургата продължаваше да шуми и беснее, като извиваше зловещата си песен над двете замръзнали деца.

ЧАСТ ВТОРА
МАЛКАТА УКРОТИТЕЛКА НА ЛЪВОВЕ

ХІ. В ГОЛЕМИЯ ГРАД

— Питер! Санкт Петербург! Пристигнахме!

— Пристигнахме ли вече, чичо?

— Да не би да искаш още да се возиш, момче? — Високият широкоплещест кондуктор се усмихна добродушно, потупа Андрей по рамото, и добави закачливо: — Нима пътят от Тоболск до тука ти се стори къс, момко?

В никакъв случай пътят от Тоболск до Петербург не можеше да се стори къс за изморените и измъчени от дългото пътуване деца. Добродушният кондуктор се бе пошегувал, но нито Андрей, нито Сибирка, свити в ъгъла на вагона, можеха да отговорят на шегата с шегата.

Големият чужд, непознат град, чиито огромни сгради, църкви, фабрики и комини се виждаха отдалеч, беше съвсем чужд за децата, израснали в непроходимата тайга и малките сибирски селца. При това те отиваха не само в непознат град, но и при чуждо семейство, при семейството на някаква леля Анушка, за която Сибирка знаеше само от разказите на покойния си дядо и от редките писма, които той получаваше. Андрей пък изобщо нищо не знаеше за тази леля.

Бяха изминали около два месеца откакто замръзналите деца бяха намерени от умния Лун, довел група хора от близкото селище. В това село горския ловец, остякът Нимза и кучето му Лун бяха добре познати, защото често там возеха за продан риба, дивеч и животински кожи. Като видели Лун със завързан на врата му пояс, мъжиците решили, че Нимза загива нейде в тайгата. С фенери в ръце се спуснали да го спасяват и благодарение на силното обоняние на Лун, успели да намерят децата. Разтрили ги със сняг, завили ги в овчи шуби и ги докарвали с шейната на Лун в селцето, със слаби признаци на живот. Настанили ги в топла стая в легло с топли завивки и им дали да пийнат глътка водка с горещ чай. Децата скоро се съвзели. Тогава ги нахранили и им дали още горещ чай. В същото време нахранили и Лун с овесена каша. След като си починал добре, го пуснали да се върне

при стопанина си. Пургата била утихнала и нощта се сменила с утринната зора. Умното куче знаело отлично пътя от селото до чума на остяка в гъстата тайга.

Така под грижите на добрите хора, Сибирка и Андрей прекарвали няколко седмици в селото при гостоприемния стопанин и когато напълно се свързели, тръгнали на път към далечната и чужда за тях столица.

* * *

С пухтене и шум, влакът навлезе в голямата гара.

— Ето че пристигнахме — каза отново кондукторът. — Повече няма да ви возим. Свърши се.

Той погледна към децата, но те не се помръднаха. И двамата смутено се свиха в ъгъла на вагона, плашеше ги необикновеното за тях множество от хора, които се блъскаха и бутаха на разни страни из вагона. Тук, край тях, някаква баба събираше своите вързопи и торбички. По-нататък плачеше дете, изплашено от блъсканицата. Трима мъжаги се блъскаха в пътниците, като се промъкваха към изхода.

— Да тръгваме и ние — каза Андрей, като хвана Сибирка за ръка и също се запромъкваха към изхода на вагона.

Ето и перона на гарата. Тук бъркотията беше още по-голяма, отколкото във вагона. Тичат носачи, тичат хора и всички са се устремили някъде напред. До тесния изход се бе събрала огромна тълпа. Хората се блъскаха едни други, говореха високо и излизаха на площада пред гарата. Андрей и Сибирка вървяха след другите.

Пред очите им се простираше дълга и широка улица, големи, високи сгради се изпречиха пред погледа им. Магазини с кристални витрини, разкошни екипажи, трамваи и всякакъв вид каляски... И много, много народ!

Свирки, звънци, конски тропот — шумът на столичния град ги оглуши и поразил. Те се спряха по средата на улицата като вкаменени и не знаеха накъде да отидат, в коя посока да тръгнат.

— Ей, деца, пазете се! Какво сте се зазяпали! — чу се остър вик над главите им и те едва успяха да отскочат настрана, когато покрай

тях прогърмя каляска, която ги опръска от главата до петите с кал.

Почти едновременно с това, като че ли изпод земята изникна пред децата фигурата на полицай.

— Какво се завирате под конете? Нима не виждате пътя? Да следя и за вас ли! Внимавай, иначе ще те заведе в участъка! — нахвърли се той върху Андрей.

Момчето го погледна смутено и здраво стисна ръката на Сибирка, като че ли се боеше да не му я отнемат. Полицаят хвърли още един поглед към децата и се върна на поста си.

— Да вървим, че току-виж пак се разсърдил! — каза Андрей на спътничката си. — Повтори още веднъж къде живее леля ти Анушка.

— Тя живее на улица „Карская“, дом 2, квартира 5 — каза Сибирка отдавна научения адрес наизуст.

— Много добре. Нека да попитаме къде се намира улица „Карская“! — оживи се Андрей и се доближи до същия полицай.

— Знаете ли, чичо, къде се намира улица „Карская“? — запита той.

— Тук няма такава улица — отсече полицаят. — Такава улица има в другия край на града във „Виборгская сторона“. Далеч е оттук. До там може да се отиде с файтон или с трамвай.

Андрей въздъхна. Той нямаше пари за трамвай. Последните двадесет копейки изхарчи днес за храна. С тях бе купил яйца и хляб. Така запазеното от него малко бащино наследство едва му стигна за пътя от Сибир до Санкт Петербург. Все пак той не се отчая.

— Вие, чичо, само ни покажете пътя, а ние как да е ще се замъкнем дотам! — смело поклати глава Андрей и се обърна отново към полицая, готов да отиде макар и на края на света.

Полицаят подробно му обясни пътя към „Виборгская сторона“ и децата бодро и весело тръгнаха нататък.

XII.

ГОРЧИВО РАЗОЧАРОВАНИЕ. НИКС РАЗРЕШАВА ВЪПРОСА

Децата вървяха, преминаха улица след улица, една, втора, пета... десета! О, колко много са тия улици и улички! Като че ли нямат край. И навсякъде огромни сгради и разкошни магазини с най-привлекателни стоки, нагласени по витрините им. Те се спираха едва ли не пред всяка витрина и дълго се любуваха на невиджаното досега от тях зрелище. А междувременно, нощта бързо настъпваше. По улиците започна да се смрачава. Запалиха електрическото осветление и града изведнъж се заля в празнична светлина. Скоро достигнаха до красавицата на Санкт Петербург, река Нева, която бе започнала да се освобождава от зимната си покривка.

Сибирка се измори. Малките ѝ крачета бяха отвикнали да се движат по време на продължителното пътуване от Сибир до столицата и започнаха да я болят. На големия мост, свързващ двата бряга на реката, те съвсем отказаха да ѝ служат.

Като забеляза това, Андрей, без да каже нито дума я взе на ръце и я понесе нататък.

— Помниш ли как те носех тогава в тайгата? — припомни ѝ той шепнешком и се усмихна.

Сибирка не отговори, а само се сгуши в него. Андрей крачеше бодро със силните си момчешки крака. Той премина по моста и стъпи на другия бряг на Нева. По пътя непрекъснато разпитваше за улица „Карская“. Тук вече нямаше големи сгради и богати магазини. Тук-там се срещаха малки, двуетажни къщи. Скоро и тези малки дървени къщи се разрешиха. Най-накрая Андрей и Сибирка навлязоха в тясна и безкрайно дълга улица. Колкото по-навътре навлизаха, толкова улицата ставаше по-пуста и по-глуха. Най-последна зави и опря в някаква сграда. Две-три полупорутени къщурки бяха всичко, което имаше в това затънтено място. Андрей повдигна глава и прочете високо надписа на единия ъгъл:

— Улица „Карская“.

— Тук, тука живее леля Анушка! — оживи се Сибирка и се изплъзна от ръцете на своя покровител.

— Дом номер две — прочете отново Андрей, — точно този... Е, да влезем!

И те бързо се отправиха към вратата на разкривената дървена къщурка. Като преминаха портата и калния двор, те влязоха в някакво помещение, което не приличаше ни на коридор, ни на преддверие и се отзоваха в пълна тъмнина.

Децата се спряха и не знаеха какво да предприемат, когато неочаквано силна ивица светлина проряза тъмнината. Отвори се някаква врата и разчорлен човек с обуцарски калъп в ръка се изправи на прага.

— Вие какво искате? Какво се лутате из чужди квартири? Просяци ли сте? На просяци нищо не даваме! — извика той с груб глас.

— Ние не сме просяци — побърза да обясни Андрей на сърдития човек. — Ние търсим леля Анушка, Анна Степановна. Тя тук ли живее?

— Анна Степановна Вихрова ли? Ако става дума за нея, то тя ми е квартирантка — омекна непознатият. — Елате насам. Роднини ли сте й? — кротко запита той.

— Ето, тя е роднина — Андрей посочи към Сибирка. — Тя е внучка на баща й, а аз... аз съм чужд... Моля, покажете ни, чичо, как да отидем при леля!...

Сърдито изглеждащият човек с калъп в ръка тръгна напред, като мърмореше нещо под нос. Децата го последваха. Те пристъпиха прага на някаква стая, откъдето ги лъхна миризма на кисело зеле и мухъл. Без да обръщат внимание на гъстите кълба дим и сажди, децата видяха, че са попаднали в опушена кухня. Някаква жена се въртеше около готварската печка. Две деца се държаха за полите й. Други две момчета седяха в ъгъла на кухнята с обуцарски принадлежности в ръце.

— Анна Степановна, идат ти гости! — грубо извика разчорленият стопанин на квартирата и като разтвори широко една врата, уплътнена с раздрана мушама, бутна децата навътре.

Андрей и спътницата му се отзоваха до прага на малка, светла стая, по-голямата част от която се заемаше от легло, покрито с бяло

памучно одеяло и цял куп възглавници върху него. В единия ъгъл имаше мушамено канапе, допряно до стената, а пред него маса, покрита с лекясана покривка и няколко стола. В другия ъгъл имаше грамаден сандък, до него скрин, а отгоре — малък иконостас с няколко икони, който беше единствената украса на стаята.

В средата стоеше жена в тъмна домашна рокля, с гладко причесани коси, със сухо жълтеникаво лице и с лукави, малки като на мишка игриви очи, които горяха в трескав огън. Като видя появилите се на прага деца, жената неволно отстъпи крачка назад и цялата пламнала, замаха с ръце.

— Просяци не пускам! На просяци нищо не давам!... Аз самата съм бедна! Гладна съм! — завика тя и се сви в ъгъла върху сандъка, като впи ръце в капака му.

— Ние не сме просяци... ние дойдохме на гости... тоест, ние дойдохме да живеем... — смутено каза Сибирка, като този път тя излезе напред. — Аз идвам от дядо Михалич, от Сибир... Дядо умря и преди смъртта си ми заръча да дойда при леля Анушка... Нали вие сте леля Анна Вихрова?... И ето, аз дойдох при вас... Аз съм Сибирка... Шура, за която дядо така често ви е писал... Сибирка, дядовата внучка... Дойдох да живея при вас. Аз... и Андрюша, двамата дойдохме. Здравейте, мила лельо! — Като каза това, Сибирка протегна ръка.

Очите на жената широко се разтвориха. По страните ѝ пламна руменина. Тя изпита страх. Очите ѝ запламтяха още по-силно. Хълътналите ѝ гърди се повдигаха високо когато дишаше. Внезапно тя скочи като луда от сандъка, върху който седеше. Хвана момиченцето за раменете и го разтърси с всички сили.

— Вън! — задъхвайки се от ярост, завика тя. — Вън, лъжкиньо, просякиньо, крадло! Никаква Сибирка не зная и не искам да зная! Пет пари не давам за някакво си чуждо момиче! Просякиня! Махай се оттук! Не ща и да чувам за тебе! Вън, още тази минута, иначе...

И тя блъсна Сибирка така силно, че ако Андрей не бе подхванал навреме уплашеното до смърт момиче, бедното дете щеше да удари главата си във вратата.

— Не смейте да пипате Шура! Как не ви е срам! — извика момчето извън себе си от гняв. — Само се опитайте да я обидите и ще си имате работа с мене!

Гласът му прозвуча твърдо, като на възрастен. Веждите му заплашително се свиха над искрящите му черни очи. Гняв и негодувание се изписа върху красивото му мъжествено лице.

Този страшен вид на младия защитник доведе жената до пълна истерия. Със свити юмруци, пребледняла от злоба и раздразнение, тя се нахвърли срещу него.

— Вън, веднага, още тази минута, гнусни изнудвачи, просяци и лъжци! Гледайте какво измислили! От Сибир дошли! Ще ви дам аз един Сибир! На полицията ще ви предам, негодници такива! — яростно беснееше със своите отчаяни викове жената.

Разярена до краен предел, тя замахна с ръце, готова да удари Андрей. В същия миг обаче, вратата се отвори неочаквано и в стаята влезе момък, завит в широко и топло наметало. Той бе слаб и строен, около 14–15 годишен. Изпод кожената му шапка, над наметалото падаха разкошни руси къдрици. Когато момъкът със замах свали наметалото от себе си, Андрей и Сибирка неволно извикаха от учудване.

Момъкът бе облечен в някакъв чудноват розов костюм от коприна, така плътно прилепнал до тялото му, че изглеждаше съвсем гол. Само къси зелени панталони закриваха краката му до коленете. Беше обут във високи кожени ботуши, които нямаха нищо общо със странния му костюм.

— Ето ме и мен! Току-що завърши репетицията в театъра и дойдох при тебе. Не успях дори да се преоблека. Много бързах. А ти пак се сърдиш, мамо! Престани, сама виждаш, че ти вреди — каза странният момък и хвърли недоумяващ поглед към непознатите деца. Като кимна към тях с глава, запита: — Тия откъде се взеха?

Анна Степановна Вихрова се обърна към сина си:

— Това са някакви малки просяци, готовановци — развълнувано започна тя. — Бог знае откъде са научили за покойния ми баща, който умря в Сибир. Явяват се тук и искат да ни се натрапят, да ги храним, да ни отнемат последния залък... те... те... — Тук Вихрова така се закашля, че не можа да продължи.

— Престани, мамо, моля ти се! Няма защо да се вълнуваш напразно. Чакай да поговоря с децата. Всичко ще уредя, ти само не се ядосвай. Със своите викове само пречиш да се разбере каква е тази работа — не съвсем вежливо се отнесе към майка си розовият момък.

Като придаваше особена интонация на думите си и с маниерите си, той се мъчеше да изглежда на възрастен човек. Като се приближи до Сибирка той я попита строго:

— Ти откъде се появи?

Сибирка се опита да отговори, но не можа. Смущението ѝ растеше с всяка минута. Като видя колебанието на приятелката си, Андрей отговори вместо нея:

— Това е Шура, или Сибирка. Дядо ѝ умря. Остана ѝ само леля Анушка, за която много пъти ѝ е разказвал покойният ѝ дядо... И ето, тя пристигна при нея от Сибир, така както бе предсмъртното му желание. Това е всичко.

— Научихме, че дядо е умрял в Сибир, замръзнал в тайгата, както и че не са успели да намерят тялото му — сухо забележа момъкът. — Затова вече ни писаха. Но той не е могъл да има никаква внучка. Наистина, някога той бил взел някакво момиченце да го отгледа като свое, но го изпрати при нас, щом узнал, че го търсят родителите му и ние дадохме момиченцето на бащата, който се оказва твърде виден господин. Други деца не са се възпитавали у дядо. Това е също така вярно, както е вярно, че се казвам Никс Вихров и вие напразно сте дошли тук. Струва ми се сега, че се разбрахме. Какво искате още? — завърши той остро, почти грубо.

— Вие сте прав, нищо повече не ни трябва — отвърна Андрей, а в това време сините очи на Сибирка плувнаха в сълзи. — Нищо повече не ни трябва — бодро и насмешливо продължи той. — Ние ей сега ще си отидем. Види се, дядото на Шура дори не е подозирал, че дъщеря му и внук му са толкова зли, иначе не би съветвал своята мила Сибирка да пътува чак до Санкт Петербург. Ех, Бог е милостив и ние няма да пропаднем. Нали така, Шура? — обърна се той ласкаво към момичето, а тя го погледна кротко през сълзи.

— Сбогом, след такова посрещане, наистина няма защо да оставаме у вас — каза Андрей с презрителна усмивка. — Да вървим, Шура, не плачи! Ще се наредим как да е — каза той на момичето, което още хълцаше. Той я изведе от негостоприемната стая, към която те с такава надежда се стремяха само преди няколко минути и в която се разбиха на пух и прах, надежди и упования.

Леля Анна и розовия Никс останаха сами в стаята. Те помълчаха известно време. Никс заговори пръв.

— Мамо, постъпихме лошо — каза той.

— Защо, дете мое? — попита Вихрова и острият ѝ груб глас прозвуча сега ласкаво и кротко.

— Лошо постъпихме, защото тези глупави деца могат да тръгнат да разправят наляво и надясно из града за своята съдба и така ще се издадем и отидем по дяволите. Щеше да бъде по-добре да ги приемем, след това да ги отстраним. Не трябваше да ги посрещаш с такава ярост и такива крясъци. Това може да се стори подозрително на децата. А и аз не трябваше да им казвам за пребивавалото у нас момиченце.

— Но какво можем да направя, Коленка? Така се изплаших, като видях момичето! Та нали в писмото, което получихме от село, се казваше, че е изчезнало безследно след смъртта на баща ми? И изведнъж ненадейно възкръсва и се явява тук, и то когато... когато... О, боже мой! Ами че нейното появяване тук ще разруши цялото ни щастие! — Жената говореше с трескаво вълнение.

— Да предположим, че дотогава има още време... Знаеш ли какво ми дойде на ум? — прекъсна я синът ѝ. — Това момиченце е хубаво като картинка. Мистър Бил отдавна търси такава хубавица. Появяването на такава момиче в клетката на дивите зверове би предизвикало буря от възторг сред публиката в цирка. Мистър Бил си заминава тази есен със своите лъвов. Аз не мога да го последвам. Ти няма да ме пуснеш, пък и няма защо да отивам. Имаш достатъчно пари в сандъка, благодарение на щедростта на нашия благодетел. Ще заминем нейде надалеч, ще си купим малко имение и ще живеем охолно и безгрижно. А това момиче би могло да постъпи в нашия театър при укротителя на лъвов мистър Бил, на когото, вярвам, това хубаво дете ще допадне. По този начин ще се избавим от нея и от всякакви неприятности с нашия благодетел. А ние, още тази есен, щом приключа със задълженията си към цирка, ще отпътуваме надалеч. Пари имаме и няма кого да жалим тука — довърши той с тон, който не търпеше възражение.

— Как няма? Ами нашата Саша? Ти забрави за нея! — с упрек заговори Вихрова, обръщайки се към сина си.

— Престани, мамо, какви са тия нежности? Сестра ми е подредена отлично. Няма да съм първият, който не би се отказал да бъде на нейно място. А когато благодетелят ѝ умре, Саша ще узнае

цялата истина и ще се върне при нас като богата наследница. Нима е лошо това?

— Да, Коленка, какво по-добро от това? Само ако не умра порано от княза! — замислено продума жената.

— О, ти ще живееш още сто години, мамо! — весело извика Никс. — Чистият въздух в имението, нейде на юг, ще укрепят силите ти. Само трябва да уредим въпроса с децата, колкото се може по-скоро! Не дай боже някой да узнае истината!... Загубени сме тогава. Аз поемам грижата върху себе си. Ще помоля мистър Бил да вземе момичето, а момчето ще препоръчам на директора на театър „Развлечение“. Той ще му намери място, макар и на първо време за обикновен сценичен работник. А в началото на есента, когато мистър Бил си замине за Америка, завинаги ще се избавиш от тази Сибирка, която като камък ни се стовари на главите. Нали така? Сега ще побързам да настигна тези негодници. А ти, мамо, приготви нещо за ядене. Защото в този вид, изморени и гладни е немислимо да ги водят нито при мистър Бил, нито при директора на театъра. Нито единият, нито другият ще ги приеме така изтощени.

И като каза това, момъкът, който се наричаше и Никс и Коленка, навлече палтото си върху странния костюм, зави се с наметката си и излезе от стаята, като тананикаше под носа си някаква весела песничка.

ХІІІ.

ЗА ОНОВА, КОЕТО СЕ БЕ СЛУЧИЛО ПРЕДИ ПЕТ ГОДИНИ

Едва Никс се скри зад прага на вратата и Анна Степановна Вихрова потъна в тревожни мисли. Онова, за което сега мислеше, се бе случило преди пет години.

Беше също такава мартенска вечер. Тя се връщаше от гробищата, където току-що бе погребала мъжа си, който като шивач изхранваше цялото семейство. Сега самотна вдовица, Анна Вихрова оставаше с две деца без късче хляб. С нея вървяха десетгодишния ѝ син Николай и четиригодишната ѝ дъщеря Саша.

През целия път от гробищата към къщи, Анна Степановна бе обхваната от тежки мисли. Какво ще прави сега? С какво ще изхрани децата си, които безумно обичаше? Ако баща ѝ беше с нея, щеше да се справи много лесно. Той сигурно щеше да я научи на нещо със своите мъдри съвети. Но баща ѝ беше в далечния Сибир, където възпитаваше онова малко момиченце, което случайно намерил в гъстата тайга. За него той постоянно пишеше в писмата си и молеше дъщеря си да го прибере след смъртта му.

Докато мъжът на Анна Степановна беше жив, семейството на Вихрови живееше добре. А сега трябваше да гладува. За себе си не мислеше. Тя можеше да прекара как да е, защото баща ѝ я беше научил да се приспособява според нуждите. Всичките ѝ мисли бяха заети с децата. Какво ще стане сега с тях след смъртта на баща им.

— Трябва да си потърся място за бавачка или прислужница — реши веднага тя, — а децата да се дадат в някой приют.

Но Вихрова нямаше понятие къде търсят бавачки или прислужници. Припомни си обаче, че във вестниците често печатат съобщения и обявления, че се търсят слуги и затова по пътя си купи един и го занесе в къщи, за да прочете обявленията. Какво бе учудването на Анна Степановна, когато го разгъна и прочете следното съобщение:

Разбит от скръб баща, завърнал се неотдавна от чужбина, където е прекарал четири години лечение в клиника за нервно болни, най-искрено умолява още веднъж всички, които имат добрината да му съобщят всичко онова, което знаят за малката му дъщеря, която е била оставена на славния Сибирски горски път, привързана за едно дърво, за да бъде спасена от вълци и изчезнала безследно на следващата утрин.

По-нататък следваха подробности за обстановката, при която е било оставено детето, за белезите му, за дрешките и за златното кръстче на гърдите му с надпис „Спаси, Господи, рабиню твою Александру“. Посочен бе адреса на твърде богат и виден благородник, който живееше в столицата.

Анна Степановна се развълнува силно, като прочете това съобщение. Тя веднага реши, че осиновената внучка на баща ѝ ще да е онова знатно дете, което сега, след четири години, се търси от нещастния баща. Първата ѝ мисъл бе да отиде на посочения адрес и да съобщи на опечаления баща, че момиченцето му се намира в Сибир, у стария Степан Кашинов, птицеловец в сибирската тайга. Ала изведнъж ѝ хрумна нова, твърде смела и престъпна мисъл. „Какво ли ще стане, ако дам на богатия благородник моята собствена дъщеря, вместо неговото дете? Саша също така е руса, нежна като истинска аристократка, носи същото име, пък и отговаря на години. Все едно, баща ми никога няма да дойде тук с момиченцето, пък и да дойде, никой не ще се сети да търси детето при него. А Сашка може да бъде направена щастлива завинаги. Само трябва да ѝ се втълпи в главата, че не ми е родна дъщеря, а е доведена от Сибир, където била при дядо си от най-ранна възраст. Трябва да се научи да казва това на другите, защото е в нейна полза. Тогава богатият княз ще възнагради Анна Степановна, а Саша ще се възпитава като истинска госпожица, ще се облича в кадифе и коприна и ще плува в разкош и охолство. И никой няма да узнае, че Саша изобщо не е онова момиченце, което било изоставено в Сибир.“

Речено — сторено. Като сподели идеята си с десетгодишния Коленка и като най-строго му заповяда да мълчи за всичко, Вихрова

окъпа и преоблече Саша и като ѝ внуши как трябва да се държи, я заведе на указания във вестника адрес.

Скоро се озоваха в богат княжески дом. Въведоха я при още младия, но вече с доста прошарени коси благородник. Едва успяла да разкаже как нейният баща в Сибир намерил в гората дете, завързано за дърво и че това дете е Саша, князът се разрида едновременно от радост и тъга. Той прегърна малката Саша и я обсипа с целувки.

— Да, тя е! Тя! Такава нежничка и руса... такава беше тя! Ах, мое родно момиченце! Най-сетне те намерих! — каза той, като продължаваше да пролива радостни сълзи.

— Да, тя е, господине! Същата е! — най-убедително твърдеше Вихрова. — Баща ми я доведе преди три години от Сибир... Имаше на шийката си кръстче с надпис „Спаси, Господи, рабиню твою Александру“, но бяхме в голяма нужда и се принудихме да продадем кръстчето... Момиченцето преживя при нас три години и не знаеше, че не ни е родно дете. Пазехме го и милеехме за него като свое. Искахме да дадем обявление във вестниците, но не знаехме как, пък и право да си кажа, така се бяхме привързали към детето, че ни беше жал да го върнем.

— О, тогава нямаше да ме намерите — каза князът. — Едва наскоро се завърнах от чужбина, където се лекувах в продължение на четири години след смъртта на жена ми и загубата на детето, което вие сега ми връщате. Бях много болен и особено ме измъчваше мисълта, че сам бях виновен за изчезването на дъщеря ми. Взех я със себе си, въпреки крехката ѝ възраст и тръгнах посред зима при приятеля си, който живее в Сибир. И наистина, по пътя ни нападнаха вълци. Бях убеден, че ще загина и исках да спася детето от смърт. О, милото ми и скъпо детенце!...

И той отново облян в сълзи прегърна смаяната Саша, която напълно прие като своята изгубена дъщеря. Целуваше я, милваше я и благодареше на Анна Степановна. След това щедро възнагради Вихрова, като при това я помоли на изпращане, често да наобикаля привикналото с нея момиченце.

Той обсипа с подаръци и милувки мнимата си малка дъщеря, нае бавачка и гувернантка и я облече като кукла. С една дума, за бедната и малка Сашка настъпи райски живот.

Ощастлива от такъв обрат, Анна Степановна се завърна радостна в къщи. Съдбата сега ѝ се усмихваше. Нейната малка дъщеря Саша ще бъде богата и важна госпожица, а тя самата и нейният син повече няма да живеят в нужда. Но скрит вътрешен страх не оставяше на спокойствие душата на Вихрова. Какво би станало, ако хората узнаят за постъпката ѝ? Ами ако това по някакъв начин стигне до ушите на баща ѝ в далечен Сибир? Да дадеш едно дете вместо друго е страшно престъпление.

Затова веднага писа на баща си, че скоро след смъртта на мъжа ѝ е умряла и дъщеря ѝ Сашка. А за да скрие от хората, че разполага с пари, подарени от княза, реши да настани временно сина си на работа при директора на театър „Развлечение“. Той охотно прие хубавото, силно и пъргаво момче и го повери за обучение на съдружника си, англичанина мистър Бил, който, като звероукротител, даваше с дресираните си лъвове представления в театъра.

Мистър Бил даде на Николай Вихров артистичното име „мистър Никс“ и за късо време го направи добър млад укротител на лъвове. На способния и як юноша плащаха като на възрастен. С тези средства те можеха да живеят напълно задоволени, дори в охолство, а всичко онова, което получаваха от „благодетеля“ (така наричаха помежду си майка и син мнимия баща на Саша), Вихрова трупаше в големия сандък за по-добри времена.

— Когато „благодетелят“ умре, ще вземем Сашенка при нас и ще заживеем спокойно — често казваше тя на сина си и тежко въздишаше.

Засега Анна Степановна трупаше парите, като се отказваше от всичко и се задоволяваше с една скромна стаичка в края на града, която наемаше от един обуцар. Страхът, че постъпката ѝ ще се открие рано или късно, правеше Вихрова от ден на ден все по-нервна и по-болезнено чувствителна. Не спеше по цели нощи, а угризенията на съвестта ѝ пречеха да живее спокойно. Към всичко това се прибави и болестта, наследена от баща ѝ. Тя започна да кашля и да чувства болки в гърдите. Трябваше непременно да се премести в по-широка и по-хигиенична стая, но не се решаваше. Тя се боеше, че хората ще узнаят, че има пари, ще разкрият страшната тайна и тогава техния „благодетел“ ще изгони Саша и, което е още по-страшно, ще ги затворят всички в тъмница.

Тези мисли особено я измъчваха сега, след като видя Сибирка, същата онази Сибирка, мястото на която се заемаше от нейната — на Анна Степановна, малка дъщеря.

* * *

— Ето ни отново тук! Върнахме се при тебе, мамо! Нахрани ни сега добре и ни подслони до утре, а на сутринта ще заведе нашите гости там, където ще намерят сигурен подслон и парче хляб!

Като рече това, Никс небрежно захвърли наметката и палтото си и отново остана в странния си розов костюм.

Майка му с големи усилия надви себе си и се зае да приготви вечерята в съседната кухня.

Влезлите след Никс Андрей и Сибирка нерешително спряха на прага, те не знаеха какво да правят, а още по-малко, защо се върнаха тук.

XIV.
МИСТЪР БИЛ И ГОСПОДИН ДИРЕКТОРЪТ. ЛЕСНО
СПЕЧЕЛЕНИЯТ ВРАГ. ЦЕЗАР И ЮНОНА

ТЕАТЪР „РАЗВЛЕЧЕНИЕ“

*Наред с всекидневното
театрално представление,
ще видите дресирани лъвове,
невероятната сила на
една негърка, еквилибристи,
палячовци, скокове на трапец
и много други*

Така примамливо гласеше украсения с пъстри букви афиш, закрепен на висок прът като знаме, изправен пред входа. Преди да влезе със спътниците си в театъра, Андрей го прочете от край до край.

— Няма какво да зяпаш! За това, братко, пари не плащат! — остро забеляза Никс, като се загърна в плаща и сърдито погледна към него.

Никс не беше разположен. Той спа малко тази нощ. Трябваше да отстъпи мушаменото канапе на момиченцето, а сам спа с Андрей в килера зад кухнята, където беше съвсем неудобно за разглезения момък. При това непрекъснато се боеше да не би хазяинът общар да се заинтересува от неканените гости и да заразпитва него и майка му откъде са дошли.

„Дано по-скоро да дойде есента! Тогава мистър Бил със своите лъвове ще напусне Петербург и ще отведе и момичето!“, помисли си с досада Никс, като въведе своите спътници в голяма полумрачна стая, на чиято врата пишеше: „Приемна на директора“.

— Ернст Ернстович, това момче ще ви послужи ли за нещо? — високо каза Никс и се поклони на едно дебело човече с гола глава,

което разговаряше с висок червенокос господин с висока, лъскава шапка и пура в устата.

Двамата се обърнаха.

— А, ти ли си, Никс? Закъсняваш за сутрешната репетиция, момко! Мистър Бил много е сърдит! Нали се сърдите, мистър Бил? — обърна се той към събеседника си.

Червенокосият господин хладнокръвно извади пурата от устата си и като изгледа строго Никс го смъмри на не особено правилен руски език:

— Аз тебе отбия заплат, ще бъда дам тебе глоба. Ти не трябва зяпа витрин по улици, когато дължен бъде тук прави репетишън! А сега... — Тук спря внезапно и с удивление и възторг впери поглед в миловидната и красива Сибирка.

— От къде този красив момиче? — попита той Никс.

— Аз я доведох с надежда, че ще я вземете, а това момче се надявах да препоръчам на Ернст Ернстович — каза Никс и прие покорно кротък вид.

— О, уел! Аз оставям при себе този хубав момиче! Тя дават представление в клетка на Цезар и Юнона! — процеди мистър Бил през пожълтелите си зъби и поглади по главата смутената и уплашена Сибирка.

— А ти какво можеш да правиш, момко? — попита директорът на театъра с добродушна усмивка и потупа Андрей по рамото. — Умееш ли да вървиш по въже?

— Не — късо отвърна момчето.

— Можеш ли да правиш гимнастически упражнения?

— Не, не мога.

— Да играеш, да пееш?

— Не.

— Какво можеш тогава?

— Засега нищо, но ще мога да правя всичко, на което ме научите! — смело отговори момчето, като впери честните си и открити очи в лицето на дебелия човек.

— Ха, ха, ха! Чудесен отговор! — засмя се Ернст Ернстович. — Не очаквах такъв отговор. Харесваш ми, момче, и надявам се, да станем приятели, ако не се окажеш някакъв негодник или изобщо безделник.

— Разбира се, няма да се окажа такъв! — цял пламнал отвърна Андрей.

— Защо? — като повдигна високо вежди, попита дебелият господин.

— Затова, защото преди всичко аз съм честен човек! — без запъване, най-сериозно отговори Андрей.

— Още един чудесен отговор — каза с усмивка директорът. — Тогава ето какво, мистър Бил ще вземе сестра ти, а аз ще взема тебе...

— Това момиче не ми е се... — започна Андрей, но стоящият до него Никс го оципа силно по ръката.

— Казвай на всички, че ти е сестра! — прошепна едва чуто той, като се наведе уж случайно до самото ухо на Андрей.

— Това ще бъде лъжа, а аз не мога да лъжа — спокойно и също така шепнешком отговори Андрей.

— Ще ти дам пари за това.

— Не можете да ме накарате да лъжа с пари...

— В такъв случай пази се, ще ми станеш враг!

— От никого и от нищо не се страхувам...

— За какво си шепнете? — неочаквано ги прекъсна Ернст Ернстович с въпроса си.

Никс пламна до ушите и отново прошепна:

— Не ме издавай! — и се заоправдава пред мистър Бил за закъснението си.

Ернст Ернстович известно време мълчаливо разглеждаше Андрей.

— Ти си красиво и умно момче — каза той, — и вярвам, че лесно ще се справиш. На първо време ще бъдеш клоун и ще размиваш публиката по време на антрактите.

— Аз не умея да размивам публиката — спокойно каза момчето.

— О, това не е трудно! Ще почнеш да излизаш с нашия стар клоун Дю Роа и той ще те научи какво да правиш и какво да говориш... За заплатата ще се споразумеем по-нататък. Съгласен ли си?

— Напълно, но само ви моля за едно, не ме разделяйте от Сибирка.

— От кого? — отново в недоумение повдигна веждите си Ернст Ернстович.

— От русото момиченце. То се казва Сибирка.

— Сестра му! — почти извика Никс.

— О, това момиченце сестра ли ти е? Какво хубаво име!...

— Да, сестра му е! — отново отговори Никс вместо Андрей.

— Той не казва истината — спокойно, но твърдо произнесе Андрей. — Сибирка не ми е сестра.

— Ти лъжеш! — засмя се пресилено Никс. — Каква причина има да криеш, че ти е сестра?

— Аз казвам самата истина...

— Не се карайте, деца — намеси се пак Ернст Ернстович. — Дали ти е сестра, или не, няма значение! Ще останеш на работа при мен и ще постъпиш при Дю Роа, а момиченцето взема в трупата си мистър Бил. Ще живеете при мен. А сега край на приказките. Време е да започне втората част на репетицията. Ей, готови ли сте — извика директорът, като се показва на вратата. — Вторият звънец! А ти, Никс, заведи децата на сцената!

— Добре, Ернст Ернстович — отговори Никс, като се поклони дълбоко и доста грубо се обърна към Андрей: — Какво стоиш като заплес? Тръгвай след мен заедно с момичето! — и добави шепнешком толкова тихо, че само Андрей можа да го чуе: — Селяндур! Отказваш приятелството ми! Изкара ме лъжец пред началството! Ще ти дам да разбереш!... Ще ме опознаеш ти мене, приятелче, скоро ще ме опознаеш! — И сърдит, с пламнали очи, Никс тръгна напред.

Коридорът, в който светеха малки електрически лампи се видя на Андрей и Сибирка твърде дълъг. Те вървяха след Никс, който продължаваше да мърмори нещо под носа си. В края на коридора имаше малка врата, от която се лееха потоци светлина и се чуваха високи гласове, ръкопляскане и смях.

— Отивайте нататък, там е сцената! Мистър Бил и Ернст Ернстович ще дойдат скоро. Аз имам работа. Съблечете се най-сетне! С тези ли дрипави парцали смятате да се намъкнете там? — вече съвсем грубо се обърна Никс към Андрей и неговата спътница и изчезна за миг, като че ли потъна в земята.

Андрей и Сибирка останаха сами. За няколко секунди стигнаха до края на коридора, който тук се разширяваше значително и се намериха на прага на вратата.

Шум, ръкопляскане, смях, всичко това внезапно ги оглуши. На сцената, осветена със силна електрическа светлина, скачаха и се

премятаха някакви хора. Като се качваха по раменете и главите си, те образуваха висока, жива пирамида. Отдолу, под всички, стоеше набит и як човек. На раменете му с разкрасени крака стоеше втори, на главата на втория стоеше трети, а на разперените ръце на третия висеше четвърти, увиснал с главата надолу. На върха на пирамидата, върху стъпалата на краката му, играеше едно малко, подвижно като маймунка момче, на дванадесет години.

— Това е знаменитият руски акробат Иванов с трупата си — чу Андрей нежен глас зад гърба си. — Вие трябва да сте нови артисти.

Говореше тъничко високо момиче, малко по-голямо от Сибирка, красиво, нежно и крехко като пролетно цвете.

— Аз съм Герта. Дъщеря съм на директора Шулц — каза момичето със задушевна и мила усмивка, като стисна ръката на Андрей и целуна спътницата му по бледата ѝ страна.

— Ах, какво прелестно дете! — възкликна тя възхитено, като разглеждаше разкошните къдрици на Сибирка и искрящите ѝ като звездици сини очи. — Чудо момиче си! Трябва да те представя на моята Елла, гълъбче! О, ти още не си виждала Елла! Не се плаши от нея. Тялото ѝ е черно, ала душата ѝ е розова като утринна зора. Елла, къде си, Елла?

— Елла тук — чу се грубоват, излизаш като из тръба, глух гърлен глас и Сибирка с неволен вик отстъпи назад.

Пред децата се появя странно същество, черно като смола, с блестяща белота на очите, със ситни къдриви коси, сплеснат нос и синьо кестеняви обърнати устни. Дребното ѝ, но яко и със здрави мускули тяло бе облечено в жълта на черни ивици пола и бяла матроска блузка с червена яка. Големи златни халки висяха на ушите ѝ, а на голата ѝ, силна и мускулеста като тялото ѝ шия, висеше коралова огърлица на няколко ката.

— Ето моята приятелка Елла. Тя ме нарича своя „госпожа“, но сме много добри приятелки. Тя почти не говори руски, или по-точно не знае руски, освен две фрази: „Елла тук“ и „Елла те обича“. Но сърцето ѝ е златно и ще бъде и ваша приятелка. Миналата есен пристигна при нас от Африка. Стиснете ръката ѝ. Не се бойте, че е черна, тя е негърка.

Малката Герта така ласкаво погледна Андрей и неговата спътница, че децата не посмяха да откажат на молбата ѝ. Елла нежно

стисна малките пръстчета на Сибирка и така силно разтърси ръката на Андрей, че искри изскочиха от очите му.

— Елла излиза пред публиката като атлетка — побърза да обясни Герта на новите си познати.

— О, тя сигурно е много силна — съгласи се Андрей, който току-що бе изпитал възможностите ѝ. — Имах чувството, че се готвеше да ми откъсне ръката или най-малкото да ми изкълчи рамото — добави той, смеейки се.

— Направила го е в знак на приятелство. Но когато се разсърди, то наистина става опасна със силата си. О, вижте, тя наистина започва да се сърди! — каза Герта и бързо се обърна.

Братята акробати бяха привършили своя номер и като наскочаха като топки на пода, заобиколиха Елла. Двамата по-големи, около двадесетгодишни, здрави и силни момци се доближиха до негърката и започнаха да я задяват с подигравки.

— Чуй, черна кукло, я ми продай твоите корали! Ще ги подаря на сестра си — каза по-големият и безцеремонно хвана червената огърлица около черната шия на Елла.

— А на мен продай твоите обици. Ще ги окача на носа си — добави вторият брат, като докосна с пръст черното ухо на негърката.

Тя избоботи нещо в отговор и сърдито тръсна глава. Ала немирниците не си взеха бележка и продължиха да ѝ се натрапват със закачките си, като не преставаха да я уговарят да им даде скъпоценностите си.

— На теб за какво ти са? Нищо не може да украси такава грозна и глупава физиономия — разсмя се по-големия акробат и опъна кораловата огърлица.

Тук стана нещо неочаквано. Конецът, на който бяха нанизани коралите, не издържа и се скъса. Заедно с това се скъса и последното търпение на Елла. Никой от присъстващите на тази сцена не можеше да предвиди онова, което последва. С необикновена пъргавина, Елла с едната си ръка хвана за шията единия акробат, а с другата — другия и като им доближи главите, хладнокръвно ги заудря една в друга така, че акробатите завиха от болка. После със същия глух рев, който напомняше рева на дивите зверове от девствените гори на Африка, Елла повали по-младия акробат на пода, хвърли другия като цепеница върху него и невъзмутимо седна върху тази жива скамейка. Двамата

акробати се извиваха като змии, охкаха, викаха, стенеха и протестираха под тежестта на седящата върху им атлетка, но нищо не помагаше. Елла продължаваше да седи, като гледаше тържествуващо към всички със светналите си черни очи. И само втория звън на звънеца, който силно издрънка в коридора и появата на директора, мистър Бил и Никс, прекратиха победния празник на Елла.

Мистър Бил и Никс бяха облечени в къси копринени розови трика и обути в зелени панталони, обсипани с лъскави флутори. Американецът държеше в ръцете си дълъг камшик, а Никс — къс сурово месо.

— Какво е това, защо държи месо? — обърна се Сибирка към Герта с въпрос, на който тя не успя да отговори, защото почти едновременно се разнесе оглушителен рев наблизко, рев от който потрепериха стените на театъра и лицата на всички неволно побледнях.

Незабележима досега врата встрани на сцената се отвори и шест сценични работника вкараха през образувалото се в стената огромно празно пространство голяма клетка на колела с два необикновено големи африкански лъва.

— Това са Цезар и Юнона! — обясни Герта на Сибирка. — Нали са прекрасни?

Но Сибирка недоумяваше. Тя не намери в едрите лъвове нищо особено красиво. Те бяха само страшни със зиналите си уста и с оглушителния си рев.

Но какъв бе нейният ужас, когато едва-що клетката се появи и Никс тичешком се спусна към нея и след като се повдигна желязната врата, се отзова вътре с парчето месо в ръка. След него важен, смело и спокойно влезе мистър Бил, като си играеше с дългия камшик. Като че ли омагьосани от тяхното появяване, страшните зверове мигновено престанаха да реват. Никс им подхвърли по къс месо и те лакомо го унищожиха.

XV.

СИБИРКА И АНДРЕЙ ТРЪГВАТ ПО НОВ ПЪТ. ТРУДНОТО НАЧАЛО

— Мис Герта, позволете помоля да се заеме с подготовка малка артист, мис Сибирка — каза мистър Бил с тон, недопускащ никакво възражение и като се усмихна, показа жълтите си зъби.

Сибирка и Андрей чуха тези думи точно две седмици, след като се бяха заселили в „Големия дом“, който се намираще почти в покрайнините на Петербург, на повече от десет пресечки и квартали от сградата, която Ернст Ернстович бе наел за театър. Директорът бе настанил в „Големия дом“ само членове на неговата трупа. Освен него, дъщеря му Герта и една престаряла леля, тук живееше акробатът Иванов със синовете си Денис, Глеб, Пьотр и Вадим. Тук бяха клоунът Дю Роа и малкото му внуче Робер, негърката Елла със старата си майка и мистър Бил, при когото работеше Никс Вихров. Тук именно бяха настанени Сибирка и Андрей.

Клоунът Пиер дю Роа, нервен и жлъчен старец зад кулисите и у дома си, но незаменим веселяк пред публиката, без да възрази се зае да обучава Андрей на своето весело изкуство. В замяна, докато започне да излиза на сцената, момъкът се грижеше за шестгодишния палав и немирен Робер, внук на стария клоун.

Герта Шулц, единствена дъщеря на директора и негова любимка, излизаше на сцената като изпълнителка на немски песнички. Освен това тя имаше и други задължения, възложени ѝ от нейния баща. Тя надзираваше новопостъпващите в трупата малолетни изпълнители, подготвяше ги за новата им работа, внушаваше им при всеки подходящ случай безстрашие и обич към непознатия им още труд. Герта беше тихо и кротко дванадесетгодишно момиче, което умееше да бъде умно и сериозно като възрастен. Тя винаги и навсякъде се появяваше навреме. Капризничеше ли малкият Робер дю Роа, сърдеше ли се неговият дядо Пиер, караха ли се братята Иванови, вбесяваше ли се Елла, дразнена от своите мъчителни, присмиваше ли се и дразнеше ли другарите си Никс, Герта се явяваше всеобща помирителка и ангел

утешител в най-трудните моменти на съвместния живот. Тя беше истинска фея за трупата. Едновременно с това след смъртта на майка си, Герта беше и домакинята в „Големия дом“.

Сутрин тя ставаше най-рано от всички и с помощта на леля си наливаше в голямата трапезария кафе, чай или какао за всички членове на трупата. След това поръчваше обед на готвача и събираше на репетиция по-младите артисти, като предпазливо напомняше на по-възрастните, че баща ѝ ги чака вече в театъра, откъдето изпращаха коли. Всички се качваха в тях и отиваха на репетиция.

Освен клоуни, еквилибристи, певци и „укротители на лъвове“, хер Шулц имаше още и оперна трупа, чиито артисти не използваша квартира и храна при директора, а си наемаха отделни жилища. Понякога Герта играеше и пееше с тази оперна трупа. Затова девойката трябваше да разучава малки роли, достъпни за нейната възраст, а това също ѝ отнемаше много време. Към пет часа обитателите на „Големия дом“ се връщаха да обядват, а в осем часа отиваха отново в театъра, където представяха пред публиката различни номера, след изпълнението на оперните артисти.

Като се завърнеха у дома, Герта поднасяше чай и студени закуски на артистите и едва след дванадесет часа през нощта си лягаше в леглото. Затова всички обичаха добродушното, нежно, приветливо и грижовно момиче, а негърката Елла просто я обожаваше. На това черно същество, дошло от далечна, чужда земя, за да припечели къс хляб, русокосата и кротка Герта изглеждаше като неземно творение. За „мисис Герта“ Елла бе готова да издере лицето и изпохапе ръцете на всеки, който дръзне да я оскърби. Когато обичаше Герта, обикваше го и Елла. Още от първия ден Герта се привърза към нежната и безпомощна Сибирка. С рядка преданост се привърза към нея и негърката Елла.

Ето в каква среда и wśród какви отношения попаднаха измъчените сибирски деца. Сибирка и Андрей постепенно започнаха да възприемат начина на живот в този нов, още непознат за тях свят.

Герта взе под свое покровителство Сибирка и я настани в своята малка стая с розови тапети, където винаги беше така приятно и уютно. Андрей пък се премести при клоуна Пиер и неговия внук Робер. Но децата оставаха неразделни, защото се виждаха постоянно в театъра и

в къщи и в голямата трапезария, където всички членове на трупата на Шулц прекарваха свободното си време.

* * *

— Мис Герта, моля пригответи малка артист. Мис Сибирка днес пръв път излиза при Цезар и Юнона.

Гласът на мистър Бил прозвуча строг, а оловносивите му очи обгърнаха с пронизателен поглед двете момичета. Герта и Сибирка стояха зад кулисите и се любуваха на силата на Елла, която без всякакво усилие, закачила на всеки пръст на ръцете си четирикилограмови гири ги въртеше като перце над главата си.

Сибирка силно се развълнува. Тя не беше страхлива. Тогава без да се замисли бе навлязла в непрогледна нощ в гъстата сибирска тайга, но сега се боеше да влезе в клетката на Цезар и Юнона, при тези страшни ревящи великани. Тръпки я побиха при тази мисъл. Но Герта не я остави много да мисли за новосъздаденото положение, а всячески се помъчи да я ободри.

— Да вървим! Ще ти помогна да се облечеш — ласкаво каза Герта и като я прегърна, я поведе към малката гримьорна, където артистите с помощта на гардеробиерите се обличаха за представление.

За обличането на Сибирка не стана нужда да се вика гардеробиерка. Герта и Елла, която бе приключила репетицията си, ѝ помогнаха да се пригответи. Те облякоха стройното тяло на Сибирка с розово трико и зелена рокличка, цялата обсипана с бляскави флутори. Разплетоха и разпуснаха косите ѝ по раменете и ги разчесаха така, че да заприличат на лъвска крива.

— Запомни, винаги когато влизаш при лъвовете, трябва да обличаш тези дрехи, за да свикнат с тебе — предупреди я Герта и двете с Елла я поведоха към сцената. — Косата си винаги ще разчесваш така. Те ще те мислят за малко лъвче и не ще те закачат.

Клетката вече беше на сцената, в която лъвовете се мятаха от ъгъл на ъгъл. Мистър Бил и Никс също бяха готови в розовите си трика със зелени панталони, обсипани с флутори. Мистър Бил държеше в ръцете си дълъг камшик и за всеки случай пълен револвер.

— Е, нека почвай! С Бог напред! Никс, вие показвай на ваш нов приятел що трябва прави — изкомандва той.

— Тръгвай с мен — отсече късо Никс и като хвана Сибирка за ръка, смело тръгна към вратата на клетката.

В тази минута момиченцето искрено съжали, че не бе умряло с дядо си там далеч, в сибирската тайга.

Нещо изплющя зад нея. Това бе мистър Бил с камшика си, който плесна по железните пръти на клетката. След това спокойно отвори вратичката и се озова сред лъвовете. Като ги потупа по гривите, каза им нещо на английски. Двата лъва с тихо ръмжене се заумилкваха около звероукротителя, затъркаха глави в краката му и като се изправиха на задните си крака, се мъчеха да докоснат лицето му с муцуни.

Забравила страха си, Сибирка наблюдаваше като поразена тази сцена с широко разтворени очи. Но гласът на Никс я извади от нейния унес.

— Хайде де! Какво стоиш? — извика той почти в ухото ѝ и доста грубо я тикна напред.

Сибирка тихо извика и се дръпна назад. Ала бе вече късно. Тежката врата хлопна зад нея. И сега тя, заедно с Никс и мистър Бил бяха вече в клетката на Цезар и Юнона.

По силния рев на Цезар, огромния лъв с кървясали очи, се разбра, че не е доволен. Той тежко се вдигна от мястото си, от ъгъла на клетката, където лежеше в краката на звероукротителя и се упъти към Сибирка, като продължаваше да реве.

Лицето на момиченцето пребледня като сняг. Тя се озърна безпомощно. Да беше тук Андрей, Сибирка щеше да го извика на помощ. Тя не се съмняваше, че нейният така наречен брат щеше да я изведе от тука.

Но Андрей го нямаше. Той се занимаваше с мосю Пиер и Робер в тяхната гримьорна, където разучаваха новите си „дяволии“ и клоунади, с които се надяваха да забавляват публиката още в края на тази седмица.

— Не страхувай нищо! Цезар няма тебе докосва. Назад, Цезар! — извика мистър Бил и преди лъвът да изпълни заповедта му, той го плесна силно с камшика.

Цезар с рев отскочи назад на предишното си място и като послушно кученце легна в краката му.

Сибирка с благодарност погледна към англичанина и не го позна. Оловносивите очи на мистър Бил горяха като факли. Лицето му, обикновено спокойно, сега беше страшно. Изглежда, че в това лице бе съсредоточена цялата му страхотна сила, с която властваше над своите страшни зверове.

Когато Цезар с глухо ръмжене легна в краката на своя повелител, последният заповяда на Никс:

— Никс, започни, моля, привиква лъвица към дете!

— Юнона, тук! — със звънлив глас извика момчето.

Но тъй като старата, с ужасен вид лъвица не го послуша, а продължаваше да се лута от ъгъл в ъгъл в клетката, мистър Бил отново употреби камшика си.

Юнона подскочи и зарева от гняв и болка.

— Тук, Юнона, тук! — отново завика Никс и преди лъвицата да се приближи до него, неочаквано се метна на гърба ѝ.

— Доближи се до нея и ѝ подай това — заповяда момчето, като подхвърли на Сибирка къс сурово месо, извадено от кожената чанта, окачена през рамото му.

Момиченцето пое месото с трепереща ръка и пристъпи крачка напред към своенравната лъвица. Тя примижа с очи и подуши с нос. После с бавна крачка се приближи към месото и застана пред момичето. Огромната ѝ паст бе широко разтворена. Тя тракаше със зъби от нетърпение да получи по-скоро лакомото късче месо.

— Иди в по-далечния ъгъл и я повикай оттам — още веднъж изкомандва Никс, докато звероукротителят не сваляше огнения си поглед от очите на звяра.

Сибирка се покори безмълвно, тя протегна ръчицата си напред и повика с нежния си глас:

— Тук, тук, Юнона!

Този път Юнона ускори крачка и бързо се приближи към девойката, като очевидно се надяваше най-сетне да получи вкусното парче. Но Сибирка отново избяга от нея в другия ъгъл и още веднъж повика звяра. Равнодушният до този момент Цезар се надигна от мястото си и се отправи към съпругата си.

Сега Сибирка повече не отстъпваше, а очакваше животните по заповед на мистър Бил. Те бавно се приближиха до нея. Тя протегна ръка и Юнона предпазливо пое от малката ѝ ръчичка първото парченце месо.

— Поглади я по главата! Също и Цезар! Само не се страхувай! Гледай ги смело в очите! — чу тя нова заповед.

Сибирка боязливо протегна ръката си и докосна с треперещите си пръстчета гривите на двете животни, без да отклонява от тях яносините си очи.

— За днес достатъчно! Урок утре бъде по-сложен. Сега малка мис вече свободна — чу тя над ухото си гласа на звероукротителя и с въздишка на облекчение излезе от клетката на зверовете.

XVI.

НЕПРИМИРИМ ВРАГ. АНДРЕ ЗАПОЧВА СВОИТЕ „ХИТРИНИ“

Измина още един месец. Настъпи пролетта. Трупата на хер Шулц се премести от зимната сграда в летния театър, построен като цирк с арена, посипана с пясък.

Беше неделен ден и летният театър „Развлечение“ даваше първото си представление. В него Сибирка и Андрей трябваше да участват за първи път. На голям, пъстър плакат пред цирка бе написано:

Блестящ дебют на младия, необикновено остроумен,
весел и талантлив клоун мосю Андре и новата, небивало
смела и неустрашима укротителка на лъвовете, малкото
рускинче Сибирка, истинско чудо на света.

А „мосю Андре“ и „чудото на света“ се вълнуваха твърде много тази вечер.

Андре се обличаше заедно с четиримата братя Иванови в една и съща гримьорна. Затова бе принуден, наред с другото да се вълнува и дразни от подигравките на по-големите братя Иванови.

— Защо се труфиш така, глупако? — присмиваха му се язвително те. — Не беше ли по-добре да постъпиш при баща ни? Той щеше да те научи на такава акробатика и гимнастика, че щеше да бъдеш истинско чудо. А то какво, научил си някой и друга дяволия от Пиер и вече се мислиш за много умен!

— Вижте как се е нацапотил! Сега, брат, ни крачка навън от гримьорната, иначе като те видят кучетата ще те разкъсат!

— Изглежда, че кавгите на Пиер му харесват, няма да се насити той да ги слуша — засмя се язвително третият от братята.

— Престанете да го дразните! — извика Вадим, най-младият от братята Иванови, хубаво и жизнерадостно момче с тъмни очи. — Нима не разбирате, че поради доброто си сърце, Андрей никога няма да изостави Пиер, макар че тук може да си намери каквото иска място. Той не е такъв. Ако Пиер не бе взел Андрей за помощник, то Ернст Ернстович щеше да го уволни заедно с внука му, а Андрей може да работи в цирка не само под ръководството на Дю Роа. Винаги има нужда от такъв момък. Стариият клоун Пиер вече доста е дотегнал на публиката и надали повече би могъл да я забавлява.

Вадим беше прав. Стариият Пиер дю Роа вече не можеше да забавлява публиката, която посещаваше театъра. Всичките му шеги и измислици бяха дотегнали на зрителите. Появата на нов клоун бе точно навреме.

Андрей по-добре от всички разбираше Дю Роа. Старецът беше беден и нещастен. Той живееше и работеше само за внука си. Той беше сприхав и злъчен старец и в трупата никой не го обичаше. Андрей го съжаляваше от все сърце. Стариият клоун мъчно печелеше хляба си със своите шеги. Трудно му беше да се превива пред публиката. Старите му кости го боляха и той молеше за почивка. Андрей всячески се мъчеше да му помогне. Професията на клоуна не му допадаше, но му беше мъчно да наскърбява стареца и да иска друга работа от директора на театъра. Той знаеше, че участието му в репризите на Пиер и неговата помощ са добре дошли за стареца. И когато днес задяванията и подигравките на братята Иванови му дотегнаха, той само сбърчи черните си вежди и отговори:

— Не ви ли е срам!... Какво сте се заяли с мене? Нима е позорно да изкарваш хляба си с честен труд? Тогава и вие постъпвате лошо, като се огъвате и гърчите пред публиката!

Но сега нямаше време да влиза в разпри с когото и да било, защото беше сериозно разтревожен. Тази вечер той се безпокоеше за първото излизане на малката му посестрима пред публика. Тя трябваше да изиграе трудна сцена с Цезар и Юнона, които едва бяха успели да попривикнат с нея през изтеклия месец.

Той натри набързо лицето си с тебешир, както го бе учил стариият клоун, начерви страните си, устните и върха на носа, намаза веждите и клепките си с някаква мазилка, вследствие на което хубавото му лице

прие глуповато изплашен вид и облечен в широките си на квадрати клоунски дрехи и висока, островърха шапка, излезе от гримьорната.

Малкото, розово, нагиздено като пеперудка момиченце, цялото в блестящи флутори, с разкошни руси къдрици, разпуснати по раменете и със светеща звездичка от електрическа лампичка на челото, го чакаше пред вратата на гримьорната. Щом той се появи, тя се хвърли на врата му.

— Какво ти е, Сибирке? — загрижено запита Андрей, като се наведе към нея и я целуна. — Защо си така развълнувана? Боиш ли се?

— Аз от нищо не се боя... не се вълнувам... само... така бих искала сега да сме заедно с тебе в нашия Сибир — натъжено продума Сибирка и сините ѝ очички заблестяха.

— Ха, ха, ха! — се чу груб смях и Никс, натруфен в розово изникна неочаквано пред тях, като че ли изпод земята. — Нежна сцена: братче и сестриче празнуват страха си преди началото на представлението! — и като каза това, момчето удари Андрей по гърба с камшика, който държеше в ръка.

— Не се шегувай с мене! — сериозно и спокойно го спря Андрей.

— Я виж ти, какъв важен господин! Да не може човек да се пошегува с него! — още по-силно се разсмя Никс и повторно, но много по-силно удари Андрей по гърба с камшика си.

— Престани, или ще ти взема камшика — спокойно каза Андрей, макар гласът му да трепна от сдържан гняв, а черните му очи блеснаха ярко.

— Опитай се! — Никс замахна за трети път и каза бързо: — Трябва да търпиш всичко от мен, защото ако не бях ви довел тука, ти и твоята глупава сестрица щяхте да умрете от глад на улицата.

— Именно затова, защото ти направи за нас толкова много, не искам да ти отговарям по начин, който заслужаваш, а ще ти взема само камшика — каза Андрей, излязъл от търпение, след което майсторски измъкна камшика от ръцете на Никс, счупи го на няколко парчета и със замах го захвърли надалеч.

— Такъв си бил значи! — закрещя Никс и със стиснати юмруци се нахвърли върху момчето.

Ала Андрей очакваше това нападение и бе готов. Момчетата се счепкаха. Никс удряше с юмруци по гърба на Андрей. Ръцете на

Андрей стегнаха като с клеци плещите му. Никс незабелязано подложи крак и Андрей без да усети този нечестен похват, падна на пода като повлече със себе си своя неприятел.

Сибирка се завтече към тях като ги молеше да се вразумят, но никой не я слушаше. Внезапно Никс успя да стисне противника си за гърлото. В очите на Андрей, който не очакваше нищо подобно изведнъж се появяха червени петна и той почти загуби чувства, но изведнъж Никс завика от болка. Над него стоеше Елла и го налагаше със силни удари.

— Махай се, гнусна маймуно! — завика яростно Никс. Той скочи и се нахвърли срещу негърката, но тя в същия миг го отхвърли от себе си с тежък замах на силната си ръка.

— Ммм! — мънкаше Елла. — Ммм, така, така, така!

Тя неотдавна бе научила думата „така“ и се гордееше с това. А Никс зави не толкова от болка, колкото от гняв и обида.

— Какъв тоз шум! Какво тук има? — неочаквано се изправи пред децата мосю Пиер с лице, гримирано като това на Андрей, облечен в необикновено смешен фрак и обут в невъобразимо широки панталони. Макар че мосю Пиер беше швейцарец, той говореше сносно руски, освен когато беше сърдит. Зад широките му панталони се бе скрил шестгодишният Робер, увит от главата до петите в пелени, напомнящ кукла, направена като кърмаче.

— Какъв тоз шум? Какви тези викове, кога аз почнал наш представления? — разсърди се Пиер, като хвърли гневен поглед към Никс. — Андре, какво това? Ти биеш се с първи негодник на наша трупа?

— Не съм виновен, мосю Пиер — каза Андрей, като се стараеше да говори спокойно и същевременно поправяше костюма си, доста пострадал по време на сбиването.

— Лъжеш! Ти си виновен! Не се преструвай на кротък! — буйстваше Никс, готов отново да се нахвърли върху Андрей със стиснати юмруци.

— Мълчи! — вбесен извика старият клоун. — Аз зная теб, негодник... зная теб безделник, мързеливец! Аз оплача тебе на мистър Бил! Нека изгони теб е тука! Нека!...

Старият клоун искаше да прибави още нещо към тирадата си, но в това време в салона гръмна музика и предизвести началото на

представлението.

— Да вървим, Андре, да вървим, Робер, ние почва! — каза клоунът и взе на ръце повития Робер, на когото само краката, обути в розови пантофки, бяха свободни. Той изчезна зад завесата, която отделяше салона от кулисите на цирка.

— Довиждане, Сибирке, аз излизам на сцената! — прошепна Андрей, като хвана за ръка своята посестрима. — Пожелай ми да изпълня успешно всичко онова, на което ме научи мосю Пиер. Довиждане и сбогом!

— От душа и сърце ти желая да се провалиш в дън земя! — със злобен смях му извика Никс, но неволно отстъпи назад, защото в същата минута пред него изпъкна черната фигура на Елла. Силната негърка недвусмислено му показа страшния си юмрук.

На завесата, която закриваше входа към сцената арена, имаше малка дупка. Тя беше на височина колкото човешки ръст. Сибирка беше много ниска и не можеше да стигне до нея. А много ѝ се искаше да види, макар и с едното си око, как нейният приятел ще изпълни ролята си с Пиер и внука му. Тя чу зад гърба си тихо мънкане и преди да се опомни, една силна ръка я повдигна във въздуха и тя се намери удобно настанена на едно здраво рамо.

— Елла, ти ли си? — прошепна тя и с благородните си очи погледна от горе надолу към черното лице на негърката, която ѝ се усмихваше приветливо.

— Така! Така! Така! Елла обича тебе, госпожа! Ммм, ммм! — с най-доволен вид измънка негърката.

Сега, долепила едното си око до дупката, Сибирка можеше прекрасно да следи всичко, което ставаше на сцената.

Тъкмо в този момент Андрей излезе на арената. Важен и със сериозен вид, той пристъпи до средата на сцената, където с невъзмутимо спокойствие седеше на малко столче мосю Пиер, който държеше повития Робер с краката нагоре и тананикаше някаква приспивна песничка толкова силно, че публиката чуваше много отчетливо всяка дума:

— *Нани, нани, внуче на дядо!
Аз те люшкам, ти си заспало!*

*Аз съм палячо, ти си паляче.
Аз съм котак, ти си котаче.
Аз съм човек, ти си човече!*

— Не пееш правилно! Трябва да казваш дете вместо човече! — с невъзмутим вид го поправи Андрей, като се доближи до двамата.

— Аз пък си пея така: „Аз съм човек, ти си човече!“ и мене ми харесва както го казвам — отговори Пиер, като прие глуповато оскърбен вид. — Я, моля те, върви си по пътя!

И той отново запя:

*— Нани, нани, внуче на дядо!
Аз те люшкам, ти си заспало!
Аз съм палячо, ти си паляче.
Аз съм котак, ти си котаче.
Аз съм човек, ти си човече!*

— Ти си осел, той е магаре! — с див бас запя из цирка Андрей така силно, че Пиер падна на земята заедно със столчето и Робер, а публиката се заля от смях.

Пиер придоби още по-глупав вид и като се усмихна, неочаквано повдигна шапката си и смешно произнесе:

— Здравей, моля ти се!

— Здравей, моля ти се! — му отвърна Андрей със същия тон и като се приближи до него, му подаде ръка.

Пиер, който държеше в ръцете си Робер, отговори дебелашки:

— Извинявайте, моля ви се, заета ми е ръчичката. Аз ще сложа по-напред моето човече на земята, а след това ще ви стисна ръката! — и като каза това, сложи Робер на пясъка и подаде ръка на Андрей, като се наклони напред. Двамата клоуни си удариха главите и едновременно с комично движение се почесаха по вратовете.

— О, това не е хубаво! Ти ми проби мозъка! — разтърси глава Пиер и зафуча.

— Вие се лъжете! Във вашата глава нямаше мозък — каза Андрей с най-любезен тон и свали още веднъж шапката си, като че ли

се извиняваше.

— Как да нямаше мозък в главата ми? — зачуди се клоунът. — Честна дума, нямаше ли мозък?

— Честна дума!

— На помощ! Загубих си мозъка! Трябва да се съобщи в полицията! Вие не намерихте ли моя мозък? Кажете, вярвам ви! Вие сте добър човек! Здравейте още веднъж! Вие сте добър човек!

И неочаквано старият клоун отново свали шапката си и с най-почтителен поклон се наклони към Андрей, който от своя страна също се поклони и двамата отново си удариха челата. Отново почесване по вратовете и пак поклони и удари до пет пъти. Публиката се заливаше от смях.

От своето място Сибирка виждаше цялата зала. Тя забеляза, че в една ложа се смееха особено весело. Там седяха един бледен господин с черни дрехи, млада дама и едно русо, добре облечено момиченце на около девет години. Момиченцето звънливо се смееше на дяволиите на клоуните и високо викаше от възхищение. Понякога изблиците на смях бяха твърде бурни и тогава младата дама и високият господин се навеждаха до ухото на момиченцето с русите къдрави коси и му шепнеха нещо. То утихваше за малко, правеше се на недоволено, като надуваше бузките си и мълчаливо следеше със светнали очи лудориите на клоуните. После отново се забравяше, започваше да се смее и да вика от удоволствие, без да обръща внимание на бележките на господина и младата дама.

Това малко надменно момиченце, някак си заинтересува Сибирка с приятната си усмивка. В него имаше нещо чисто и мило и същевременно нещо горделиво, като че ли се смяташе по-горе от всички деца, които присъстваха на представлението.

Между това клоуните се скараха. Пиер напразно търсеше своя Робер, когото Андре незабелязано бе окачил на гърба му.

— То е около вас. И не е далеч, и много близко, и не много високо, и не много ниско. То виси и право, то виси и криво и затова не е красиво. Ала да узнаем где е, трябва да излезете навън, да се върнете пред огледалото, да застанете към него с гръб и тогава да погледнете! — като се кривеше по най-смешен начин обясняваше Андре.

Публиката се заливаше от смях, а най-високо се смееше добре натруфеното момиченце. В това време Робер се разплака жално като

малко бебе на гърба на дядото. Тогава най-сетне старият клоун го намери и каза със смутен вид:

— Този измамник си е въобразил, че моя гръб е кола и иска да се вози без пари. Много добре, сега ще го накажа! — и той легна по гръб, като покри Робер. — Сега ще бъде като в тъмница — лукаво обяви той на публиката, но изведнъж извика уплашено: — Моето човече се превърна в мотор!

Повитият Робер скочи пъргаво от гърба на дядото и се претърколи по арената. Андре и Пиер се затичаха след него. Те стигнаха момчето и седнаха на пода, за да го хванат, ала в този миг то се претърколи по-нататък. Това продължи известно време докато Андре също се хвърли на пясъка и се затъркаля по следите на Роберт. Пиер последва техния пример. Най-сетне клоуните докопаха Робер и Андре го подхвърли на Пиер. Той от своя страна хвърли детето обратно като топка и така те си го подаваха дотогава, докато Пиер не го подхвърли така силно, че то падна на пясъка и зарева така, както плачат наказаните деца.

— Олеле, какво направих? — разрева се Пиер и занарежда над него. — Аз те убих, мое човече!

Робер лежеше на пясъка без да мърда, като мъртъв.

— Трябва да го погребем! Да изровим дупка и да го заровим — предложи Андре на Пиер.

— Иди го зарови!

— Иди ти го зарови!

— На помощ! Не искам! Страх ме е!

— И мен ме е страх!

— Да отидем заедно!

— Да отидем!

— Много добре!

Те се хванаха под ръка и тръгнаха, като трепереха от страх и се бутаха един в друг. После легнаха на земята и запълзяха на четири крака. Внезапно, когато наближиха Робер, Пиер натисна незабелязано една пружинка, скрита в пелените. Робер подскочи във въздуха и се спусна обратно вече облечен в хубаво костюмче на италиански рибар и пъргаво затанцува под веселите звуци на музиката. Андре и Пиер последваха примера му. Техните клоунски дрехи изведнъж изчезнаха и

те се оказаха в също такива хубави неаполитански костюми, като изтриха набързо с кърпи грима си.

Когато танца завърши, Андре махна с ръка на музиката и заигра казачок. Тогава иззад кулисите излезе Грета с хармоника в ръце, облечена в руски костюм и като лебед заплува по сцената. Публиката ръкопляскаше и бурно викаше браво.

— Браво на руското момче, мосю Андре, браво! — викаха зрителите, когато разбраха, че под италианския костюм на младия клоун се крие истинска руска душа.

— Ето че свършихме! — радостно каза Андрей, като се завтече зад кулисите при Сибирка, която скочи от ръцете на Елла. — Ти гледа ли ме?

— Всичко, всичко видях — възкликна тя възхитена. — Отлично изпълни всичко, което ти беше определено! А танца мина чудесно! — радваше се Сибирка и целуна побратима си.

— И мосю Пиер ме похвали — щастливо каза Андрей.

— Ами сега какво ще стане с мен? — загрижено продума Сибирка. — Сега е мой ред. Мистър Бил ме вика вече!

— Бъди смела! Уверен съм, че ще изпълниш всичко добре и ще заслужиш похвала. Аз ще стоя зад завесата и няма да отклоня очи от тебе. Знай, че съм тука и в случай на нужда ще ти се притека на помощ. А сега върви! Върви с Бога напред!

И той леко побутна момиченцето към сцената.

XVII.

МАЛКАТА УКРОТИТЕЛКА НА ЛЪВОВЕ

Оркестърът изпълняваше много нежна мелодия, когато Сибирка, придружена от мистър Бил и Никс се появи на сцената. Първото, към което момиченцето погледна, бе най-близката лежа, в която седеше онази своенравна и немирна, добре облечена малка госпожица. Сега тя държеше в ръцете си голяма кутия с бонбони и напрегнато наблюдаваше сцената.

— Ах, какво красиво момиченце! — извика малката госпожица в ложата. — Погледни, татко, тя е също така руса като мене!

— Трябва да говорите тихо, Аля. Така привличате върху себе си всеобщото внимание — спря я дамата, която вероятно бе нейна гувернантка.

— Ах, оставете ме! Пречите ми да гледам! — сърдито отвърна момичето. — О, лъвовете, лъвовете! Колко са страшни! — възкликна то, когато на сцената се появи огромната клетка. — Нима това малко момиченце ще влезе при тях?

— По-тихичко, Аля! Говори шепнешком, дете мое! — ласкаво я възпря бледния господин, който досега мълчеше.

Момиченцето веднага утихна. Щом лъвовете се появиха на сцената, Сибирка смело подскочи към вратата на клетката и като държеше дръжката на бравата, усмихната изпрати въздушна целувка на публиката. Сега тя вече не се боеше от Цезар и Юнона. През изтеклия месец животните дотолкова свикнаха с нея, че без всякаква досада я допускаха до себе си и ѝ позволяваха да прави с тях каквото си иска.

Мистър Бил не влезе в клетката, а застана до вратата, а Сибирка и Никс смело пристъпиха прага под оглушителните ръкопляскания на публиката.

Цезар и Юнона веднага дойдоха при децата. Никс трябваше пръв да покаже изкуството си като млад укротител на лъвовете. Той скочи на гърба на Цезар и като го удари с камшика си, започна да го язди като кон из клетката. Публиката, възхитена и удивена от смелостта му,

викаше „Браво, браво!“. Момчето, тържествуващо, усмихнато и гордо от успеха си, скочи от Цезар и накара Юнона да „служи“, като сложи малка пушка в предните ѝ лапи. Лъвицата изпълняваше покорно всичко, което се искаше от нея. Накрая следваше най-сложния номер от изпълнението на Никс. Юнона трябваше да стреля с пушката, като че убива Никс. След това със силен рев да седне до мнимо „умрелия“ Никс, да пипа сърцето му, да го преслуша, да го прегърне и целуне. И когато най-сетне Никс скочи на крака, лъвицата и Цезар се хващат един друг за предните си лапи и заиграват някакъв танец, за огромно удоволствие на публиката, която възторжено ръкопляскаше и викаше „Браво, Никс, браво!“.

Щастлив и усмихнат, Никс се кланяше на всички посоки и никой не би познал сега в това приветливо и славно момче, винаги грубия и сърдит Николай Вихров.

И ето, дойде реда и на Сибирка. Никс излезе от клетката, като се кланяше и изпращаше целувки на публиката, а Сибирка зае мястото му. Тя започна с това, че бутна Цезар и двата лъва легнаха на пода и взеха да се боричкат. С лек предизвикателен вик Сибирка се хвърли между зверовете и като се смееше весело, започна да се закача и да си играе с тях. Публиката престана да вика „браво“. Тя утихна и със затаен дъх следеше опасната игра на кръвожадните диви зверове с детето. Едно погрешно движение, което не е по вкуса на лъвовете, и те в миг биха разкъсали своята укротителка.

Публиката разбираше това и едва дишаща, наблюдаваше опасната игра в клетката. Русите коси на момиченцето се сплетоха със златистите гриви на Цезар и Юнона. Ръчичките ѝ непрекъснато попадаха в разгорещените муцуни на зверовете. Малките ѝ пръстчета дърпаха ушите им, ровеха се в гривите им, удряха по ноздрите им, от които излизаше пара. Най-после като викна закачливо със звънливия си глас, Сибирка скочи на крака. Тук публиката буквално замря от ужас, като видя онова, което последва.

Сибирка изтича до Цезар и като го накара с лек вик да приклепне пред нея, хвана с двете си ръчички огромната му муцуна и широко разтвори устата му. Тук публиката не издържа и целият театър ахна. Малката руса главица се намери в устата на Цезар между два реда остри зъби. Сибирка разтвори розовите си устни и усмихвайки се с

искрящите си чудни светлосини очички, запя песничка за лъвовете, царете на пустинята, попаднали неволно в обществото на човека.

Страшно беше да се гледа тази малка главичка, която безгрижно пее в огромната паст на великана лъв. Две сини очи блестяха като две чудни сапфирени звездички на фона на тъмночервеното небце на чудовището.

— Стига, стига! — викаше публиката и когато усмихнатата и хубавата като пролетно цвете Сибирка излезе от клетката, оглушителният възторг на зрителите нямаше край.

— Bravo, Сибирке, bravo! — викаше от ложите, от партера и от най-задните редове горе в галерията.

— Колко е смела! Bravo! Тя е по-добра от Никс! Тя е по-смела от него! Толкова е мъничка! Никс е великан пред нея! Къде може Никс да изпълни всичко това! Bravo! Bravo! — чуваха се отделни гласове.

Гиздавото момиченце от ложата викаше най-много.

— Татко! — дърпаше тя баща си за ръката, без да сваля очи от Сибирка, която весело се кланяше на публиката. — Татко, повикай я тук при нас! Искам да я видя! Искам, искам!...

— Това не може, дете мое — успокояваше я баща ѝ, — това не може да стане. Малките артисти не ги пускат при публиката...

— Кой не ги пуска? Кой смее да не ги пуска? Защо не ги пускат? Противни хора! Аз искам! Искам я! Е, като не я пускат, ето какво ще направя!

И преди бащата и младата дама да обуздаят капризната Аля, тя бързо издърпа панделката от косите си, набързо завърза лежащата на коленете ѝ кутия с бонбони и я хвърли в краката на усмихнатата и смутена Сибирка.

— Е, какво стоиш? Вземи я! Тя е за тебе! — чу Сибирка над главата си гласа на Никс и видя бледото му и изкривено от злоба лице на момчето.

— Какво ви е, Никс? Защо се разсърдихте? — поиска да го попита тя, но той я погледна така сърдито и така силно стисна пръстите ѝ, когато я хвана за ръка, за да я изведе от арената, че въпросът замръзна на устните ѝ.

XVIII.

ЗАВИСТ И ЗЛОБА. ВРАГОВЕТЕ НА АНДРЕЙ И СИБИРКА

Беше ясна майска утрин. Всички артисти от трупата на театър „Развлечение“ закусиха в трапезарията. Миловидната Грета, като истинска домакиня сипваше на всекиго. Елла седеше до своята любима „госпожа“ и не сваляше очи от нея. Край Елла се бе свила Сибирка, а до нея седеше Андрей. Децата весело си бърбреха на странен, смешен език, който и те едва ли разбираха, но го правеха заради Елла, която, дошла преди осем месеца от Африка, не говореше друг освен своя роден суахили.

Децата весело си припомнях снощното представление, по време на което русото момиченце от ложата хвърли на Сибирка кутията с бонбони.

— Много пъти съм срещала това момиче на улицата — каза Грета. — Трябва да е много важна и богата госпожица. Винаги е облечена в скъпи дрехи и се разхожда в каляска, теглена от два много красиви коня.

— О! — повдигна пръст нагоре Елла, като разбра за какво става дума и взе да криви лицето си, с което искаше да изрази възхищението си от малката руска госпожица.

— Все пак, миличка, ти си по-хубава от нея — каза Грета на Сибирка, като нежно ѝ се усмихна. — Да знаеш каква хубавица изглеждаше в клетката с лъвовете! И толкова смела и храбра! Да си призная, сърцето ми трепна, като видях главичката ти в устата на свирепия Цезар!

— Да, мънички мис у нас съвсем герой! Той дребосък надминал Никс — намеси се в разговора на децата мистър Бил, който закушваше на отделна маса с директора, неговата леля, бащата на акробатите Иванов и клоуна Дю Роа.

Мистър Бил рядко хвалеше някого и затова всички се учудиха от неочакваната му похвала.

— Браво, мис Сибирка! — продължи той, като погледна към зачервеното от удоволствие момиченце. — Браво! Къде е тя пред Никс! О, аз мислил един много хубав игра... Представление... Публикум бъде във възторг. А Андре също вземе. Андре също мистър Дю Роа похвали. О, това бъде чудесни нещо, кое аз измислим!

Мистър Бил очевидно бе в най-добро настроение. Успехът на Сибирка съвсем го бе преобразил. Оловносивите очи на англичанина блестяха и по жълтото му лице играеше руменина.

— О — продължи той след малко, — мис Сибирка излязъл първи път и голяма кутия бонбон получил. Това не бивало никога. Никс нищо не получил! Трябва да пази мис Сибирка и да пуска по-рядко. Нека на звяр излиза по-лош... Нек излиза Никс.

И като каза съвсем спокойно това, мистър Бил се обърна и заговори за същото с директора Шулц, като продължаваше да се възхищава от момиченцето.

— Поздравявам те, поздравявам те, Сибирке! Виждаш ли колко държи на тебе мистър Бил! — прошепнаха Грета и Андрей на ухото на сияещото от щастие момиче, а Елла без да каже нито дума, я сграбчи в железните си обятия и я зацелува.

— Как се чувстваш днес? Как си? Като че ли не са ти по сърце тия похвали?

Тези думи, изречени от най-големия Иванов-син, като с чук удариха Никс по ушите. През цялото време на закуската той седеше като пребит и ту пребледняваше, ту се изчервяваше, похвалите на Сибирка като с нож режеха и терзаеха завистливата му душа. Никс до полуда бе побеснял срещу Сибирка заради шумния ѝ успех. Беше разгневен на мистър Бил, който я хвалеше. Беше против Елла, Грета и Андрей, които се възхищаваха от нея. Но най-много се сърдеше на себе си, че доведе тази „негодница“ (сега той така наричаше Сибирка) при мистър Бил и сам ѝ даде възможност да се прояви.

Думите на мистър Бил, че той, Никс, стои по-долу от Сибирка, че той не е така добър, смел и пъргав като нея, го подлудиха. Най-черна завист загриза душата на момчето. На всичкото отгоре, и Денис Иванов, досетил се за онова, което става в сърцето на озлобения и завистлив Никс, наливаше масло в огъня с подигравките си.

— Не те ли е срам да отстъпваш успеха си на някакво глупаво момиче? — каза той на Никс. — Такъв юначага беше, а сега

изведнъж...

— Ами, ами, юначага, готов е да ревне! — подклаждаше огъня от другата страна втория брат, Глеб.

— Разбира се, че ще зареве! Фу, какъв срам! И това ми било мъж! — закикоти се третия брат Пьотр. — Да съм на негово място, няма да рева, а ще им дам да разберат кой е Никс! И на момичето, и на момчето, оня негодник Андрей. Ей го на, и той вирна нос, възгордя се със своя „казачок“ — продължи той по-тихо. — Докато го нямаше, аз играех и казачок и всичко. Публиката едва не ме носеше на ръце, а тези... като гръм от ясно небе ни се струпаха... Да бях на твое място, бих ги напердашил и двамата, че да ме помнят цял живот.

— Ами! Ще седна да си цапам ръцете с момичето! — каза презрително Никс.

— Добре! Тогава напердаши Андрюшата както трябва. За момичето това ще бъде още по-тежко, отколкото ако самото него обидиш. Той си го заслужава. Виж как е почнал да се надува! Ние ще ти помогнем — предложи Глеб.

— Наистина ли ще ми помогнете?

— Разбира се, само че не казвай на Вадим. Той дружи с Андрюшата... Веднага ще му разправи какво сме решили. Отдавна ме сърбят ръцете за тоя Андрюша. Вчера Шулц каза на баща ни: „На, ако някой от вашите синове би могъл да обучи Андрей на акробатически похвати, той би турил всички в джоба си. Чудно, сръчно момче!...“. Ще му покажем ние на това пъргаво... Ще му дадем да разбере! Като че ли е някакъв принц! Вирнал си носа и не говори с нас! Паток!

— Най-напред с него ще се справим, а после ще мислим как да изместим тая Сибирка от мястото ѝ! — наведе се Денис Иванов над ухото на Никс.

Никс мрачно поклати глава. Сега в душата му нямаше никакво място за нито едно светло чувство. Напротив, в главата му зрееше план, който за нищо на света не би споделил с другарите си.

XIX.

ПИСМОТО. ТАЙНСТВЕНАТА СТАИЧКА

Мило малко момиченце,

Не зная името ти, затова се обръщам към тебе с „мило малко момиченце“. Моля те, не ми се сърди! Чух, че те наричат Сибирка. Защо?! Вероятно си се родила и отраснала в Сибир. Така ми каза моят татко, който е княз. Аз също съм била в Сибир, но много отдавна и не помня кога е било. Била съм съвсем мъничко бебенце. А сега съм голяма. Вече съм на девет години. А ти на колко си години? Толкова си храбра! Като видях главата ти в устата на страшния лъв, едва не извиках от уплаха. Мислех, че ще те изяде. Моята възпитателка, мамзел Софи ме смъмри, че ти хвърлих бонбоните, а не ти ги изпратих с лакея. Тя каза, че това е неприлично, защото аз съм княгиня, а княгините трябва да умеят да се държат. Ти не си ли княгиня, малко момиченце? Това е и хубаво и лошо. Хубаво е, защото можеш да скачаш и да викаш колкото си искаш и няма кой да те възпира непрекъснато. Лошо е, защото нямаш такива хубави дрехи, шапки, играчки, книжки, каквито имам аз и си принудена да влизаш в клетката с лъвовете, защото иначе няма с какво да се храниш. Много, много ми е жал за тебе! Обещаха ми, че когато пак играеш на сцената, ще ме доведат в театъра. Виждаш ли колко дълго писмо ти написах! Мамзел Софи казва, че съм го написала грозно и съм зацапала писмото с две капки мастило. Няма нищо. Вярвам, че ще ти е приятно да го получиш, макар и с две мастилени капки, още повече че заедно с капките, ще получиш едно пръстенче с истински рубин, което ти подарявам.

Когато дойда пак в театъра, ще дойдем с татко при теб зад кулисите. Дали ще ни пуснат? Трябва да ни пуснат! Моят баща е княз и много богат и знатен господар. Той има

толкова пари, че ако се струпат на купчина, ще се образува цяла планина.

Сбогом, Сибирке! Скоро ще те видя.

Княгиня Аля Гордова

Това писмо бе четено и препрочетено много пъти от Сибирка, Грета и Андрей. Сибирка сложи на пръстчето си приложеното към писмото пръстенче с рубин, което приличаше на мъничка капчица кръв. Писмото и пръстенчето бяха донесени рано сутринта от един висок лакей, облечен безупречно. Лакеят позвъни на парадния вход и запита дали може да види „госпожица Сибирка“. Смутеното момиче се яви пред лакея, който му връчи писмото и пръстенчето.

— Виждаш ли, Сибирке — каза весело Грета, — виждаш ли? И за теб се намериха приятели и покровители! Толкова съм щастлива за тебе, миличка!

Радваха се за своята посестрима с Андрей и Елла, която скачаше и пляскаше с ръце и сочеше скъпия подарък. Неочакваното щастие на Сибирка озари и ощастливи всички наоколо.

Сибирка написа отговор, с който благодареше на новата си приятелка и даде писмото на лакея. След това, Андрей, тя и Грета отидоха на репетиция в театъра, където вече ги очакваха другите членове на трупата.

Преди седмица мистър Бил и хер Шулц бяха измислили съвсем нова и доста интересна пиеса, каквато посетителите на театър „Развлечение“ още не бяха виждали. Те бяха си наумили да представят на сцената събитие от преди две хиляди години. Това бе малка пиеса за гоненията на християните от римляните, и се състоеше в следното:

Момиче християнка, на име Вероника, живее в Рим, управляван от император Нерон. Жестокият управник забранява на християните да вярват в своя Бог и подлага на мъчения всички, които не искат да се кланят на бездушните езически богове, почитани от самия Нерон и неговите приближени.

Слугите на Нерон хващат Вероника, която се играе от Сибирка и по заповед на жестокия император я завеждат в клетката с лъвовете, които трябва да разкъсат момичето християнка.

Лъвовете са готови да се хвърлят върху нея и да я разкъсат с острите си нокти и зъби, но момичето поставя на шията на един от тях лавров венец, хвърлен от Нерон с насмешка на Вероника. Лъвът неочаквано скланя колене пред девойката. Неговият пример последва и другия лъв и Вероника здрава и невредима излиза от клетката и получава прошка от императора, а приближените му от този миг започнали да вярват в Христа.

Децата усърдно разучаваха тази малка пиеса. Сега Никс, Андрей, Грета, Сибирка и другите, от сутрин до вечер се намираха в театър-цирк и изпълняваха всичко, което мистър Бил изискваше от тях.

Същия ден, когато лакеят на княз Гордов донесе рано сутринта писмото и подаръка за Сибирка, репетицията малко се забави, защото мистър Бил бе отишъл с ветеринарния лекар да прегледат Юнона, която в последното представление си бе наранила крака.

Хер Шулц бе зает в кабинета си. Старецът Дю Роа се занимаваше с внука си, когото поради това, че бе още малък, обучаваше отделно.

Никс и по-големите трима братя Иванови бяха вече на арената, когато се появиха Грета, Елла, Сибирка и Андрей.

— Какво е това на пръста ти? Откъде си откраднала тази прелест? — грубо извика Никс, който веднага забеляза рубиновото пръстенче на нежното пръстче на Сибирка.

Последната пламна от оскърблението. Пламна и Грета заради своята любимка, а негърката, като чу грубия предизвикателен тон на момчето, страшно се начумери. Андрей пребледня като яката на ризата си.

— Как смееш да обиждаш момичето! — сдържано каза той, без да повишава тон, а в същото време очите му запламтяха от гняв.

— Ха, що за нежности! Не забравяй, че трябва да зная всичко, което се отнася за вас. Аз ви настаних тука и аз отговарям за вас. Момичето сигурно е откраднало отнякъде пръстенчето, а аз да не смея да направя забележка... — бе започнал да се присмива Никс.

Ала не успя да завърши. С два скока Андрей се намери пред него. Тънките му и силни пръсти се впиха като клещи в рамото на Никс, а намръщеното му от ярост лице се доближи до това на врага си.

— Слушай, ти, не търсен наш благодетелю! — каза той с глас, от който Никс неволно потрепери. — Ако още веднъж посмееш да се

отнесеш така зле с нея — и тук той обърна поглед към Сибирка, — то знай, че аз... сам ще се разправя с тебе! Чуваш ли?

И Андриюша така силно блъсна Никс, който не очакваше това, че той се залюля насам-натам и се просна на пясъка при общия смях на всички присъстващи.

От ден на ден ставаше все по-ясно, че успехът на Сибирка и Андрей в театъра, бе породил завист и чудовищна злоба в душата на Никс и неговите приятели, акробатите Иванови. Всички те вече не можеха спокойно да мислят и говорят за омразните деца от Сибир.

В летния театър имаше дълго подземие. То служеше за склад на старите и новите декори, на всевъзможни театрални костюми, имуществото на театъра и цирка и много още неща, необходими за представленията. Тук имаше и една малка стаичка, в която никой не влизаше, дори и през деня, защото в нея бе тъмно като в рог. Освен това оттук се носеше някакъв тайнствен и неприятен шум. Това разбира се бяха плъхове, но по-младите членове на трупата бяха убедени, че долу в избата живее черният дух — стопанин на подземиято, който денем и нощем прекарва в стаичката. Ако обаче някой бе надникнал там по време на почивките след репетициите, то би разбрал, че там има не един, а цели четири духа.

Когато през деня завършваше първата част от работата на сцената и се даваше един час почивка, тримата по-големи братя Иванови и Никс, незабелязано, един след друг се събираха тук. Един от тях донасяше свещ и я запалваше. Друг изваждаше от джобовете си разни неща за ядене. Носеха се плодове, сладкиши и други лакомства, дори и вино. Употребата на вино и водка строго бе забранено в „Големия дом“ на хер Шулц. Но най-големият от братята Иванови бе успял да отмъкна по шише вино от мазето на стопанина, пазено само за гости и го изпиваше заедно с братята си и Никс. Той научи Никс на този лош навик.

Ако поради някаква причина не можеха да се снабдят с лакомства и питиета, тогава Никс ги купуваше със свои пари, които винаги успяваше да измоли от майка си, която и душата си даваше за него.

Братята Иванови бяха разхайтени младежи, но Никс ги смяташе за най-добрите си приятели и се мъчеше да им подражава във всичко. Ако Денис, Глеб и Пьотр Иванови пушеха, пушеше и Никс, макар че

пушенето не му доставяше никакво удоволствие. Пиеха ли братята, пиеше и той, ако и да му се повръщаше и да го болеше силно глава. Но Никс не искаше да остане назад от по-големите си приятели и желаше по всякакъв начин да се покаже пред тях като напълно възрастен млад човек. Четиримата се събираха в малката стаичка в подземие, където седяха и пиеха, без да се страхуват, че ще бъдат открити от „началството“ или от стария Иванов, който сериозно би се разсърдил на синовете си.

— Знаете ли какво славно нещо ми дойде на ум? — извика Никс, току-що бе изпил чаша вино, от което му се бе замаяла главата.

— Какво пък си намислил сега? — го запитаха в един глас тримата братя акробати.

Те седяха тази вечер в стаичката с Никс, подвили крака на пода. Пред тях върху сандък бяха наредени вежди чинии с потрошени ръбове, пълни с лакомства и шише вино. И виното и лакомствата този път бяха задигнати от избата на господаря, когато Грета даваше провизии на готвача и за момент бе отишла до кухнята, като беше оставила вратата незаключена.

— Кажи сега какво си измислил?

— Любезни приятели, слушайте! Знаете, че в пиесата „Християнката и лъва“, аз играя ролята на Нерон. Аз седя на трона и хвърлям венец, като подигравка към обречената на смърт Вероника. Тя го слага на шията на Юнона. И ето, ха, ха, ха! Във венеца ще забода две остри игли и... и... представям си как лъвицата ще се подчини на негодницата Сибирка, когато от двете страни на шията ѝ се забият острите игли! Ха, ха, ха! Разбира се, не очаквайте тогава да ѝ се покори! Вместо да легне послушно в краката на момичето, ще заскача лудо из клетката! Ха, ха, ха! Ама че ще бъде забавно! Тогава мистър Бил ще се скара на Сибирка. Ще я посрами пред публиката. Ще получи мъмрене, никой вече няма да я хвали и няма да ѝ праща подаръци! Ха, ха, ха!

— Ами ако изведнъж лъвицата разсвирепее и се хвърли върху Сибирка! — тревожно се намеси Пьотр, у когото все още имаше остатъци от доброта.

— Ами, ами! Как така изведнъж ще се хвърли! Ще имам готов револвер и ще гръмна щом тя... Пък и мистър Бил няма да допусне, той винаги е близо до клетката. Освен това лъвицата само леко ще се

нарани, колкото да забрави всичко и като остави жертвата си, да се втурне да търси виновника за нараняването...

— Тогава всичко ще бъде наред — одобри Денис плана на Никс. — Всички ще видят, че момичето проваля пиесата с неспособността си да внуши покорност у лъвовете. И публиката няма да бъде повече на нейна страна и ти, Никс, отново ще станеш неин любимец.

— О, това няма значение за мен! — престорено и с небрежен вид каза Никс. — Скоро ще напусна Бил и той само със Сибирка ще замине в Америка да търси и дресираща млади лъвовете.

— Той ще вземе и Андрей! — каза Денис и веднага добави с лукава усмивка: — Ти, Никс, май забрави как те унижи Андрюша. Ще му простиш като на божа кравичка!

— Аз ли? — избухна Никс и продължи смутено: — Аз да му простя?

— Ти, ти — дразнеше го Денис. — Какво ще ми дадеш, ако успея да го примамя тука?

— Как, тук? — развълнуваха се Никс и двамата му братя.

— Да — продължи с усмивка Денис. — Тази заран се препирах с Андрей. Казах му, че както всички деца и той вероятно се страхува от черния дух, който скита в подземията. Той ми отговори, че не се страхува от нищо. Ти ще ми докажеш, му казах тогава, ако довечера по време на антракта дойдеш там. Глупавият хлапак обеща да дойде. Скоро трябва да се появи. Остава ни само да го научим както трябва да се откаже завинаги от глупавия си навик да си вири носа пред нас.

— О, колко си умен, Денис! — извика Никс. — Как можа да го измислиш! Ще направя всичко, което искате! Но... чувате ли стъпки? Трябва да е той...

И наистина, някой вървеше из подземията по посока към стаичката. Тримата братя и Никс притихнаха.

— Шшшт! Ето, стъпките приближават. Приближават по-близо... Сега са до самата врата...

— Ей сега ще влезе! — шепнешком изкомандва Денис. — Слушайте, братя, аз ще скоча пръв и ще го хвана за ръцете, за да не може да се брани, а вие го напердашете, без да жалите юмруците си. След това ще го вържем, ще отидем при хер Шулц и ще го доведем тук. Той ще види вързания Андрей, още неизпитото вино, лакомствата от

неговия килери... и... ще разбере, че покровителстваното от него момче е безделник и крадец. А ние четиримата ще потвърдим това.

— Много добре, много добре! — прошепнаха двамата братя и Никс. — Сега ще му дадем да разбере! Трябваше отдавна да го направим. — И като си потриваха ръцете, зачакаха появяването на Андрей.

Стъпките се чува още по-близо, вече съвсем, съвсем близо. Някой побутна вратата, пантите изскърцаха и... едно високо същество, с бледо лице, наметнато с черно наметало, се появи на входа на стаичката. На главата му, забулена с качулка, стърчаха рога. А под наметалото се извиваше като змия дълга опашка. Стъклените му очи блещукаха на мъждеещата светлина на свещта.

— А, паднахте ли ми! Ще се разполагате в моето царство! Ще ви науча аз вас! — тихо и дрезгаво каза непознатият посетител и като се отдели от вратата, с бързи крачки се запъти към четиримата.

— Олеле, черният дух! — заскимтя Никс и като силно се разрева, закри лицето си с ръце и се строполи на пода почти без чувства. Глеб и Пьотр се свиха до него и зашепнаха молитви.

— Махни се от мене! Махни се от мене! — викаше с див глас Денис и се свря в ъгъла на стаичката.

— Ха, ха, ха! Пъзльовци сте вие, братлета! Плашите другите с черния дух, а сами се уплашихте! — чу се весел глас изпод качулката и страшната бледа маска шумно излетя, черната мантия падна, отскочиха рогата и опашката и пред изплашените до смърт приятели се показа засмяното лице на Андрей.

— Ха, ха, ха! Аз съм... аз съм, вижте сами, пъзльовци! — весело извика той. — Като идвах насам по пътя видях разтворен сандък. В него се търкаляше тази маска и наметалото с рогата и опашката. Хайде, помислих си, да се пошегувам и ги изплаша, та ги навлякох върху себе си... Ама вие май наистина се уплашихте! Ха, ха, ха!

Младежите го гледаха с облепени очи и все още не можеха да разберат същината на станалото. Най-сетне Денис тихичко се измъкна от скривалището си. Никс, който все още продължаваше да скимти като изплашено домашно кученце, нерешително се надигна от пода. Така нерешително се изправиха на крака и другите двама братя.

— Наистина ли си ти, а не черния дух? — запита Денис.

— Ха, ха, ха! Разбира се, че съм аз! — весело каза Андрей.

— Той е! — едва проговориха Никс и двамата братя в един глас.

— Той е! — потвърди Денис и лицето му прие сконфузено и глупаво изражение. Неочаквано обаче той се разяри и хвърли гневен поглед към Андрей. — Как си позволяваш да се подиграваш с нас?

— Да, да, как си позволяваш? — обади се заплашителните гласове на братята му. — Ще ти дадем да разбереш!

— Да, да! Ще ти дадем да разбереш! — намеси се и Никс, придобил първоначалната си смелост.

— Ето ти за това! — изрева Денис и се нахвърли с вдигнати юмруци срещу нищо неочаквания Андрей.

Върху него се нахвърлиха и другите. Но тук се случи нещо неочаквано. Андрей скочи бързо към сандъка и духна свещта. Настана пълна тъмнина. Чувахе се само отчаяна блъсканица и най-сетне се разнесе плачливия глас на Никс:

— Полудял ли си, Денис! Скубеш косата ми! Олее, боли!

— Ти ли си, Никс? — чу се гласа на Денис.

— Разбира се, че съм аз! Пусни косата ми, казвам ти!

— Чудно, аз пък мислех, че е Андрюша.

— Той трябва да е в другия ъгъл! — обади се Глеб.

— Дръжте го, братя! — яростно викаше Пьотр в тъмнината.

— Ох, ох! Не съм Андрюша, а Денис! Как смееш да ме биеш! Ще се оплача на татко и хер Шулц! — развика се най-големият Иванов в подземиято.

— О, ти ли си бил? Прости ми, моля ти се, и не реви! Мислех, че е Андрей. Къде е той?

Братята Иванови и Никс се лутаха из тъмнината и си нанасяха един друг плесници и удари с юмруци, при което веднага осъзнаваха грешката си, извиняваха се един на друг и яростно се заканваха на Андрюша, който отдавна беше успял да се измъкне, да се качи горе и като се смееше весело, разказваше за събитието на приятелите си.

Едва в началото на второто действие, четирите измъчени, изпокъсани и разчорлени фигури излязоха от подземиято. Господин Иванов строго смъмри синовете си, мистър Бил стори същото с Никс, а хер Шулц заплаши и четиримата, че ще ги изключи от трупата, ако се повтори нещо подобно. Хер Шулц още не знаеше всичко, което се бе случило, но ги смъмри за боя и за шума, който се чуваше от подземиято. А Андрей не мислеше да изповядва самата истина.

XX.

ОТНОВО КНЯГИНЯ АЛЯ. ЕДИН ЩАСТЛИВ ДЕН

— Викат ви, мило дете! Дошли са за вас!

Като хвана Сибирка за ръка, хер Шулц я поведе с тайнствена усмивка през трапезарията, където вече бе приключила утринната закуска, към гостната, в която понякога влизаха гости, близки и приятели на обитателите в „Големия дом“. Пред вратата на гостната директорът остави момиченцето и си отиде. То бе много учудено, тя не познаваше никого, който би дошъл при него. Наистина, онази странна малка аристократка беше обещала да я навести, но в театъра вечерта, когато ще се представи пиесата „Християнката и лъвовете“, но до представлението имаше още два дни. С други думи само княгиня Аля би могла да я търси и то в театъра... Кой ли може да бъде?... — питаше се тя.

На излизане от трапезарията, Сибирка успя да размени погледи с Андрей, чието лице също така изразяваше силно любопитство. Нерешително и плахо, Сибирка влезе в гостната стая. При влизането ѝ от мястото си скочи облечена в бяла дреха госпожица, и с весел смях се хвърли насреща ѝ.

— Ето ме! Тук съм! — извика весело княгинята. — Не ме очакваше, нали? Здравей, мило момиченце! — зачурулика тя, обсипвайки лицето на Сибирка с дъжд от нежни целувки. — Дойдох при тебе, защото не можех повече да чакам още два дни да те видя!... Не е ли истина, че постъпих добре? Татко написа писмо до твоя директор да те пусне за цял ден у нас. Хер Шулц позволи и ние ще прекараме отлично деня. Как се радвам, че те виждам! Нали и ти ми се радваш? Нали ме обичаш?

Думите на княгиня Аля се сипеха като порой, тя едва успяваше да ги произнася. Сибирка нямаше никаква възможност да отговори на приказливата гостенка. Като малка гургуличка, Аля весело подскачаше и изпълваше стаята с нежното си гласче.

— Ах, колко исках да те видя! Колко исках да те видя! — продължаваше княгинята със сияещите си красиви очички. — Ето,

мамзел Софи ще каже! Нали, мамзел Софи!

Госпожица Софи, която придружаваше Аля, потвърди думите ѝ, като мило и ласкаво се здрависа със Сибирка и добави, че князът е позволил на дъщеря си да я покани за цял ден у тях.

— И довечера ще дойдеш с нас на театър! — неочаквано обяви княгинята.

— На театър? В какъв театър? — учуди се момиченцето.

— Ех, макар и във вашия театър — с известна надменност каза малката княгиня. — Ще бъде много забавно. Ти, малката укротителка на лъвовете, да седиш заедно с мен в ложата и всички да ти завиждат!

— Ах, на мен и без това вече ми завиждат! — въздъхна Сибирка. — И на Андрюша също завиждат.

— Кой е този Андрюша? — отново се интересува княгиня Аля.

— Той е мой побратим и е много добро момче.

— И ти го обичаш повече от мене? — запита с известна досада в гласа си княгинята.

— Да, обичам го повече от вас, повече от всичко друго на света — каза непринудено Сибирка, която не умееше да лъже.

— Но ти трябва да обичаш мене повече от всички! — тропна с крак княгинята. — Аз искам така!

— Аля, Аля! — опита се да спре момиченцето госпожица Софи.

— Какво „Аля, Аля“! Вечно все това чувам: „Аля, стой мирно“! „Аля, не си гризи ноктите! Аля, не си клати краката!“ Дотегнало ми е всичко това! — каза тя и смешно изду хубавите си устнички.

— Престанете, Аля! Ето вашата приятелка! Нека да я заведем по-скоро у вас! — напомни ѝ госпожица Софи, като се мъчеше да промени настроението на капризното момиче.

— А, да! — неочаквано се засмя княгинята. — Сибирке, да вървим! Повикай лакея. Нека ти облече палтото — разбърза се тя.

— Ние нямаме лакей, а прислужницата не е наета за нас, децата. Хер Шулц не ни позволява да ни прислужват. Ние сме длъжни да извършваме леката работа сами — каза Сибирка сериозно.

— Нима? Толкова е глупаво! — отново се разсмя Аля. — Защо съществуват тогава слугите, ако не ни прислужват? Ай! — извика тя неочаквано, едва успяла да завърши изречението си. — Какво е това плашило там? Виж, виж! — и тя безцеремонно посочи с пръст към вратата, откъдето някак смешно надничаше черната глава на Елла.

— Това е нашата атлетка! — поясни Сибирка и ласкаво кимна с глава към черната си приятелка.

— Фу, колко е противна! Черна е като смола! — презрително извика княгинята. — Ами какво умее да прави? — заинтересува се тя неочаквано.

— Дайте ѝ една монета и тя ще я огъне с два пръста — предложи Сибирка. — Нашата Елла е много силна.

— Наистина ли? — Очите на Аля пламнаха от любопитство. Тя бръкна в джоба си и извади от там хубава кадифена кесийка. В кесийката имаше доста златни и сребърни монети. Княз Гордов глезеше много малката си дъщеря ѝ и даваше достатъчно пари.

— Ето една златна монета, нека я прегъне! Ако я прегъне, ще ѝ я подаря! — и Аля небрежно подхвърли монетата на негърката, която сръчно я улови.

Като се усмихна и показа белите си зъби, Елла стисна монетата със силните си пръсти. След това подхвърли нагоре златната монета и когато тя падна отново на дланта ѝ, оказа се, че е свита на тръбичка.

— Ха, ха, ха! — звънливо се разсмя княгинята. — Колко е силна! Наистина може да огъва монети. А сега нека я изправи! Я да видим, можеш ли? — обърна се тя към негърката, но тъй като тя не я разбра, Аля започна да ѝ обяснява с ръце какво иска от нея.

Негърката пак отвори широко устните и очите си. Белите ѝ зъби блеснаха като големи бадеми. Тя поклати глава и стисна с пръстите монетата, която заблестя изправена на дланта ѝ.

— Браво, много добре! — запляска с ръце Аля. След това отново възприе важния си горделив вид на знатна госпожица, кимна покровителствено небрежно на Елла и излезе от стаята, хванала за ръка новата си приятелка. Госпожица Софи ги последва.

Неочаквано, на стълбите, тежката черна ръка на Елла се спусна върху рамото на княгинята, тя изписка от уплаха и бързо се обърна. Пред нея стоеше черната Елла. Негърката ѝ подаде златната монета, като клатеше къдравата си глава и мънкаше нещо.

— Защо ми я дава? Това е подарък от мене — сви рамене Аля. — Обясни ѝ това.

Сибирка се помъчи да обясни на Елла желанието на княгиня Аля. Но тя, както и преди, само клатеше глава, мънкаше в отговор и размахваше ръце, стремейки се да обясни нещо.

— Тя няма да вземе пари от вас — смутено обясни Сибирка на княгиня Аля. — Тя казва, че е моя приятелка, следователно и ваша.

— Ами, ами! Потрябвало ми е нейното приятелство! Приятелство с негърка... — засмя се Аля и заслиза по стълбата.

— Но тя има светла душа! — каза Сибирка, която от ден на ден все повече опознаваше вътрешното благородство на черната Елла.

Богата каляска, в която бяха впрегнати два черни коня, очакваше Аля пред вратата на „Големия дом“.

— Качвай се по-скоро! — нетърпеливо каза Аля на новата си приятелка и като птичка подскочи вътре.

Сибирка никога в живота си не беше се качвала в каляска и затова някак смутено се намести в нея. Конете потеглиха и каляската безшумно се понесе по улицата.

Беше ясен пролетен ден. Дърветата и парковете се бяха вече раззеленили. По улиците малки момчета продаваха нежни ухаещи цветя. След четвърт час ход, каляската спря пред голяма сграда с мраморни колони и тържествен вход.

— Ето моята къща! Нали е като дворец? — каза с гордост княгиня Аля и детското ѝ лице прие надменно изражение.

Портиерът се поклони и помогна на пристигналите да слязат от каляската.

— Да вървим, да те запозная с татко! — възбудено каза Аля.

Тя хвана за ръка Сибирка и се спусна с нея почти тичешком по широкото стълбище, застлано с килими и украсено по площадките с тропически растения. С широко отворени от учудване очи, Сибирка разглеждаше обкръжаващата я богата уредба. Грамадните стаи с високи огледала, меката копринена мебел, тежките килими, картините, всичко това приковаваше нейния поглед.

— Ето го и татко! — извика княгиня Аля, като изтича в разкошния, но малко мрачен кабинет, в който зад писмената маса седеше същият онзи бледен господин, когото Сибирка бе видяла в театъра. Този още млад, но с прошарени коси и тъжно лице човек, се надигна от мястото си и протегна на Сибирка и двете си ръце.

— Здравейте, дете мое! — каза той с мек и приятен глас. — Драго ми е, че моята немирница е успяла да ви доведе. Откакто ви

видя, не иска и да знае за другите си приятелки. Писах на вашия директор да ви пусне днес за цял ден да ни гостувате. Днес сте свободна, нали, дете мое?

— Да, да! Свободна е — извика княгинята, без да даде възможност на смутената от любезната среща Сибирка да отговори. — Да, свободна е и ще дойде с мене довечера в техния театър. Искам днес да отида на театър, в техния театър! — шумно и весело заяви тя.

— Няма ли да ти стане много, дете мое? — каза князът, като погледна ласкаво дъщеря си с печалните си и добри очи.

— Но аз така искам, татко! — с разтреперан глас каза малката княгиня, готова да се разплаче.

Князът побърза да се съгласи, защото се страхуваше да не наскърби любимата си дъщеря.

— Добре, дете мое — каза той ласкаво, — този път няма да те лиша от удоволствието, макар че честото ходене на театър не е много полезно на твоите години. А вие, мое дете, в Сибир ли сте родена? Затова ли в театъра са ви дали това хубаво име? — обърна се княз Гордов към съвсем смутилото се момиченце.

— Да — се изплъзна от устата на Сибирка. — Едва преди два месеца пристигнах в Петербург от Сибир.

— А вашите родители там ли останаха?

— Аз нямам родители. Имах само дядо, но и той умря... Имам само Андрюша, който ми е като брат, но не същински...

Тук княгиня Аля безцеремонно прекъсна Сибирка и я повлече към вратата със смях и вдигайки невъобразим шум.

— Да вървим! Да вървим! Ще ти покажа моята стая, играчките, книжките, всичко, всичко ще ти покажа! — излетя тя като пеперудка от стаята, замъквайки със себе си гостенката си.

Князът дълго и с тъжна усмивка гледа след дъщеря си. Той много обичаше своята Аля и изпълняваше всичките ѝ прищевки и желания. Измъчваше го постоянен страх да не би да изгуби отново момиченцето си. Княгиня Аля често злоупотребяваше с бащината любов. Тя бе капризна, надменна и придирчива, но бащата прощаваше всичко на своята безразсъдна малка дъщеря и никога не ѝ се сърдеше.

— Ето моята приемна стая! — тържествено заяви княгиня Аля на своята гостенка, като я въведе в прелестна стая, цялата обзаведена с малки мебели от розово кадифе, мънички огледала в позлатени рамки,

крехки скъпоценни масички, прилични на играчки. Подът бе застлан с мек като мъх розов килим, върху който се търкаляше натруфена кукла и една разтворена книга с позлатена подвързия.

— Тази е гостната ми стая, а до нея е спалнята ми. По-нататък е класната и стаята за игра. Там ще видиш играчките и книгите ми. Те са много, много!... — продължаваше да бърбори княгинята. — Днес ще обядваме в стаята за игра! Ще ни сервира на малката масичка — реши тя неочаквано.

— Но, дете мое — намеси се госпожица Софи. — Какво ще каже татко ви? Нима няма да обядвате днес с него в голямата трапезария?

— Ах, боже мой! Ами ако аз искам така? — каза княгинята, като отново изду капризно устните си и погледна сърдито възпитателката си.

— Аля, — с укор каза госпожица Софи.

— Какво Аля? Какво Аля! — цяла зачервена от гняв тропна с крак княгинята. — Татко е добър и всичко позволява! А вие винаги забраняване всичко, защото не сте добра! Вие сте лоша! Вие винаги ми разваляте всяка радост!... Вие... Вие... Ей сега ще отида да помоля татко и... ще се оплача от вас! — с плач завърши тя и излезе от стаята.

Гувернантката само сви рамене и погледна към Сибирка, която стоеше смутена и с наведени очи. Малката княгиня ѝ харесваше, но и я отблъскваше едновременно. За нежната, кротка и изпълнителна Сибирка, тази необузdana природа на богатата и знатна малка аристократка бе необяснима. Тя все още стоеше така смутена и замислена, когато на прага сияещата Аля, забравила за гнева си и като погледна тържествуващо към госпожица Софи, високо заяви:

— Татко позволи! Татко позволи! Ние ще обядваме на малката масичка, а довечера отиваме на театър.

Сибирка не можеше да се съвземе и като че ли онова, което преживяваше, бе някакъв приказен сън. Чудните, като в дворец стаи с разкошна подредба, четирите прелестни стаи, отредени за малката княгиня, скъпите ѝ кукли, играчки и книги, и най-сетне великолепият обед, сложен в стаята за игра на малка масичка в малки чинийки и блюда, всичко това бе почти вълшебно за бедното малко момиченце, израснало в крайна бедност в далечния Сибир.

След вкусния обед и забавните игри, децата взеха да се готвят за вечерното представление на театъра. Облякоха княгиня Аля в хубава

бяла рокля, в която тя изглеждаше като жива порцеланова кукла.

Сибирка остана в своята кафява рокличка, която ѝ бе ушила домашната шивачка на семейство Шулц. Разликата в облеклото на двете момиченца беше поразителна и веднага се хвърляше на очи. И все пак скромната малка циркова артистка, благодарение на своята скромност и на прелестното си и кротко личице, беше много по-хубава и мила, отколкото натруфена княгиня.

XXI.

НОВА ИЗНЕНАДА. ИЗХОДЪТ Е НАМЕРЕН

— Виж, мамо, Сибирка седи в ложата на нашата Аля, нашата ненагледна принцеса.

— Къде? Коля, къде?

— Ето там, отсреща. Я виж ти, все пак се е промъкнала в княжеското семейство. Значи пръстенчето ѝ е подарено от Аля. И писма получава от нея...

— Какво пръстенче? Какви писма?

— Аленка, мамо, пише писма на тази Сибирка!

— Какво? — При тези думи лицето на Ана Вихрова се покри с мъртвешка бледност. Тя седеше със сина си в галерията в театър „Развлечение“. Никс беше свободен тази вечер и като реши да даде възможност на майка си да се поразвлече малко, я доведе тук.

— Какво говориш, Коленка? — с ужас запита тя. — Нима тази никаквица се е промъкнала чак в дома на княза?

— По-тихо, мамо! Току-виж някой ни е чул! — възпря я Никс, като прехапа устни от ярост.

Наистина, трябваше да се предпазват. Пред тях седеше някакъв старец с дълга бяла брада и сини очила. Той нямаше вид нито на занаятчия, нито на дребен търговец, но през цялото време се вслушваше в разговора им, като се стараеше да не пропуска нито дума. Ако Анна Степановна и Никс бяха обърнали внимание на стареца, биха забелязали, че и неговото внимание бе привлечено от същата лежа, където седеше Сибирка заедно с княгиня Гордова и с мамзел Софи.

— Наистина е тя! — помисли си той и лицето му прие злобно тържествуващо изражение, като дочу разговора между майката и сина. Стана му ясно, че се говори за същото онова момиче, което седеше в ложата заедно с княгиня Гордова и мамзел Софи и така много го интересуваше.

От своя страна Анна Степановна също стоеше като на тръни. Бузите ѝ ту се покриваха с червени петна, ту пребледняваха като

платно. Тя буквално се задъхваше от вълнение, като дори забрави да гледа към арената, където братята Иванови скачаха на трапец и с пламтящи очи наблюдаваше Сибирка, която дори и не подозираше, че е обект на нейното внимание.

— Ще ни погуби това момиче, непременно ще ни погуби, ако остане още няколко дни тук! — в отчаяна забрава високо каза тя.

Никс изплашено стисна ръката на майка си и процеди през зъби:

— За бога, мамо, по-тихо! Може някой да ни чуе. — Лицето му бе не по-малко изплашено от това на майка му.

— Струва ми се, че бих дала половината от живота си, ако можех още сега, незабавно, да я отстраня от Питер — продължи Вихрова вън от себе си, като трепереше с цялото си тяло. В отчаянието си тя кършеше пръсти, защото повече не можеше да се владее. За щастие около тях нямаше публика и околните места бяха празни. Само старецът със сините очила, който седеше пред тях, следеше всяка тяхна дума.

Представлението завърши. Публиката зашумя, напускайки местата си. Княгиня Аля нежно разцелува Сибирка и се раздели с нея. Анна Степановна и Никс не чува какво си казаха двете деца, но сърдечната им раздяла още повече развълнува двамата Вихрови, майка и син.

— Още две-три такива срещи и сме загубени. Сибирка няма да се задоволи само с приятелството на Аличка, но благодетелят скоро ще узнае всичко. Той ще се интересува от миналия живот на Алината приятелка! — с отчаяние и ужас каза Вихрова, непрекъснато давейки се в кашлицата си. — Не, не! Трябва да се измисли нещо още сега. Тя трябва да се махне още сега, а не чак на есен, когато мистър Бил отпътува. Сега, сега трябва да стане това!... Никс, намини утре към къщи. Трябва да си поговорим.

И като говореше несвързано и на пресекулки, Анна Степановна се сбогува набързо със сина си, който сега живееше в „Големия дом“ на Шулц и рядко навестяваше майка си, и развълнувана от случилото се, тръгна към дома си. Тя бе така заета с тревожните си мисли, че съвсем забрави колко е далеч домът ѝ от театъра и закрачи пеш по глухите столични улици. Тя вървеше, трепереше, препъваше се и отминаваше пресечка след пресечка.

Ако Вихрова не бе така погълната от тревогата си и поне веднъж се бе обърнала, щеше да види в здрача на майската нощ една фигура, която я следваше неотлъчно. Това не бе никой друг, освен оня старец със сините очила и побелялата брада, който седеше пред нея в театъра. Но старецът не пристъпваше със старческа походка, а крачеше с големи крачки, като постоянно се оглеждаше. Когато Вихрова премина още няколко улици и най-сетне навлезе в уличките на „Виборгская сторона“ и тръгна покрай дългата ограда на просторната градина, старецът ускори крачката си и я застигна.

— Стой! — каза той с пресипнал глас, като я хвана за ръката.

Тя замря от страх. Стори ѝ се, че този човек изникна пред нея като изпод земята.

— Не викай! Няма да ти сторя никакво зло! Чуваш ли, забранявам ти да викаш! — със страшен глас заповяда странният старец, като разбра, че жената отваря устата си да вика за помощ. — Повтарям, не ти мисля злото! Напротив, спирам те, защото е в твоя полза. Доколкото разбрах от разговора със сина ти в театъра, искаш да се избавиш от онова малко момиченце, което седеше в ложата на Гордови? Така ли е?

— Да! — машинално отвърна Вихрова, чиито крака се подкосяваха от страх.

— Това момиче ми е нужно — продължи непознатият, — нещо повече, много ми е необходимо! Трябва да го отведе от Питер за дълго... завинаги... да го отведе далеч, в Сибир... Без него не мога да живея спокойно и безопасно — продължаваше непознатият с дрезгавия си, но съвсем не старчески глас.

— Вие неин роднина ли сте? — запита Вихрова, като се посъвзе от уплахата си.

— Да, аз съм неин дядо...

— Дядо ли? — поразена от учудване, почти извика тя. — Дядо?... Но как така?... Как се казвате?

— Името ми е Степан Михайлович Кашинов — отвърна той с дрезгавия си глас без да трепне. — Аз съм беден сибирски птицелов.

— А-а! — изтръгна се от гърдите на Анна Степановна и се залюля, като едва не се строполи на земята.

Името, произнесено от непознатия, принадлежеше на покойния ѝ баща. Сега Вихрова разбра, че пред нея стои опитен лъжец, скитник, а

може би крадец и убиец, присвоил си името на покойния ѝ баща.

— Какво ви стана? — учуди се непознатият, като забеляза вълнението на събеседницата си и също така се разтревожи. — Да не би да ви е познато това име?

— Степан Михайлович Кашинов е името на моя баща. Той почина! — изохка жената, която отново се разтрепери от страх.

За миг непознатият се смути, но се окопоти и заговори:

— Да, да! Излъгах ви... но... това не променя нещата... тъй като у мен са паспорта и документите на баща ви... Намерих ги в джоба на стареца, когато го погребвахме с моя баща и брат ми в затънтената сибирска тайга.

— Вие ли погребяхте моя баща? — едва чуто попита Вихрова.

— Да. Ние с баща ми и брат ми го намерихме замръзнал в сибирската тайга. Аз прибрах неговите документи и оттогава живея с неговия паспорт, тъй като нямам свой. Хората постъпиха много лошо и несправедливо с мен и моите близки — продължи да говори непознатият. — Те ни обвиниха в престъпление, което не сме извършили и ни изпратиха в каторга, откъдето с божията помощ успяхме да избягаме. Но баща ми и брат ми отново попаднаха в ръцете на полицията, а аз се спасих и благодарение на паспорта на стареца, за когото казвате, че е бил вашия баща, мога да живея, макар и не съвсем спокойно. Но за да стане живота ми напълно спокоен, трябва да докажа, че действително съм онзи птицеловец Кашинов, според документите на когото сега живея. Но това мога да направя само с помощта на онова момиченце, което вие наричате Сибирка, за което търсейки го навсякъде, съм дошъл чак дотук. Тази вечер съвсем случайно го открих в театъра. Щом попадне в ръцете ми, тя ще трябва да ме приеме за свой дядо и тогава всички ще ме признаят за стареца птицелов, когото смятат за изчезнал безследно.

— Истина ли е това, което казвате? Моят баща наистина ли е умрял? — прекъсна го с трепет Анна Степановна.

— Да, наистина умря и ние го погребвахме. Уверявам ви, госпожо, няма нужда да ви лъжа. Но не сега това е важното. След няколко дни се връщам в Сибир, където в каторгата страдат моите невинни и нещастни баща и брат. Трябва на всяка цена да ги спася. Момичето Сибирка ми е необходимо сега. С него ще ми бъде по-лесно да се промъкна в познатите места. Хората по-лесно ще повярват, че съм оня

човек, по паспорта на когото живея. И ви моля да ми помогнете. Няма да бъде трудно за вас, тъй като сама искате да се избавите от това момиче, макар че не зная причината за това. Но помнете само едно: всичко трябва да се запази в най-строга тайна, иначе... не се сърдете, госпожо, но ако издадете тайната ми, ще намеря начин да ви открия и да си разчистя сметките с вас, както аз си знам! — завърши скитникът с такъв зловец тон, че Вихрова отново се разтрепери.

Настъпи неловко мълчание. Като надви вълнението си, Анна Степановна запита боязливо:

— Но как и къде да доведе момичето?

— Отседнал съм в хотел „Байкал“ на Нарвская улица. Утре вечер трябва да ми доведете момичето. Аз ще ви чакам — със заповеден тон се обърна той към Вихрова. — Това няма да бъде трудно... Кажете му, че дядо ѝ е жив, че само се е бил изгубил безследно, че горските скитници и разбойници са го излъгали, като са му казали, че е умрял. Глупавата птичка ще се хване на тази примамка и ще ви последва на драго сърце. Колкото се отнася до останалото, то ще положи всички сили да се представя като нейния дядо и вашият покоен баща, чиито дарби добре помня и ще се помъча да сторя така, че да приличам на него. Впрочем момичето едва ли така добре си спомня за стареца. На първо време няма да разбере измамата, а когато я разбере, ще бъде вече в мои ръце.

Непознатият млъкна и чакаше да чуе какво ще каже Вихрова. Анна Степановна се двоумеше. От една страна, тя разбираше, че непознатият е вероятно избягал престъпник и злодей и ѝ беше тежко да предаде в ръцете му любимото момиченце на покойния ѝ баща. От друга страна обаче, ако Сибирка остане в Петербург и продължи да дружи със семейството на Гордови, тогава кой знае, истината може да излезе наяве и в такъв случай за нея и за децата ѝ ще стане много лошо, а това може и съвсем да ги погуби. Именно това обстоятелство накара Вихрова да реши въпроса във вреда на Сибирка. Тя надви у себе си и последната следа от угризение на съвестта и каза твърдо:

— Добре. Чакайте ме утре вечер с детето. Но дайте ми честна дума, че ще се отнасяте добре с него.

— Разбира се — с иронична и зловна усмивка отвърна непознатият. — Внучката на баща ви ще се възпитава при мене като принцеса, но при условие че никой няма да узнае за този наш разговор

и за нашата среща. В противен случай, както вие, така и момичето, зле ще си изпатите. И така, сбогом. Утре вечер ви чакам. Имам чест да ви се поклоня.

И преди Анна Степановна да може да каже нещо, странният непознат изчезна.

XXII. РАДОСТ. НЕ Е ТОЙ

Следващият ден беше точно в навечерието на премиерата на новата пиеса „Християнката и лъвовете“. За да даде възможност на Сибирка да се подготви за предстоящото ѝ участие в новото представление, мистър Бил освободи момиченцето от представленията през този ден. Сибирка остана в къщи заедно с Елла, която също беше свободна. Към осем часа всички обитатели на „Големия дом“ отидоха в театъра. Андрей също трябваше да отиде с тях. Той, както винаги, преди да тръгне дойде да се сбогува със Сибирка и остана много учуден, когато видя миловидното лице тъжно и печално.

— Какво ти е, Шурочка? — загрижено попита момчето. — Нещо лошо ли се е случило с тебе?

— Нейно Превъзходителство очевидно още не е успяла да дойде на себе си от видените вчера княжески богатства — не пропусна случая да я ухапе Никс, изникнал неочаквано като изпод земята.

Андрей така строго го изгледа и така сви черните си вежди, че злобният Никс загуби всякакво желание да се шегува.

— Слушай, Елла — обърна се момчето към минаващата край тях негърка, — пази Сибирка и я забавлявай, докато съм в театъра!

Той доизясни думите си с жестове. Елла го разбра, поклати къдравата си глава, на която се появи приветлива усмивка така, че белите ѝ зъби заблестяха. Андрей целуна Сибирка и отиде в театъра. Двете момичета останаха сами. Елла веднага пристъпи към изпълнение на възложената ѝ задача. За да прогони тъгата от лицето на „госпожата“, тя се зае да свива монети с пръстите си, да вдига тежести, да се изправя на главата си, ала нищо не помагаше. Сибирка си оставаше все така тъжна. За това имаше причина. Предната нощ тя бе сънувала покойния си дядо, спомена за когото бе разочупил старите ѝ душевни рани. Затова лицето ѝ бе покрито с печал през целия ден.

Елла беше в отчаяние. Тя на всяка цена искаше да развесели приятелката си. Тя вече замисляше нов фокус, който според нея непременно трябваше да оживи Сибирка, когато ненадейно на входа се

позвъни и след малко прислужницата влезе и съобщи на Сибирка, че в приемната стая я очаква госпожа Вихрова.

От онова утро, когато Никс изведе Сибирка и Андриюша от жилището на майка му, момиченцето не беше я виждало. Затова неочакваното ѝ посещение сега се стори на Сибирка доста странно. Но още по-странно изглеждаше приветливото и усмихващо се лице на Вихрова, същото онова лице, което тя бе видяла за първи път и бе сгърчено от гняв и злоба.

— Добър вечер, Сибирке! — каза с възможно най-любезен тон лукавата жена. — Добър вечер, момиченце! Нося ти радостна новина.

— Каква новина? — смутено попита момичето, като се поклони.

Вихрова погледна бързо към детето и като помълча малко, попита възможно най-ласкаво и нежно:

— Какво би казала, дете мое, ако твоят дядо и мой баща, когото ти смяташе за умрял, е всъщност жив?

Сибирка трепна от изненада и широко разтвори сините си очички.

— Не може да бъде. Горкият дядо умря в гъстата тайга в Сибир — с тъжен глас каза тя.

— Ти видя ли го мъртъв? Видя ли как го погребяха? Видя ли гроба му? — със странен глас запита Вихрова.

— Не, видях само как лежеше на снега... След това повече не го видях. Той е умрял, той е умрял! — и като закри лицето си с ръце, Сибирка горчиво заплака, като си спомни тъжната картина в тайгата.

Анна Степановна бързо прегърна момиченцето и каза:

— Стига, не плачи!... Дядо ти е жив... успели са да го спасят... да го свестят... Той бил много болен, но сега е здрав... Дошъл е тука и чака да му идем на гости.

Думите на Вихрова пресушиха сълзите на Сибирка. Големите ѝ очи още повече се разтвориха. В тях блесна плаха радост. Тя хвана ръцете на жената и като ги стисна несъзнателно, заговори несвързано.

— Жив ли е? Дядо е жив? Миличкият ми дядо е жив! Къде е той? Моля ви, доведете го тука! По-скоро го доведете, по-скоро! За бога, не ме измъчвайте!

— Дядо ти не може да дойде сега. Той е много изморен от пътя. Отседнал е в хотел и ни чака. Да отидем при него, Сибирке! — развълнувано и на пресекулки говореше Анна Степановна.

— Да вървим! Да вървим! — От гърдите на обезумялата от радост Сибирка се изтръгна радостен вик и тя буйно се хвърли на врата на Вихрова, като плачеше и едновременно се смееше и я обсипваше с целувки. — Дядо е жив! Моят скъп дядо! Миличкият ми дядо! — бърбореше тя, примряла от щастие.

Анна Степановна, която всъщност се чувстваше много неудобно, искаше на всяка цена да прекъсне тази мъчителна сцена. Като говореше ласкаво на Сибирка да не се вълнува, заведе я в коридора, помогна ѝ да се облече и каза на прислужницата, че близки роднини на госпожицата са дошли отдалеч, а тя ще я заведе за половин час да ги види. Така успя без никаква пречка да изведе момиченцето от „Големия дом“.

Вихрова нае файтон до Нарвская улица, настани в него малката си спътница и заповяда на кочияша да кара колкото може по-бързо. Улици, къщи, магазини пробягваха пред очите на момичето в леката мъгла на пролетния вечерен здрач. Сърцето на Сибирка ту биеше силно, ту замираще. Всеобща радост изпълваше сега душата ѝ.

— Дядо е жив! Дядо е тук! Дядо ме чака! Какво щастие, каква радост! По-скоро, по-скоро да го видя! — ликуваше и пееше малкото, безгранично щастливо момиче.

Сибирка не забеляза кога изминаха дългия път. Тя се опомни едва когато файтонът спря пред входа на мръсен, долнопробен хотел, който се намиреше почти в края на града.

— Върви с мен! — каза развълнувано Вихрова, като влезе във входа и заизкачва порутената дървена стълба към втория етаж. — Коя стая заема Степан Михайлович Кашинов? — запита тя първия прислужник, когото срещна.

Той ѝ показа една врата, която бе в дъното на коридора.

— Тичай сега по-скоро да изненадаш дядо си. Аз вече го видях, та не искам да ви преча. Ще вървя полека след теб — обърна се Вихрова към Сибирка и умишлено забави крачките си.

Без да чака да ѝ повторят, Сибирка се спусна като стрела по коридора към посочената врата. Запъхтяна, развълнувана, забравила се от щастие, тя бутна вратата, която широко се разтвори и влезе в стаята.

— Дядо, миличък, дядо! — изтръгна се радостен вик от гърдите ѝ и тя падна в широко разтворените прегръдки на намиращия се в стаята старец. Тя беше като обезумяла. Обви ръчичките си около врата

му, целуваше посивялата му брада, белите му коси, които така приличаха на дядовите и мокреше лицето му с радостни, щастливи сълзи, шепнейки в захлас едни и същи думи: — Дядо, миличък дядо!

— Ха, ха, ха! Време е да се опомниш, внучке! Достатъчно прегръдки и целувки! Седни сега тука и слушай добре какво ще ти кажа!

Този груб смях и глас, който съвсем не приличаше на смеха и гласа на дядо й, накараха Сибирка цялата да затрепери от главата до краката. Тя изпищя и отскочи от мнимия си дядо към вратата. Но старецът изглежда очакваше това, изпревари момичето и преди то да стигне до прага на вратата, с бързо движение я заключи.

Лицето на Сибирка се покри със смъртна бледност, в очите й се изписа ужас. Сега тя се убеди, че пред нея съвсем не е дядо й, а жестокия Иван Зуб. Той се разсмя като забеляза какво впечатление е направил на момичето.

— Какво ти стана изведнъж? По гласа ли ме позна? Позна ли стария си познайник, гълъбче? — каза той с предрезгавелия си глас. — Е добре, слушай сега! И тъй, ти си в ръцете ми. Каквото поискам, това ще правя с тебе. Ако си послушна, ще забравя злото, което ми стори, ще забравя, че ти с негодника Андрей ни предадохте на полицията, мен, баща ми и брат ми. Ще ти простя всичко. Но ще трябва пред всички да обявиш, че съм твоя дядо! Чуваш ли? От сега нататък аз съм твоя дядо Степан Михайлович Кашинов, птицеловеца от затъntenата сибирска тайга! Чуваш ли, запомни го добре! Ще те отведе в Сибир и ще живееш там с мене, докато освободим от каторга баща ми и брат ми. Ако бъдеш умна и ми се покоряваш, ще те пусна да вървиш където щеш. Чуваш ли какво ти казвам аз, Иван Зуб?

Със същите широко отворени, почти изхвъркнали от орбитите си очи и смъртно изплашено лице, Сибирка слушаше като в сън.

— Иван Зуб, Иван Зуб! — извика тя с глас, който не приличаше на нейния.

Да, това наистина беше Иван Зуб. Още от първия звук тя позна гласа на горския скитник, нейния най-зъл враг и почти онемя от страх. Зуб усети впечатлението, което произведе върху детето и като искаше малко да я поободри, каза с по-мек тон:

— Я виж ти, как загуби ума и дума от страх, глупачке! Какво, уплаши ли се? На тебе казвам, при мене ще живееш добре! Ще ми

бъдеш като дъщеря, стига да ме признаеш пред хората за твоя покоен дядо. Съгласи се, дете, по-добре ще бъде за тебе. Хайде, на теб говоря, съгласявай се!

В този момент стана нещо странно със Сибирка. Като че ли едва сега тя разбра всичко онова, което се изискваше от нея. При тези думи на Зуб, неотдавнашният страх като че ли изведнъж я напусна. Да признае този злодей за своя покоен дядо? За миличкия и скъп дядо? О, никога! Никога тя, Сибирка, не ще стори това! Нека по-добре той, злодеят Зуб, да я убие!

И забравила се от тъга, страх, мъка и жестоко обидена за покойния си дядо, цяла обхваната от гневно възмущение, извика:

— Никога! Чувате ли! Никога няма да направя това! Никога!

— А, така ли? Тогава не се сърди, момиченце! Каквото си постелеш, на такова ще легнеш! — почти изрева побеснелият Зуб и преди детето да може да викне за помощ, той я хвана, запуши ѝ устата с някакъв парцал и като завърза ръцете и краката ѝ с някакво въже, грубо я хвърли на канапето. След това се наведе над нея и злобно засъска: — Чуй бе, мръсно момиче! Сега си в моите ръце! Ти би могла да бъдеш щастлива, да бъдеш моя внучка, да бъдеш моя любима дъщеря, да ми бъдеш като родна дъщеря... а сега... сега... Почакай малко! Все пак ще те закарам в Сибир... Не току-така съм дошъл тук на хиляди версти да те диря. Значи си ми потребна. Ако беше се съгласила доброволно, щеше да ти бъде по-леко. Но сега, миличка, едно ще ти кажа, по-добре щеше да бъде за тебе да не беше се раждала на този свят. Неведнъж ще има да си спомняш за Зуб и тежката му ръка!... Почакай само да си легнат всички и ще ти дам да разбереш! А сега си полежи самичка и насаме си помисли за всичко! А когато се върна, друг разговор ще почна с тебе!...

И като блесна бясно с огнени очи, Зуб се закани на детето с големия си юмрук и излезе от стаята, като не забрави да заключи вратата отвън.

Завързана, почти задушаваша се, Сибирка лежеше на широкото мръсно канапе, покрито с лежасана покривка, без воля, без мисли, без сълзи...

XXIII.

ЕЛЛА ДЕЙСТВА. НЕОЧАКВАНО СПАСЕНИЕ

Докато Анна Степановна Вихрова беседваше със Сибирка в гостната стая на „Големия дом“, Елла незабелязано се бе свила зад вратата. Наистина тя не можеше да разбере нито дума от онова, което разказваше майката на Никс, но плачът на Сибирка и развълнуваният ѝ глас, в който звучеше ту шумна радост, ту дълбока скръб, породиха смътни подозрения у младата негърка. Тя, както и всички останали в трупата знаеше, че Никс от душа ненавижда Сибирка и Андрюша и затова необикновеното късно посещение на неговата майка при тяхната обща любимка накара Елла да предположи нещо лошо. Когато Сибирка, придружена от Анна Степановна, излезе от къщата, негърката разтревожена се загърна в големия си топъл шал и незабелязано се промъкна след тях. Тя видя как те се качиха в един файтон, но не можеше да направи същото не само защото наблизко нямаше друг, но и защото не можеше да го наеме, тъй като не знаеше руски език. Без да губи нито минута, без да се двоуми, тя се втурна след файтона. Тя разчиташе на своите атлетически крака повече, отколкото на нозете на нещастните кранти, каквито обикновено се впрягат в петербургските наемни файтони. Забулена с шала си, тя приличаше на слугинче, което тича за някаква покупка и затова никой от минувачите не обърна внимание на черното момиче.

Въпреки че файтонът, с който пътуваше Сибирка вървеше доста бързо, неуморната Елла нито за миг не го изпусна от очи. Силните ѝ крака не знаеха умора. Тя съгледа отдалеч хотела, пред който спря файтона с жертвата на Вихрова и когато последната, заедно със Сибирка влезе вътре, Елла сполучливо издебна подходящ момент и ги последва. Застанала в тъмния ъгъл на коридора, тя зорко бдеше за съдбата на Сибирка. Тя видя как момичето се завтече стремително към вратата в дъното на коридора, как я отвори широко. Чу отначало радостен вик и плача ѝ, а после изплашения ѝ възглас. Едновременно с този вик Елла видя как Вихрова се измъква от хотела. Това напълно затвърди подозренията ѝ. Тя реши на всяка цена да дочака Сибирка.

Трябваше обаче да си потърси по-добро скривалище, но което същевременно да бъде и наблюдателен пост. Тя се заоглежда, без да посмее да се отдели от тъмния ъгъл, макар тишината на хотела да ѝ вдъхваше кураж. Отдалеч тя съзря, че вратата на стаята, до онази, където влезе Сибирка е полуотворена. Бързо и леко прелетя за миг през коридора и се вмъкна без да бъде забелязана от никого.

С изненада видя, че на стената между двете стаи има врата, облепена с тапети. Сега вече беше спокойна, че при първия зов на Сибирка ще може да се притече на помощ. Тя улови дръжката на бравата, но за съжаление, вратата се оказа заключена. Засега Елла остана търпеливо да чака.

В същото време с всяка изминала минута на Сибирка ставаше все по-зле и по-зле. Въжето, с което бе вързана, се впиваше в ръцете и краката ѝ, а кърпата, напъхана в устата на горкото момиче, му пречеше да диша свободно. Тя почти се задушаваше. Мислите ѝ се объркаха. Вече не предишния ужас, а тежка мъка сковаваше малкото ѝ сърчице. Сега страхът пред онова, което можеше да стане не терзаеше вече както преди душата на нещастното момиче. Тя искаше само едно, с всички притъпени в измъчения ѝ мозък мисли, тя искаше онова, което има да става, да стане сега, в същия миг...

Времето течеше бавно. Сибирка не можеше да съобрази колко време бе минало, когато чу по коридора да се приближават стъпки, някой спря до вратата, завъртя ключа и влезе в стаята. През късния здрач, който бе настанал в стаята, Сибирка отново видя Зуб. Той беше страшен. Очите му светеха. Лицето му бе изкривено, при това миришеше на вино и едва стоеше на краката си. С бавни и несигурни крачки той се приближи до Сибирка, хвана я грубо и я изправи пред себе си.

— Е, реши ли се най-сетне? Щещ, не щещ, ще направиш онова, което искам! — грубо каза той и я разтърси за раменете.

Но дори и да искаше да отговори на мъчителя си, Сибирка едва ли би могла да го стори. Кърпата, напъхана в устата не ѝ позволяваше да продума нито дума. Като видя това, Зуб измъкна мръсния парцал.

— Е, отговаряй сега, съгласна ли си да изпълниш заповедта ми? Казвай, иначе ще стане по-лошо! — каза той с едва сдържан бяс.

Сибирка едва дишаше, но продължаваше да мълчи. Само малкото сърчице тупкаше в гърдите ѝ като на ранена птица.

— А, така значи! Не искаш да говориш! — засъска отново Зуб и с все сила блъсна момичето, която се строполи на пода. Злодеят с един скок се намери до него. Изкривеното му от злоба лице със страшни очи и треперещи устни се наклони над лежащата пред него завързана жертва. Той сви грамаден юмрук и го размаха над главата на Сибирка.

Ужасът и отчаянието пред побоя накараха нещастното момиче да събере сетните си сили и да излезе от вцепенението си.

— Помощ! — отчаяно, глухо и умолително извика тя.

И в този миг, неочаквано вратата, която водеше към съседната стая затрещя, отвори се и една черна като смола фигура застана на прага.

— Елла! — с изнемощял глас извика Сибирка.

— Да, да! Елла е тука, госпожо! — прогърмя негърката и с диво настървение се нахвърли върху Зуб.

Последният не очакваше нищо подобно и замря от страх, като видя пред себе си черното лице, искрящите ѝ очи и белите като на див звяр зъби. Възползвана от объркването му, тя го събори на земята, набързо разкъса чаршафа от леглото и върза здраво ръцете и краката на неизтрезнялия все още Зуб. След това незабавно освободи Сибирка, отвори вратата към коридора и се развика с гърлестия си глас за помощ. В коридора се вдигна шум. Той се изпълни с прислужници и гости на хотела, сънени и изплашени, които се струпаха пред стаята, наета от Зуб. С учудване, почти с ужас гледаха към вързания посетител, треперещото русо момиченце и черната негърка, която бе попаднала тук неизвестно как и откъде.

Сибирка, окуражена от присъствието на черната си другарка, стоеше между хората и бледна, развълнувана, на пресекулки разказваше:

— Това не е дядо ми... не... не... те ме излъгаха... Този е разбойник и престъпник... Той е избягал от каторга... от Сибир... Той е много лош човек... Искаше да убие търговеца Гондуров, мен и Андрюша... там в тайгата... А тук ми предлагаше... да го... призная за моя дядо и на всички да казвам така. Но моят дядо е умрял... а този е избягал каторжник... Страх ме е от него... страх ме е... Той не е дядо

ми!... Не!... Не!... — изплака нещастното момиченце, което едва се държеше на краката си от преживяното.

В същото време Зуб се огъваше на пода, мъчеше се да се освободи, заканваше се на Сибирка, на черната Елла, на целия свят, като хулеше и проклинаше всички. Той ту ревеше злобно като ранен звяр, ту съскаше в яда си, безсилен да направи каквото и да било.

Скоро пристигна и полиция, за която бе изпратил управителят на хотела. Сибирка трябваше отново да разкаже всичко, което се бе случило с нея. След това всички, Сибирка, Елла и завързания Зуб, бяха отведени в полицейския участък, където щеше да се разследва това загадъчно и тъмно произшествие. Но сега Сибирка не се боеше от нищо. С нея беше нейната черна, но предана по душа приятелка.

XXIV.

ТЕ СЕ ВЪРНАХА. „ХРИСТИЯНКАТА И ЛЪВОВЕТЕ“

Хер Шулц се вълнуваше, цялата нощ, цялата заран и през цялото време на следващия ден до вечерта. В неговия дом се бе случило загадъчно произшествие. Предната вечер от дома му бяха изчезнали двама души, Сибирка и Елла. Още същата вечер прислужницата бе обяснила на Ернст Ернстович, че в дома при Сибирка е идвала Анна Степановна и по-късно двете излезли заедно. След тях се изгубила и „черната госпожа“, както наричаха Елла всички служащи.

Още на сутринта хер Шулц отиде у майката на Никс да търси своите млади артистки. Но какво бе неговото учудване, когато научи, че късно през нощта за Вихрова идвали някакви хора, отвели я някъде и оттогава не се е връщала в къщи. Ернст Ернстович съвсем загуби ума и дума. Той не знаеше къде да дири двете момичета. Няколко пъти разпитва Никс дали не знае къде и за какво е отведена майка му и къде и за какво предната вечер е отвела Сибирка. Но Никс, който наистина не знаеше нищо повече от директора, изплашен за съдбата на майка си, цял треперещ и бледен можеше да каже само:

— Кълна се, Ернст Ернстович, нищичко не зная!

Обикновено лъжлив и нечестен, този път Никс наистина не лъжеше. Той наистина нищо не знаеше за онова, което бе станало през изминалото денонощие. Безпокоеше се да не би да е открита отдавнашната постъпка на майка му и това страшно го измъчваше.

Целия ден премина в ужасни вълнения за него и за директора на цирка. Започна да се мръква. Тази вечер беше премиерата на новата, поставена от мистър Бил пиеса „Християнката и лъвовете“.

Не ще и дума, че още от сутринта касата на театър „Развлечение“ бе обсадена от публика, всички искаха да видят чудното зрелище и бързаха да си осигурят места за вечерта. Но колкото повече билети се продаваха, толкова по-мрачен и загрижен ставаше хер Шулц.

— Сибирка я няма! Представлението трябва да се замени с друго! Нека Никс занимава публиката с лъвовете! — на няколко пъти се обръщаше той към мистър Бил с глас пълен с мъка и раздражение.

Последният този път бе излязъл от кожата на невъзмутимото си спокойствие.

— О! — отговаряше той. — О, този малък Сибирка попарил нас със своя постъпка! — и повече от друг път пушеше цигара след цигара.

— Аз все пак се надявам, че ще се върне днес! Тя трябва да се върне, ако Елла е с нея! Елла няма да допусне да ѝ сторят зло, тя ми обеща! — каза Андрей, който неочаквано и незабелязано се бе приближил до двамата възрастни.

Той беше страшно бледен. Не беше мигнал цялата нощ. Бедното момче не можеше никак да разбере къде се е дянала малката му дружка и затова бе изпаднал в отчаяние от мъка и тревога по нея.

Междувременно пред входа на „Големия дом“ пристигнаха файтоните, с които трябваше да отидат до театъра. Въпреки постигналото ги нещастие, Андрей трябваше и днес, както винаги, да размива публиката, като се криви и огъва в ролята на клоун. Затова му плащаха заплата и той не можеше да си позволи да изложи ръководителите си, които винаги са се надявали на неговата добросъвестност.

Настъпи часът на представлението. Зад кулисите звънеца иззвъня. Оперният спектакъл приключи и започваше цирковата част. Мистър Бил и хер Шулц ужасно се вълнуваха. Те се чувстваха длъжни да излязат пред публиката и да оповестят отлагането на пиесата „Християнката и лъвовете“. Хер Шулц реши да поеме върху себе си неприятното задължение. Той облече фрака си, сложи си бялата папийонка и тъкмо се готвеше да излезе пред завесата, когато ненадейно към него дотича дъщеря му Герта. Като плачеше и се смееше едновременно, тя каза задъхано:

— Те идат, татко! Те се върнаха! Тука са! Виж, виж! Ето ги! — и тя протегна напред разтрепераната си ръка.

И наистина по коридора бързо вървяха, или по-скоро тичаха, Сибирка и Елла. Андрей отдалеч видя изгубената си посестрима и се спусна през глава към нея.

— Къде беше? Какво се случи с тебе, миличката ми? — като град се посипаха въпросите на Андрей, който в същото време я притискаше по братски в обятията си.

Но Ернст Ернстович не даде на децата да споделят преживелиците си. Внезапна радост бе обхванала стареца. Момиченцето се върна! Няма нужда да се отменя новата пиеса и касата ще остане пълна тази вечер. Той едва не подскачаше от радост, стискайки ръката на мистър Бил, който вече бе възприел отново невъзмутимия си вид и изкомандва спокойно, като че ли съвсем нищо не бе се случило през изтеклото денонощие:

— Публик чака! На публик все едно губил или не губил мис Сибирка. Ние после разбере всичко. А сега марш облича дреха. След десет минута почва пиеса! Алле!

* * *

— Готова съм, мистър Бил! Готова съм!

— Вери уел! Много добро!

Издрънка нов звънец. Завесата се вдигна и на арената се появи колесница, украсена с цветя, подобно на колесниците в Рим преди две хиляди години. В колесницата стоеше Сибирка в бяла римска туника и синя мантия, върху която се спускаха русите ѝ коси, които красяха прелестното, но бледо като мрамор личице на младото момиче. Преживените в последното денонощие вълнения и стракове, прекараните часове в полицията между чужди и непознати хора, където я разпитваха няколко пъти по случая с арестуването на Зуб, а после и за Анна Степановна, всичко това не можеше да не ѝ се отрази. А на всичкото отгоре, след тези вълнения ѝ предстоеше друга тревога. Капнала от безсъние, умора и от продължителното нервно напрежение, тя чувстваше, че ръцете и краката ѝ се сковават. А сега, след малко трябваше да изпълни най-важната роля в днешното представление, успеха на което бе в пълна зависимост от ловкостта на всяко нейно движение. Но тя изцяло се промени и се усмихна, когато колесницата след като обиколи цялата арена, спря пред ложата на Гордови. В нея седеше самият княз с княгиня Аля, която още отдалеч изпрати на Сибирка ободряваща усмивка. Очевидно те и не подозираха какво се бе случило през последното денонощие, а хер Шулц не се сети да съобщи на княза за изчезването на момичето и черната му другарка.

Сибирка бавно и величествено слезе от колесницата. Двама от братята Иванови, облечени като древни роби, я поведоха към клетката, където по навик се мятаха насам-натам Цезар и Юнона в очакване на представлението. Тъкмо пред клетката, на златен трон под балдахин, заобиколен от свита, облечен също в бели римски дрехи, седеше императорът Нерон, т.е. Никс, с приготвен от по-рано лавров венец в ръка. Сибирка бе вече успяла да му съобщи, че майка му е в полицейския участък, където я разпитват по случая със Зуб. Момчето, което обичаше майка си, макар че понякога биваше груб с нея, много се страхуваше за нейната участ. Колко далеч бе сега той от желанието да отмъщава на Сибирка и Андрюша! В забравата си, той се хващаше за главата и час по час потриваше челото си.

— Какво ти е, Вихров? Днес приличаш на мокра кокошка! — запита го шепнешком Денис Иванов, който играеше ролята на един от приближените на Нерон римляни.

Никс не успя да отговори. Трябваше да почиват. Сибирка, която играеше ролята на Вероника, стоеше пред него на колене и го молеше да не я хвърлят на лъвовете. Според пиесата Нерон-Никс трябваше да бъде безмилостен. С властно махване на ръката, той заповяда на робите да вкарат Вероника в клетката.

Робите хванаха Вероника-Сибирка за ръцете и я поведоха. Публиката, заинтересувана от неизвестната още пиеса, със затаен дъх следеше какво ще стане по-нататък. Тя напрягаше цялото си внимание, тъй като младите актьори не говореха, а изразяваха всичко само с жестове. След миг Сибирка бе вече в клетката.

Според идеята на мистър Бил, лъвовете трябваше веднага да се спуснат към момичето като че ли искат да го разкъсат. Това щеше да продължи дотогава, докогато Нерон с иронична усмивка хвърли в клетката лавровия венец, с което показва, че венчава осъдената на смърт Вероника на лъвовете. Лъвовете трябваше веднага да се усмират, щом на шията на единия от тях се сложи венеца.

Пиесата се развиваше според плана. Цезар и Юнона лудееха. Сибирка седеше бледа и прекрасна между двата ревящи звяра, които се преструваха, че искат да разкъсат обречената им жертва. В този момент в краката на Вероника-Сибирка падна зеленият венец. Тя се наведе бързо, повдигна го и със светла усмивка го тури на шията на Юнона.

Според пиесата, лъвицата веднага трябваше да легне пред краката на момичето. Но за голяма изненада на Сибирка, Юнона изрева и с изкривена шия, по която се стичаше тънка струйка червена кръв, се замята из клетката. Сибирка повдигна учудено очи, събра силите си и като впи поглед в лъвицата, извика:

— Юнона, тук! При мене!

Но Юнона скачаше и лудуваше, като че ли я измъчваше непоносима болка. Изведнъж тя скочи и преди някой да се опомни, блъсна с лапи Сибирка и със същия див рев заби острите си нокти в тялото ѝ.

Отчаян вик на болка и ужас потресе стените на театъра. Алена струйка кръв бликна от раната на Сибирка, която падна в несвяст. Като ехо на вика на момичето, в театъра прозвуча друг, още по-отчаян и ужасен вик:

— Спасете я! Спасете я! Убийте лъвицата, смъкнете венеца! В него има игли... игли!

Викаше Никс, който тичаше като луд по арената, спъвайки се в дългата пурпурна мантия на римски император. Публиката нищо не разбираше от всичко онова, което ставаше на сцената. Тя викаше, шумеше и безсмислено се въртеше на местата си. На много дами и деца им прилоша. Други плачеха в ложите си. Шумът и вълнението непрекъснато нарастваше.

— Къде е укротителят! Къде е укротителят! — вилнееше публиката, без да забележи, че мистър Бил е вече тук и тича към клетката, като вадеше от джоба си револвера, който носеше за всеки случай със себе си.

През това време Юнона с глухо ръмжене стоеше над безчувствената Сибирка. Видът и миризмата на кръвта като че ли я опияняваха. Очите ѝ ставаха все по-разярени. Ето, тя отново издигна страшната си лапа и... преди да нанесе втория и несъмнено смъртоносен удар, някой изскочи иззад кулисите, изпревари мистър Бил и се хвърли в клетката. Като размахваше широките си ръкави на клоунската си дреха, която не бе успял да съблече, Андрей се отзова за миг до клетката. Момчето бе бледо като мъртвец. Със силно движение на ръцете отвори вратата и се намери очи в очи с раздразнените лъвове. Без да губи нито секунда, първото му желание бе да отдели от зверовете простряната и окървавена Сибирка. Но това не беше лесно.

Юнона и приближилият се до нея Цезар, подушили с инстинкта на хищници топлата кръв, стояха над обречената им жертва, готови всеки миг да започнат жестока разправа.

Андрюша скочи пред животните и с все сила удари Юнона по главата с детския си, но силен юмрук. Звярът изрева по-скоро от обида, отколкото от болка и веднага се обърна към новодошлия. Но смелото момче успя да отскочи и без да даде време на Юнона да се опомни, грабна Сибирка и изскочи с нея от клетката. Побеснелите зверове се спуснаха подире им, но гласът и камшикът на мистър Бил ги накара да се покорят. Едновременно с това във въздуха се разнесе изстрел, който накара лъва и лъвицата да наострят уши. Възползвайки се от смущението на животните, мистър Бил свали венеца от шията на Юнона. Какво бе учудването на англичанина, когато видя двете остри игли, затъкнати в зелените лаврови листа на злополучния венец.

— Оня, кой това направи, е голям негодник! — прогърмя с негодувание из целия театър гласа на мистър Бил.

В същия миг някой се строполи в краката му с ридание, разтреперан и блед и обгърна с ръце коленете му. Това бе обезумелият от уплаха и угризения на съвестта Никс.

— О, мистър Бил! О, мистър Бил! — каза той с плач. — Не исках, кълна ви се... Сега не исках това... аз само по-преди... порано... преди... да, а сега не... Завиждах и на двамата... и на нея и на него... да, завиждах на успеха им и исках да им попреча... Не мислех... не очаквах, че така ще се случи, когато слагах иглите във венеца... Забравих да ги извадя... съвсем забравих... Вчера даже бях се отказал от мисълта да отмъщавам на Сибирка... Не мога така да се мъча... не мога... бийте ме... пребийте ме... но не мога повече... — и той зариди още по-силно, като закри лицето си с ръце.

И сега мистър Бил разбра всичко. Долният план, осъществен неволно, тогава когато този ридаещ малък престъпник най-малко е мислел за това, веднага му стана ясен. Презрение и гняв се изписаха върху лицето на хладнокръвния англичанин. Той отблъсна от себе си Никс и извика с ненавист и погнуса:

— Ти махни от мен! Срамувам се, че тебе смятал за мой ученик и честен човек! — и с бързи крачки отиде зад кулисите.

XXV.

КРЪСТЧЕТО. ТОВА, КОЕТО СЕ СЛУЧИ ПО-НАТАТЪК

— Лошо ѝ е! Тя умира!

— Лекар, по-скоро лекар!

— Лекарят е тук!

Сред публиката имаше лекар и той вече беше дошъл.

— Докторе, раната смъртоносна ли е?

— Спасете я, докторе! Това е най-доброто дете на света!

— Умряла ли е? О, не, нали? Това не е истина!

Всички тия възгласи, викове и вопли се смесваха в общ шум на отчаяние. Зад кулисите на театъра се бяха събрали толкова много хора, чужди и свои, които еднакво се интересуваха от участието на ранената, че лекарят не смогваше да отговори на всички въпроси. Той впрочем и не мислеше за това. Всичките му мисли бяха заети с нещастното момиче.

Сибирка все още лежеше простряна на кушетката в гримьорната на мистър Бил. Над нея се бе навела Герта, която плачеше. Андрей стоеше на колене до кушетката и придържаше главата на Сибирка. Той не обръщаше внимание на това, че кръвта, която течеше от гърдите на раненото момиче, цапаше ръцете му и актьорската му дреха.

Ернст Ернстович, петимата Иванови, Елла, Дю Роа с Робер и най-сетне самият мистър Бил, стояха около момиченцето в очакване да чуят какво ще каже лекарят. Той умело и с вещина пристъпи към работа. Разряза туниката и прегледа раната. Целта му бе преди всичко да спре кървенето. В очакване да чуят неговото мнение, всички мълчаха. Сибирка все още лежеше безчувствена и безмълвна.

Внезапно вратата широко се разтвори и княгиня Аля Гордова, развълнувана и бледа влезе заедно с баща си.

— Те са тука, татко! О, бедната моя Сибирка! Татко, татко, узнай моля ти се, ще оживее ли? — бърбореше Аля със сълзи на очи и теглеше баща си за ръката навътре в стаята, където лежеше Сибирка.

Княз Гордов се приближи с бързи крачки до ранената. Аристократичната му фигура, изтънченото облекло и развълнуваното

лице, всичко това накара присъстващите да се отстранят и му сторят път. Той се наклони ниско над безчувственото момиче, сякаш искаше да узнае дали още диша, но изведнъж странно пребледня, леко извика и се отдръпна, поразен от учудване. Пред очите му блесна нещо странно, единствено на него познато — златното кръстче на Сибирка, на което едва ли някой от присъстващите бе обърнал внимание. С трепереща ръка, бледен от страх и надежда, с примес на недоумение, той пристъпи отново към безчувственото дете, хвана кръстчето, обърна го от другата страна и като се наведе почти до самите гърди на детето и за голямо учудване на околните, прочете надписа: „Господи, спаси и помилуй рабиню твою Александру!“. Той извика и се хвана за главата. Краката му се подкосиха, залитна и седна на стола, който веднага му подадоха.

Измина минута. Бледен и неподвижен, князът седеше до раненото дете, без да може да продума нито дума. Невероятно изненадани, очите на всички бяха вперени в него.

— Татко, какво ти е? Какво ти стана? — изплашено го запитва княгиня Аля, като го дърпаше за ръката.

При звука на нейния глас, князът като че ли дойде на себе си.

— Къде е директорът на цирка? — попита той глухо и лицето му някак странно се издължи и потъмня.

— Аз съм тук! — се чу веднага развълнуваният отговор на хер Шулц, който се отдели от присъстващите.

— Аз ще взема това дете у дома си! — с отслабнал от вълнение глас, но с тон, който не допуска възражение, се обърна князът към него. — Дали то ще оживее, или не, това е друг въпрос, но аз искам то да бъде в моя дом. Това дете ми е безкрайно скъпо! Погрижете се да настаните болната и лекаря в моята карета.

— О, и мене, и мене също! Не мога да оставя моята Шура! — изтръгна се от гърдите на Андрей и черните му очи погледнаха с гореща молба към княза.

— Добре, момко, разбира се, че ще дойдеш с нас. Ти заслужаваш това. Ти не пожали дори живота си — каза князът и бледото му лице се обърна отново към Сибирка.

— Детето се съвзема — каза лекарят, който току-що бе привършил превръзката. — Раната не е опасна за живота му. Трябва само да се пази от вълнение.

И като потвърждение на думите му, Сибирка отвори прекрасните си сини, но сега пълни със страдание очички.

* * *

Тази нощ никой в къщата на княза не мигна. Самият княз Гордов, лекарят, мамзел Софи и Андрюша седяха в спалнята около леглото, където спеше ранената Сибирка.

Ернст Ернстович Шулц, мистър Бил, Герта и черната Елла също дойдоха тук направо от театъра. Те седяха в гостната и с нетърпение чакаха нови вести за състоянието на болната им любимка. А княгиня Аля кръстосваше на пръсти от гостите до болната и обратно, и държеше всички в течение за най-малките промени в състоянието ѝ.

Сибирка спеше. По думите на лекаря, този сън бе за момчето по-нужен и по-важен от всякакво лекарство. Наистина раната не беше смъртоносна и съвсем не опасна. Ноктите на Юнона бяха разкъсали доста кожата ѝ, без обаче да повредят някоя кост или кръвоносен съд. Болната обаче се нуждаеше от пълно спокойствие и сън. Затова лекарят нареди да не я събуждат, колкото и да спи. Призори всички чужди посетители си отидоха, освен Андрей, който най-покъртително молеше да не го отстраняват от леглото на Сибирка.

— Не само че не мисля да те отстранявам, но ще те помоля да останеш завинаги при нея. Още днес ще пиша на директора хер Шулц и ще направя всичко, за да те освободя напълно и да останеш при мене — каза князът, като ласкаво сложи ръка върху главата на доброто момче. — Ти спаси живота на Сибирка, а с това спаси и мен от голяма злочестина, моето момче! — добави той с вътрешен трепет и в очите му момчето видя сълзи.

Зазоряваше се. Ясното пролетно слънце изгря. Златистите му лъчи изпълниха спалнята на Сибирка, но тя още спеше.

Беше точно седем сутринта, когато лакеят доложи на княза, че го търси някакво момче по много важна работа. Князът предпазливо на пръсти излезе от спалнята и премина в гостната стая.

Там стоеше Никс, който нервно въртеше шапката си в ръце. Само за една нощ той се бе изменил неузнаваемо. Страхът за Сибирка, чиито живот всеки миг можеше да угасне по негова вина, бе изпил лицето му като след тежка болест.

— Ваше Сиятелство... княже! — прошепна той глухо, като видя пред себе си стопанина на къщата. — Как е тя? Жива ли е? — И очите му с трескаво вълнение се впиха в княза.

— Да, жива е и изглежда с божия помощ скоро ще оздравее! — побърза да отговори князът.

— Слава богу! — момчето се прекръсти няколко пъти, след което продължи разтреперано и бледо: — А сега, дължен съм да ви разкажа нещо... искам да ми олекне... Трябва да сваля това бреме от себе си, иначе ще се задуша... Княже, това момиченце едва не загина от моята ръка. Когато Сибирка пристигна тук от Сибир, ние с мама така се изплашихме, че решихме непременно да я изпратим някъде далеч. Мистър Бил си заминава през есента и аз му я препоръчах да я вземе при себе си. С първото си излизане на арената, тя постигна голям успех. Посетителите на цирка се възхищаваха от нея, а мене забравиха... Разбира се, взех да ѝ завиждам, започнах да я ненавиждам. Към това се добави и ненавистта към нейния побратим, когото смятах за свой враг. За да им отмъстя, намислих нещо много лошо... Реших да посрамя Сибирка пред публиката, да я проваля по време на премиерата на новата пиеса. Затова затъкнах две игли във венеца на Юнона, като знаех, че от най-малката болка лъвицата се разярява и става непослушна. Но вчера... не, оня ден, когато арестуваха мама, бях така развълнуван и така далеч от мисълта за отмъщение!... И сега цялата ми вина е в това, че забравих да извадя иглите от венеца! А лъвицата щеше да разкъса Сибирка, ако Андрюша не беше успял навреме! — завърши с ридание изповедта си той и закри лицето си с ръце.

Князът остави момчето да се наплаче, след което постави ръка на главата му и го накара да изтрие сълзите си.

— Слушай, момко, твоята вина наистина е много голяма, но ти можеш да я изкупиш с едно чистосърдечно признание — каза князът със сериозен и строг глас. — Трябва честно да ми отговориш защо майка ти и ти така се изплашихте от появата на Сибирка в Санкт Петербург и защо искахте да я отдалечите на всяка цена?

Очите на княза пронизаха дълбоко душата на Никс. Смъртна бледност покри лицето му и с нов буен плач, той падна в краката на княза.

— Всичко ще ви разкажа! Всичко, всичко, само спасете майка ми! Не позволявайте да я затворят в тъмница! Тя не е виновна, тя го направи за нас, децата! Ние тогава бяхме в голяма нужда... в много голяма нужда, княже! О, простете, спасете я!

Той ридаеше и целуваше ръцете на княза. И застанал на колене в краката му, като го гледаше в страдалческото му лице, което бе сега станало мъртво бледно, Никс заразказва чистосърдечно и открито как майка му, след смъртта на бащата, като останала крайно бедна и от любов към нещастните си деца, се решила да даде на княза собствената си дъщеря, вместо истинската малка княгиня. Той разказа всичко и с наведена глава зачака своята присъда.

Но неговият събеседник мълчеше. Лицето му беше мрачно. В очите му блестеше влага. Князът вече беше отгатнал всичко онова, което сега му разказа момчето. Отгатнал го беше още там, в цирка, но искаше сега да има още едно потвърждение на догадката си.

Никс отдавна бе завършил изповедта си, а князът още дълго мълча в тъжно недоумение пред коленичилиия Никс. Едри сълзи течаха по посърналото му лице. Най-сетне той направи невероятно усилие над себе си и с треперещ глас каза:

— Упокой се! Заради твоята откровеност ще се застъпя за виновната ти майка. — И като махна с ръка той побърза да излезе от стаята, за да не слуша горещите благодарности на Никс.

XXVI.

ДВЕ АЛИ — ДВЕ КНЯГИНИ. ПОСЕЩЕНИЕТО

Изминаха няколко дни. Беше ясно майско утро. В същата онази голяма и просторна стая, където преди няколко седмици малката княгиня гощаваше своята гостенка, Аля, Андрей, и Сибирка, която се бе съвзела от преживените сътресения, играеха с топка. Децата се бяха така увлекли, че не забелязаха кога князът влезе и се спря, възхитен от прелестната картина. Чернокосият хубавец Андрей и двете бели и ефирни като феи момичета, скачаха и тичаха да стигнат топката.

Сибирка се бе напълно възстановила и днес беше бодра и особено оживена. Прелестното ѝ лице гореше, страните ѝ бяха зачервени, а сините очички блестяха като звездици.

С безкрайна нежност и тиха тъга князът я гледаше, като се чудеше как толкова време не е могъл да познае своето родно дете, което сега би познал измежду хиляди подобни на него деца. Ала той забравяше едно, че бе оставил момиченцето си в тайгата когато то беше едва на девет месеца, а в тази нежна възраст всички малки

дечица са почти еднакви. Развълнуван, той сега си помисли: „Днес мога да му кажа всичко“. И с любезен глас повика Сибирка.

— Сибирке, ела при мен...

Момиченцето остави топката и отиде при княза. То вече бе успяло да свикне с него и да обикне този мил и добър човек. След нея изтича и Аля. Приближи се и Андрей.

— Стига сте играли днес, деца. Дойдох при вас да ви разкажа една малка и истинска история. Надявам се, че на драго сърце ще я изслушате — каза неспокойно князът.

— Разказвай, разказвай, татко! Така обичам да те слушам! — скачаше и викаше Аля. — Колко ли е интересно? Ти каза, че ще ни разкажеш нещо, което е станало. Ще рече, че е истина? — подскачаше Аля около баща си и го подкани да седне в креслото.

— Да — отговори князът и седна. — Това наистина се е случило, когато бях още млад.

Княгинята седна на столче до краката на княза, а Андрей и Сибирка седнаха малко по-встрани.

— Беше преди девет години — започна княз Гордов и гласът му потрепери. — Из гъстата и необятна сибирска тайга пътувала шейна, карана от чифт коне. Била непрогледна нощ, бушувала страшна виелица и било ужасно студено. Пътниците били трима: баща с мъничката си дъщеря и кърмачката на детето. Майката на момиченцето била умряла преди два месеца и за да разсее поне малко скръбта си, овдовелият мъж отивал с деветмесечната си дъщеря в имението на свой приятел, дълбоко в Сибирската тайга. За беда ненадейно ги нападнали вълци. Няколко никакви изгледи за спасение. Младият баща най-много се боял за мъничкото си невинно детенце. Той заповядал на коларя да спре, слязъл от шейната и като съблякъл скъпия си кожух, завил детето в него и го завързал с колана си високо за едно дърво, за да не могат вълците да го достигнат. Едва успял да направи това и вълците се нахвърлили върху нещастните пътници и ги разкъсали. Само бащата на момиченцето по чудо се спасил. Ловци от близкото селище чули викове в гората и се притекли на помощ. Нещастният пътник едва дишал. Те го занесли в селището, но детето не открили. По документи и писма, които намерили у него, ловците съобщили на приятеля му къде се намира пострадалия пътник. Приятелят му дошъл, погрижил се за него и го завел в чужбина, за да

се лекува. Но болестта му се влошила и той бил принуден да престои там повече от четири години. Оттам постоянно пращал обявления във вестниците в Русия и молел да му върнат изгубеното дете или да му съобщят нещо за неговата участ. Но от никъде не получил никаква вест. Детето не се намерило. Ала то не било загинало. Както по-късно се изяснило, на другата сутрин след нападението на вълците в тайгата, го намерил един стар птицеловец. Той взел детето, отгледал го и го възпитал както си знаел. Този птицеловец бил известен между хората с името Михалич...

Тук князът силно се развълнува и треперещият му глас изведнъж секна. През цялото време докато говореше, той не свалеше очи от Сибирка. Когато той спомена за завързаното дете в гората, тя трепна. След това призрачна бледност покри нежното ѝ хубаво лице. Прекрасните ѝ сини очи отново засвяткаха като звездици и горещи, сякаш пламък се впиха в лицето на княза. Тя притисна ръка до сърцето си, като че ли искаше да задържи ударите му.

Погледът на княза срещна очите на детето. Като че светкавица блесна пред двамата в този миг. Слънцето по-ясно засия и освети всичко онова, което досега се намирало в мъгла. Неописуемо вълнение обхвана и двамата. Князът като че ли се преобрази. За първи път от много години тъгата изчезна от лицето му. То засия от безпределна бащинска любов и безкрайна нежност. Благородният и рано застарял княз Гордов съвсем се преобрази.

Повече не можеше да се владее. Той се изправи развълнуван, бледен и протегна ръце към Сибирка, която стана машинално. Тя също трепереше от необяснимо вълнение. Князът тръгна към нея.

— Това дете... беше ти... ти... мое малко момиченце... ти, моя Александра... ти, Сибирке моя! — със сетни сили прошепна той и порой сълзи се стекоха от очите му.

— Татко! — звънна мил и нежен гласец, изтръгнал се за пръв път от дълбочината на детското сърчице, и Сибирка падна в прегръдките на баща си.

Измина минута... две... може би цели часове... Но за бащата, който прегръщаше и галеше намерената си любима дъщеря, това време изглеждаше твърде кратко.

Тихо, едва чуто ридание се разнесе до щастливите баща и дъщеря. Скоро риданието се усили и премина в силен плач. Мнимата

княгиня Аля се обливаше с горчиви и неутешими сълзи.

— О, боже мой, боже мой! — задушаваше се от вълнение момиченцето. — Сега не аз, а Сибирка ще бъде истинската княгиня, а мен ще дадат на нейно място в цирка или там откъдето са я взели. Не искам! Не искам да стане! Не искам! Ах, толкова съм нещастна! — и тя се обля в още по-горчиви сълзи.

При тези думи русата главичка се измъкна от прегръдките на любимия баща. Тя се спусна от коленете му, доближи се до плачещото момиче и го прегърна.

— Не плачи, Аля, миличката ми — каза тя. — Разбира се, ще останеш с мене при татко... Ще го помоля да останеш при нас. Не си виновна за нищо. Да, да, татко е добър и ще те остави тук. Ще живеем всички заедно... ти, аз и Андрюша. Нали, татко?

— Да, да, мое мило момиченце! — побърза да отговори князът. — Всичко ще бъде по твое желание. Ще изпълня всичко, каквото желаш. Преживяла си толкова мъки и страдания, че бъдещият ти живот трябва да бъде изпълнен само с радост и светлина. Аз бях при госпожа Вихрова днес. Благодарение на моето застъпничество, тя е свободна. Тя се покая за всичко. Обещах ѝ да се грижа за нейната дъщеря така, както и за тебе, моя Сибирке! А Андрюша ще възпитавам без да жая средства. Доволна ли си сега, миличката ми? — попита князът, като нежно целуна дъщеря си.

Андрей, сияещ от радост, стисна ръката му. Аля го прегърна, както и Сибирка.

— А сега, Андрюша, разкажи ми всичко, което е преживяла моята мила и скъпа дъщеря. Искам да зная всичко! — обърна се князът към Андрей, който побърза да изпълни желанието му.

Дълбоко потресен и развълнуван, бащата изслуша пълната с тъжни приключения история на родното си дете. Сърцето му се свиваше от болки и силно биеше. Той едва сдържаше сълзите си, които напиреха непрекъснато. Когато момчето разказа как Елла е избавила Сибирка от ръцете на Зуб (Сибирка бе успяла вече да му каже за това), на прага неочаквано се появи лакеят и доложи, че е дошла нова посетителка от цирка. Князът още не успял да попита коя е тя, когато на вратата се показва чернокожата Елла с букет от евтини полски цветя.

— Здравей! Здравей! — започна негърката с новонаучената дума и като се приближи до Сибирка ѝ подаде цветята.

— Ето моята спасителка, татко! — извика момиченцето, като хвана Елла за ръкава и я заведе при баща си.

Князът я погледна приветливо и стисна черната ѝ като сажди ръка.

— Обясни ѝ, Сибирке моя, цялата моя признателност — каза князът развълнувано. — Кажи ѝ, че в знак на благодарност за онова, което е направила за тебе, готов съм да ѝ дам всичко, каквото поиска, кажи ѝ също така, че ти сега можеш да ѝ дадеш всичко, което си пожелае. Сега ти си моя наследница и богата княгиня.

Сибирка и Андриюша заобясняваха с жестове, но Елла само мънкаше нещо в отговор и кимаше с къдравата си глава. Накрая тя изглежда че разбра всичко, защото замаха с ръце, като се мъчеше от своя страна да обясни нещо. Тя ту подръпваше косите на Сибирка, ту ги гладеше с черните си пръсти, ту целуваше ръцете ѝ, раменете и къдриците на дългите ѝ руси коси.

— Какво иска да каже? — попита озадаченият княз.

— О, татко! — извика потресена Сибирка. — Тя се отказва от подаръци, от пари и моли да ѝ дам за спомен само една къдрица от моите коси.

* * *

Тази нощ Сибирка прекара в дома на баща си вече като негова родна дъщеря.

Късно вечерта, когато двете руси княгини, двете Али, бяха вече заспали в скъпите си легла, вратата на спалнята безшумно се отвори и князът влезе. Той отиде най-напред до мнимата княгиня, прекръсти я и я целуна по навик, а след това се приближи до леглото на своята родна, истинска дъщеря.

Сибирка дълбоко спеше. Разкошните ѝ къдрици се разстилаха по възглавницата, а прелестното ѝ лице се бе покрило с нежна руменина.

Князът безмълвно протегна благославяща ръка, нежно целуна Сибирка по влажното чело и като падна на колене пред леглото, отправи дълга и топла молитва към Всевишния да дари щастие на скъпото му много изстрадало дете.

Издание:

Автор: Лидия А. Чарская

Заглавие: Сибирка

Преводач: Симеон Бъров

Година на превод: 1934

Език, от който е преведено: Руски

Издание: пето

Издател: Веда Словена

Град на издателя: Пловдив

Година на издаване: 1993

Тип: Роман

Националност: Руска

Печатница: „Полиграфия“ — Пловдив

Редактор: Венцеслав Бъчваров

Художник: Николай Бъчваров

ISBN: 954-544-002-3

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/2571>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.